Käesolev dokument on vaid dokumenteerimisvahend ja institutsioonid ei vastuta selle sisu eest

►**B** **EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 1305/2013,**

17. detsember 2013,

Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005

(ELT L 347, 20.12.2013, lk 487)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
►**M1**	Euroopa parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1310/2013, 17 detsembrist 2013	L 347	865	20.12.2013
►**M2**	Komisjoni delegeeritud määrus (EL) nr 994/2014, 13. mai 2014	L 280	1	24.9.2014

▼B

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 1305/2013,

17. detsember 2013,

Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 42 ja artikli 43 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse kontrollikoja arvamust,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

(1) Komisjoni teatises Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Ühise põllumajanduspoliitika eesmärgid 2020. aastaks: toidu, loodusvarade ja territooriumiga seotud tulevikuprobleemide lahendamine” on välja toodud ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) võimalikud probleemid, eesmärgid ja suundumused pärast 2013. aastat. Võttes arvesse arutelu kõnealuse teatise üle, tuleks ÜPPd reformida jõustumisega alates 1. jaanuarist 2014. Reform peaks hõlmama kõiki ÜPP peamisi vahendeid, sealhulgas nõukogu määrust (EÜ) nr 1698/2005 ([1]). Arvestades reformi ulatust, on asjakohane tunnistada määrus (EÜ) nr 1698/2005 kehtetuks ning asendada see uue tekstiga.

(2) Tuleks luua maaelu arengu poliitika, mis kuuluks ÜPP otsemaksete ja turumeetmete juurde ja täiendaks neid ning aitaks sel viisil kaasa selle poliitika suhtes Euroopa Liidu toimimise lepingus (ELi toimimise leping) sätestatud eesmärkide saavutamisele. Samuti peaks selline maaelu arengu poliitika integreerima peamised poliitikaeesmärgid, mis on kindlaks määratud komisjoni 3. märtsi 2010. aasta teatises „Euroopa 2020. aastal – aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia” („strateegia „Euroopa 2020” ”), ning see peaks ühilduma ELi toimimise lepingus sätestatud majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse poliitika üldiste eesmärkidega.

([1]) Nõukogu 20. septembri 2005. aasta määrus (EÜ) nr 1698/2005 Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta (ELT L 277, 21.10.2005, lk 1).

▼B

(3) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt arendada maaelu, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, arvestades seoseid maaelu arengu ja muude ÜPP vahendite vahel, erinevate maapiirkondade vaheliste erinevuste ulatust ning liikmesriikide rahaliste vahendite piire laienenud liidus, küll aga on seda liidu finantseerimise mitmeaastase garantii tõttu ja prioriteetidele keskendumise kaudu parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

(4) Maapiirkondade jätkusuutliku arengu tagamiseks on vaja keskenduda piiratud arvule põhieesmärkidele, mis on seotud teadmussiirde ja innovatsiooniga põllumajanduses, metsanduses ja maapiirkondades, põllumajandusettevõtete elujõulisusega, kõigi põllumajandusvormide konkurentsivõimega kõigis piirkondades ning uuenduslike põllumajandustehnoloogiate ja metsade säästva majandamise edendamisega, toiduahela korraldamise, sealhulgas põllumajandustoodete töötlemise ja turustamisega, loomade heaoluga, riskijuhtimisega põllumajanduses, põllumajanduse ja metsandusega seotud ökosüsteemide taastamise, säilitamise ja parandamisega, ressursitõhususe edendamisega, põllumajanduses, toiduainetööstuses ja metsandussektoris vähese CO_2-heitega majandusele üleminekuga ning maapiirkondades sotsiaalse kaasamise edendamise, vaesuse vähendamise ja majanduse arenguga. Seda tehes tuleks võtta arvesse erinevaid olukordi, mis on tingitud maapiirkondade võimalike toetusesaajate eri tunnustest ja kategooriatest, ning innovatsiooni, keskkonna- ja kliimamuutuste leevendamist ning nende muutustega kohanemist käsitlevaid valdkondadevahelisi eesmärke. Kliimamuutuste leevendamise meetmed peaksid olema seotud nii selliste põhitegevustega nagu loomakasvatusest ja väetiste kasutamisest tingitud heitkoguste piiramine kui ka CO_2 sidujate säilitamise ning CO_2 sidumise edendamisega maakasutuses, maakasutuse muutumisel ja metsandussektoris. Põllumajanduses ja metsanduses ning maapiirkondades tuleks teadmussiirde ja innovatsiooniga seotud liidu prioriteete kohaldada horisontaalselt seoses maaelu arengut käsitlevate muude liidu prioriteetidega.

(5) Maaelu arengut käsitlevaid liidu prioriteete tuleks järgida säästva arengu raames ning seejuures peaks liit edendama keskkonnakaitse ja keskkonna kvaliteedi parandamise eesmärke, mis on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklis 11, võttes arvesse „saastaja maksab” põhimõtet. Liikmesriigid peaksid andma teavet kliimamuutuse eesmärgi saavutamiseks antavate toetuste kohta, lähtudes ambitsioonikast eesmärgist pühendada selleks vähemalt 20 % liidu eelarvest, kasutades komisjoni poolt vastu võetud metoodikat.

(6) Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) tegevused ja toetatavad tegevused peaksid olema järjepidevad ja ühitatavad toetusega ÜPP muudest rahastamisvahenditest.

▼B

(7) Maaelu arengu programmide viivitamatu käivitamise ja tõhusa rakendamise tagamiseks peaks EAFRD toetus põhinema usaldusväärsete haldusraamistiku tingimuste olemasolul. Liikmesriigid peaksid seepärast hindama teatavate eeltingimuste kohaldatavust ja täitmist. Iga liikmesriik peaks koostama kas riikliku maaelu arengu programmi kogu oma territooriumi kohta või piirkondlike programmide kogumi või nii riikliku programmi kui ka piirkondlike programmide kogumi. Igas programmis tuleks kindlaks määrata strateegia maaelu arengut käsitlevate liidu prioriteetidega seotud eesmärkide saavutamiseks ning meetmete valimiseks. Programmitöö peaks vastama maaelu arengut käsitlevatele liidu prioriteetidele ning samal ajal olema kohandatud riiklikele vajadustele ja täiendama liidu muid poliitikavaldkondi, eelkõige põllumajandusturgude poliitikat, ühtekuuluvuspoliitikat ja ühist kalanduspoliitikat. Piirkondlike programmide kogumi koostamise kasuks otsustanud liikmesriikidel peaks olema võimalik koostada ka ilma eraldi eelarveeraldiseta riiklik raamistik, et hõlbustada piirkondadevahelist koordineerimist kogu riiki puudutavate probleemidega tegelemisel.

(8) Liikmesriikidel peaks olema võimalik lülitada oma maaelu arengu programmidesse valdkondlikud allprogrammid, et tegeleda nende jaoks oluliste valdkondade erivajadustega. Valdkondlikud allprogrammid peaksid muu hulgas hõlmama noori põllumajandustootjaid, väikeseid põllumajandusettevõtteid, mägipiirkondi, lühikeste tarneahelate loomist, maapiirkondade naisi, kliimamuutuste leevendamist ja nende muutustega kohanemist ning elurikkust. Valdkondlikke allprogramme tuleks kasutada ka selleks, et luua võimalus aidata kaasa selliste põllumajandussektorite ümberkorraldamisele, mis mõjutavad oluliselt maapiirkondade arengut. Teatavate valdkondlike allprogrammide tulemuslikkuse suurendamiseks peaks liikmesriikidel olema lubatud kehtestada teatavatele kõnealuste valdkondlike allprogrammidega hõlmatud tegevustele kõrgemad toetusmäärad.

(9) Maaelu arengu programmides tuleks määratleda asjaomase piirkonna vajadused ning kirjeldada nende vajaduste rahuldamise sidusat strateegiat, võttes arvesse maaelu arengut käsitlevaid liidu prioriteete. Kõnealune strateegia peaks põhinema eesmärkide seadmisel. Tuleks luua seosed väljaselgitatud vajaduste, seatud eesmärkide ja nende saavutamiseks valitud meetmete vahel. Maaelu arengu programmid peaksid sisaldama ka kogu vajalikku teavet, et hinnata nende vastavust käesoleva määruse nõuetele.

(10) Maaelu arengu programmide eesmärgid tuleks seada kõigi liikmesriikide jaoks ühist eesmärkindikaatorite kogumit ja vajaduse korral programmispetsiifilisi indikaatoreid arvesse võttes. Selle ülesande hõlbustamiseks tuleks kõnealuste indikaatoritega hõlmatud valdkonnad kindlaks määrata vastavalt maaelu arengut käsitlevatele liidu prioriteetidele. Võttes arvesse põllumajanduses ja metsanduses teadmussiirdega seotud maaelu arengut käsitleva liidu prioriteedi horisontaalset kohaldamist, käsitatakse kõnealuse prioriteedi kohaseid sekkumisi vajalike vahenditena liidu ülejäänud prioriteetide jaoks kindlaksmääratud eesmärkindikaatorite suhtes.

▼B

(11) Tuleb kehtestada teatavad eeskirjad, milles käsitletakse programmitööd ja maaelu arengu programmide läbivaatamist. Läbivaatamiseks, mis ei mõjuta programmide strateegiat või liidu vastavat rahalist osalust, tuleks ette näha lihtsustatud menetlus.

(12) Põllumajanduse ja metsanduse areng ja spetsialiseerumine ning maapiirkondade mikro-, väikese ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) ees seisvate konkreetsete väljakutsetega toimetulek nõuab sobival tasemel tehnilist ja majanduslikku koolitust ning paremat suutlikkust teadmistele ja teabele juurdepääsuks ning nende vahetamiseks, sealhulgas parimate põllumajanduslike ja metsanduslike tootmistavade levitamise teel. Teadmussiirde ja teavituse puhul tuleks lisaks tavapärasele koolituskursuste läbiviimisele võtta arvesse ka maapiirkondade osalejate vajadusi. Seepärast tuleks toetada selliseid tegevusi nagu õpikojad, juhendamine, esitlus- ja teavitustegevus ning ka põllu- ja metsamajandusettevõtete lühiajalised vahetuskavad ja külastused. Omandatud teadmised ja teave peaks eelkõige suurendama põllumajandustootjate ja metsamaa valdajate, toiduainetesektoris töötavate isikute ja maapiirkondade VKEde konkurentsivõimet ja ressursitõhusust ning parandama nende keskkonnaalase tegevuse tulemuslikkust, panustades samal ajal maapiirkondade majanduse jätkusuutlikkusse. VKEde toetamisel on liikmesriikidel võimalik eelistada põllumajanduse ja metsandusega seotud VKEsid. Teadmussiirde ja teavituse tulemuste tõhususe tagamiseks tuleks nõuda, et teadmussiirde teenuse osutajatel on kogu asjakohane suutlikkus.

(13) Põllumajandusettevõtete nõustamisteenustega aidatakse põllumajandustootjaid, noori põllumajandustootjaid, metsamaa valdajaid, muid maa valdajaid ja maapiirkondade VKEsid jätkusuutliku majandamise ja nende põllumajanduslike majapidamiste või ettevõtete üldise tulemuslikkuse tõhustamisel. Seepärast tuleks soodustada selliste teenuste loomist ja nende kasutamist põllumajandustootjate, noorte põllumajandustootjate, metsamaa valdajate, muude maavaldajate ja VKEde poolt. Pakutava nõustamise kvaliteedi ja tõhususe parandamiseks tuleks sätestada nõustajate kvalifikatsiooni miinimumnõuded ja regulaarne koolitus. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1306/2013 ([1]) sätestatud põllumajandusettevõtete nõustamisteenustega tuleks aidata põllumajandustootjatel hinnata nende põllumajanduslike majapidamiste tulemuslikkust ja määrata kindlaks vajalikud parandused seoses kohustuslike majandamisnõuete, heade põllumajandus- ja keskkonnatingimuste ning kliimat ja keskkonda

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsember 2013 määrus (EL) nr 1306/2013 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 352/78, (EÜ) nr 165/94, (EÜ) nr 2799/98, (EÜ) nr 814/2000, (EÜ) nr 1290/2005 ja (EÜ) nr 485/2008 (Vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 549).

▼B

säästvate põllumajandustavadega, nagu on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1307/2013 ([1]), ning seoses põllumajandusettevõtetele maaelu arenguprogrammides ette nähtud meetmetega, mille eesmärk on põllumajandusettevõtete ajakohastamine, konkurentsivõime suurendamine, sektoripõhine integratsioon, innovatsioon, turule orienteeritus ning ettevõtluse edendamine.

Põllumajandusettevõtete nõustamisteenused peaksid aitama põllumajandustootjatel välja selgitada ka vajalikud parandused seoses Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/60/EÜ ([2]) („veepoliitika raamdirektiiv") artikli 11 lõike 3 rakendamiseks sätestatud nõuetega ning samuti nõuetega Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse nr 1107/2009 ([3]) artikli 55 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/128/EÜ ([4]) artikli 14 rakendamiseks, eelkõige seoses integreeritud taimekaitse üldpõhimõtete järgimisega. Vajaduse korral peaks nõustamine hõlmama ka põllumajandusettevõttega seotud töötervishoiu ja tööohutusnõudeid ning konkreetseid nõuandeid esmakordselt tegevust alustavatele põllumajandustootjatele. Samuti peaks olema võimalik nõustamisega hõlmata noorte põllumajandustootjate tegevuse alustamist, põllumajandusliku majapidamise majandustegevuse jätkusuutlikku arengut ning kohaliku tasandi töötlemise ja turustamise küsimusi, mis on seotud põllumajandusliku majapidamise või ettevõtte majandus-, põllumajandus- ja keskkonnaalase tegevuse tulemuslikkusega. Konkreetset nõuannet võib anda ka kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise, elurikkuse, veekaitse, lühikeste tarneahelate väljatöötamise, mahepõllumajanduse ja loomakasvatuse terviseaspektide kohta. VKEde toetamisel on liikmesriikidel võimalik eelistada põllumajanduse ja metsandusega seotud VKEsid. Põllumajandusettevõtte juhtimis- ja asendusteenused peaks aitama põllumajandusettevõtjatel tõhustada ja lihtsustada nende põllumajandusliku majapidamise juhtimist.

(14) Põllumajandustooteid ja toiduaineid käsitlevate liidu või siseriiklike kvaliteedikavadega, sealhulgas põllumajandusettevõtete sertifitseerimise süsteemidega, antakse tarbijatele tagatis, et toote kvaliteet ja omadused või kasutatud tootmisprotsess on kvaliteetne tänu põllumajandustootjate sellistes kavades osalemisele, et saavutada asjaomaste toodete lisandväärtus ja suurendada nende turustamisvõimalusi. Seepärast tuleks põllumajandustootjaid ja põllumajandustootjate rühmi innustada kõnealustes kavades osalema. EAFRD vahendite tõhusa kasutamise tagamiseks tuleks toetuse andmisel piirduda aktiivsete põllumajandustootjatega määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 9 tähenduses. Kuna

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsember 2013 määrus (EL) nr 1307/2013, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames toetuskavade alusel põllumajandustootjatele makstavate otsetoetuste eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 637/2008 ja (EÜ) nr 73/2009 (Vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 608).

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1).

([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1107/2009 taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 309, 24.11.2009, lk 1).

([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta direktiiv 2009/128/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse tegevusraamistik pestitsiidide säästva kasutamise saavutamiseks (ELT L 309, 24.11.2009, lk 71).

▼B

selliste kavadega liitumisel ja osalemise esimestel aastatel ei saa põllumajandustootja sellisest osalemisest tingitud lisakulusid ja -kohustusi turumehhanismi poolt täielikult hüvitatud, tuleks toetust anda uutele osalejatele ning see peaks hõlmama kuni viie aastast ajavahemikku. Puuvilla kui põllumajandustoote eriomadusi arvestades peaksid hõlmatud olema ka puuvilla kvaliteedikavad. Toetust tuleks võimaldada ka käesoleva määruse kohaselt toetatavate kvaliteedikavade ja sertifitseerimise süsteemide alla kuuluvate toodetega seotud teavitamis- ja müügiedendustegevuse jaoks.

(15) Põllumajanduslike majapidamiste ja maapiirkonna ettevõtete majandus- ja keskkonnaalase tegevuse tulemuslikkuse ning põllumajandustoodete turustamise ja töötlemise tõhustamiseks, sealhulgas väikeste töötlemis- ja turustusüksuste loomiseks lühikeste tarneahelate ja kohalike turgude raames, põllumajanduse ja metsanduse arenguks vajaliku infrastruktuuri tagamiseks ning keskkonnaeesmärkide saavutamiseks vajalike mittetasuvate investeeringute toetamiseks tuleks ette näha toetus sellistesse eesmärkidesse panustavate materiaalsete investeeringute jaoks. 2007–2013 programmiperioodil olid sekkumise eri valdkonnad hõlmatud erinevate meetmetega. Lihtsustamise huvides, aga ka selleks, et võimaldada toetusesaajatel kavandada ja teostada suurema lisandväärtusega integreeritud projekte, peaks üks ja sama meede hõlmama materiaalsete investeeringute liikide enamikku. Liikmesriigid peaksid suunama toetuse sellistele põllumajandusettevõtetele, mis vastavad selliste investeeringute saamise tingimustele, millega toetatakse põllumajandusettevõtte elujõulisust, tuginedes seejuures tugevuste, nõrkuste, võimaluste ja ohtude (SWOT) analüüsile, et kõnealust toetust paremini suunata. Noorte põllumajandustootjate esmakordse tegevuse alustamise hõlbustamiseks võib liidu nõuete järgimiseks tehtavate investeeringute jaoks kehtestada täiendava rahastamiskõlblikkuse perioodi. Liidu uute nõuete rakendamise soodustamiseks peaks kõnealuste nõuete järgimisega seotud investeeringud olema rahastamiskõlblikud täiendava perioodi jooksul pärast nende põllumajanduslikule majapidamisele kohustuslikuks muutumist.

(16) Põllumajandussektori tootmispotentsiaal on loodusõnnetuste, ebasoodsate ilmastikutingimuste ja katastroofide tõttu rohkem ohustatud kui muude sektorite puhul. Selliste loodusõnnetuste või sündmuste tingimustes tuleks põllumajandusettevõtete elujõulisuse ja konkurentsivõime toetamiseks ette näha toetus põllumajandustootjatele kahjustatud põllumajanduspotentsiaali taastamiseks. Liikmesriigid peaksid samuti tagama, et liidu (eelkõige käesoleva määruse kohane riskijuhtimise meede) ning riiklike ja eraõiguslike hüvituskavade kombineerimise tulemusel ei toimuks ülemäärast kahju hüvitamist.

▼B

(17) Maapiirkondade arenguks on oluline luua ja kujundada uusi majandustegevusi uute põllumajandusettevõtete, mittepõllumajanduslike tegevustega (sealhulgas põllumajanduse ja metsanduse alaste teenuste osutamine) mitmekesistamise, tervishoiu, sotsiaalse integratsiooni ja turismiga seotud tegevuste näol. Mittepõllumajanduslike tegevustega mitmekesistamisega on võimalik käsitleda ka jahiressursside säästvat majandamist. Põllumajandusettevõtete ja ettevõtete arengu meede peaks hõlbustama noorte põllumajandustootjate tegevuse alustamist ja nende põllumajandusliku majapidamise struktuurilist kohandamist pärast tegevuse alustamist. Edendada tuleks põllumajandustootjate tegevusvaldkonna mitmekesistamist mittepõllumajandusliku tegevusega ning muude kui põllumajanduslike VKEde asutamist ja arengut maapiirkondades. Kõnealuse meetmega tuleks julgustada ka naisettevõtlust maapiirkondades. Innustada tuleks ka selliste väikeste põllumajandusettevõtete arengut, mis on eeldatavalt majanduslikult elujõulised. Kõnealuse meetme kohaste uute majandustegevuste elujõulisuse tagamiseks tuleks toetuse saamise tingimuseks seada äriplaani esitamine. Ettevõtte asutamise toetus peaks hõlmama üksnes sellise ettevõtte tegevuse algusperioodi ega tohiks muutuda tegevusabiks. Kui liikmesriigid valivad võimaluse anda toetust osamaksetena, tuleks selliseid osamakseid teha maksimaalselt viie aasta jooksul. Lisaks tuleks põllumajandussektori restruktureerimise edendamiseks anda iga-aastast või ühekordset toetust põllumajandustootjatele, kes vastavad määruse (EL) nr 1307/2013 V jaotisega kehtestatud väikepõllumajandustootjate kava („väikepõllumajandustootjate kava”) kohaselt toetuse saamise tingimustele ning kohustuvad kogu oma põllumajandusliku majapidamise ning vastavad toetusõigused jäädavalt üle andma teisele põllumajandustootjale.

Noorte põllumajandustootjate maakitsikuse probleemide lahendamiseks on liikmesriikidel võimalik anda kõnealust toetust koos muude toetusvormidega, näiteks rahastamisvahendite kasutamise abil.

(18) VKEd on liidu maapiirkonna majanduse alustala. Põllumajandusettevõtete ja mittepõllumajanduslike ettevõtete arengu eesmärk peaks olema tööhõive soodustamine ja kvaliteettöökohtade loomine maapiirkondades, olemasolevate töökohtade säilitamine, tööhõive hooajaliste kõikumiste vähendamine, mittepõllumajanduslike sektorite arendamine väljaspool põllumajandust ja toiduainetetööstust. Samal ajal tuleks soodustada ettevõtete integratsiooni ja kohalikke sektoritevahelisi seoseid. Tuleks soodustada projekte, milles käsitletakse üheaegselt põllumajandust ja maaturismi, edendades jätkusuutliku ja vastutustundliku turismi põhimõtte alusel toimuvat maaturismi, ning loodus- ja kultuuripärandit ning investeeringuid taastuvenergiasse.

(19) Maapiirkondades kohaliku infrastruktuuri ja kohalike põhiteenuste (sealhulgas vaba aja veetmise ja kultuuriteenused) arendamine, külade uuendamine ning külade ja maapiirkonna maastiku kultuuri- ja looduspärandi taastamise ja täiustamisega seotud tegevused on olulise tähtsusega maapiirkondade kasvupotentsiaali realiseerimisel ja jätkusuutlikkuse soodustamisel. Seepärast tuleks

▼B

anda toetust kõnealuse eesmärgiga tegevustele, sealhulgas info- ja kommunikatsioonitehnoloogiale juurdepääsule ning kiire ja ülikiire lairibaühenduse arendamisele. Kooskõlas kõnealuste eesmärkidega tuleks maapiirkondades soodustada selliste teenuste ja infrastruktuuri arendamist, mis edendavad sotsiaalset kaasatust ning pööravad ümber sotsiaalse ja majandusliku tagasimineku ning maapiirkondade rahvaarvu vähenemise suundumusi. Sellise toetuse maksimaalse tõhususe saavutamiseks tuleks hõlmatud tegevused rakendada kooskõlas maapiirkonna ühe või mitme omavalitsusüksuse poolt välja töötatud omavalitsuste arengukavade (selliste kavade olemasolu korral) ja nende põhiteenustega. Sünergia loomiseks ja koostöö tihendamiseks peaksid tegevused vajaduse korral edendama ka maa ja linna vahelisi sidemeid. Liikmesriikidel on võimalik eelistada kogukonna juhitud kohaliku arengu partnerluste investeeringuid ja kohalike kogukonnaorganisatsioonide juhitavaid projekte.

(20) Metsandus on maaelu arengu lahutamatu osa ning säästvaks ja kliimateadlikuks maakasutuseks antav toetus peaks hõlmama metsa-ala arendamist ja metsade säästvat majandamist. 2007–2013 programmiperioodil hõlmasid metsanduse investeeringute ja majandamisega seotud eri liiki toetusi erinevad meetmed. Lihtsustamise huvides ja selleks, et võimaldada toetusesaajatel kavandada ja teostada suurema lisandväärtusega integreeritud projekte, peaks ühtne meede hõlmama kõiki metsanduse investeeringute ja majandamisega seotud toetuse liike. Kõnealune meede peaks hõlmama metsaressursside laiendamist ja parandamist maa metsastamise ja agrometsandussüsteemide loomise kaudu, mis ühendavad endas ekstensiivse põllumajanduse ja metsandussüsteemid. Samuti peaks see hõlmama metsatulekahjudest või muudest loodusõnnetustest ja katastroofidest tingitud kahjustuste taastamist ja vastavaid ennetusmeetmeid, investeeringuid metsandustehnoloogiatesse ning metsandussaaduste töötlemisse, mobiliseerimisse ja turustamisse, mille eesmärk on metsamaa valdajate majandus- ja keskkonnaalase tegevuse tulemuslikkuse parandamine, ning mittetasuvaid investeeringuid metsa ökosüsteemide kliimamuutusele vastupanuvõime tõhustamiseks ja keskkonnaväärtuse suurendamiseks. Toetus ei tohiks moonutada konkurentsi ning see peaks olema turu suhtes erapooletu. Sellest tulenevalt tuleks seada piirangud toetusesaajate suuruse ja õigusliku seisundi suhtes. Liikmesriikide poolt keskmise ja suure tuleohuga piirkondadeks liigitatud aladel tuleks võtta tulekahjuohtu ennetavaid meetmeid. Kõik ennetavad meetmed peaksid kuuluma metsakaitsekavasse. Kahjustatud metsa potentsiaali taastamise tegevuse korral peaks loodusõnnetuse toimumist ametlikult kinnitama avalik-õiguslik teadusasutus.

Metsandusmeetmed tuleks vastu võtta liidu ja liikmesriikide poolt rahvusvahelisel tasandil võetud kohustuste valguses ja need peaksid põhinema liikmesriikide riiklikel või piirkondlikel metsanduskavadel või samalaadsetel vahenditel, milles tuleks

▼B

arvesse võtta ministrite konverentsidel Euroopa metsade kaitse kohta võetud kohustusi. Metsandusmeetmed peaksid kaasa aitama liidu metsastrateegia rakendamisele kooskõlas komisjoni teatisega Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Sotsiaal- ja Majanduskomiteele ning Regioonide komiteele „Uus ELi metsastrateegia metsade ja metsandussektori jaoks”.

(21) Tootjarühmad ja -organisatsioonid aitavad põllumajandustootjatel ühiselt toime tulla oma toodete turustamisel, sealhulgas kohalikel turgudel, nende ees seisvate katsumustega, mis on tingitud kasvanud konkurentsist ning järgnevate turgude konsolideerumisest. Seepärast tuleks soodustada tootjarühmade ja -organisatsioonide loomist. Piiratud rahaliste vahendite paremaks kasutamiseks peaks toetuse andmine piirduma üksnes VKEdeks kvalifitseeruvate tootjarühmade ja -organisatsioonidega. Liikmesriikidel on võimalik eelistada neid kvaliteettoodete tootjarühmi ja -organisatsioone, mis on hõlmatud käesoleva määruse kohase põllumajandustoodete ja toiduainete kvaliteedikavade meetmega. Selle tagamiseks, et tootjarühmast või -organisatsioonist saaks elujõuline üksus, peaks tootjarühmale või -organisatsioonile toetuse andmise tingimuseks seadma äriplaani esitamise liikmesriikidele. Selleks et vältida tegevusabi andmist ning säilitada toetuse ergutav roll, peaks toetuse andmise maksimaalne kestus piirduma viie aastaga alates tootjarühma või -organisatsiooni tema äriplaani alusel tunnustamise kuupäevast.

(22) Põllumajanduse keskkonna- ja kliimatoetused peaksid olema jätkuvalt olulised maapiirkondade jätkusuutliku arengu toetamisel ja ühiskonna suurenevale keskkonnateenuste nõudlusele vastamisel. Need toetused peaksid innustama põllumajandustootjaid ja muid maa valdajaid teenima ühiskonda tervikuna, võttes kasutusele põllumajandustavasid, mis aitavad kaasa kliimamuutuste leevendamisele ja nendega kohanemisele ning on ühitatavad keskkonna, maastiku ja selle tunnusjoonte, loodusvarade, mulla ja geneetilise mitmekesisuse kaitse ja parandamisega, või jätkates nende tavade kohaldamist. Sellega seoses tuleks erilist tähelepanu pöörata põllumajanduse geneetiliste ressursside säilitamisele ja kõrge loodusliku väärtusega põllumajandusliku tootmise süsteemide vajadustele. Toetused peaksid hõlmama lisakulusid ja võetud kohustuste tõttu saamata jäänud tulu ning peaksid katma üksnes selliseid kohustusi, mis on rangemad vastavatest kohustuslikest standarditest ja nõuetest vastavalt „saastaja maksab” põhimõttele. Samuti peaksid liikmesriigid tagama, et põllumajandustootjatele makstavad toetused ei tooks kaasa topeltrahastamist käesoleva määruse ja määruse (EL) nr 1307/2013 alusel. Paljudel juhtudel mitmekordistub keskkonna- ja kliimaalane kasu põllumajandustootjate rühma ühiselt võetud kohustuste koostoime tulemusel. Ühismeetmetega kaasnevad siiski täiendavad tehingukulud, mis tuleks vastavalt hüvitada. Selle tagamiseks, et põllumajandustootjad ja muud maa valdajad saaksid nõuetekohaselt rakendada võetud kohustusi, peaksid liikmesriigid lisaks sellele püüdma anda neile vajalikke oskusi ja teadmisi.

▼B

Liikmesriigid peaksid säilitama 2007–2013 programmiperioodil saavutatud tulemuste taseme ning neilt tuleks nõuda, et vähemalt 30 % EAFRD osaluse kogusummast igale maaelu arengu programmile kasutatakse kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise ning keskkonnaküsimuste jaoks. See eesmärk tuleks saavutada põllumajanduse keskkonna- ja kliimatoetustega ning mahepõllumajanduse toetustega, samuti ka looduslikust või muust eripärast tingitud piirangutega alade toetustega, metsandustoetustega, toetustega Natura 2000 aladele ning kliima ja keskkonnaga seotud investeeringutoetustega.

(23) Põllumajandustootjatele makstavad toetused mahepõllumajandusele üleminekuks või sellega jätkamiseks peaksid innustama põllumajandustootjaid sellistes kavades osalema, täites sel viisil ühiskonna suurenenud nõudlust keskkonnasäästlike põllumajandustavade kasutamise ja loomade heaolu kõrgete nõuete järele. Selleks et suurendada koostoimet elurikkusega ja mahepõllumajanduse meetmest tulenevat kasu, tuleks soodustada põllumajandustootjate kollektiivlepinguid või koostööd, et hõlmata ulatuslikumaid, piirnevaid alasid. Selleks et vältida suure hulga põllumajandustootjate tagasipöördumist tavapärase põllumajandusliku tootmise juurde, tuleks toetada nii mahepõllumajandusele üleminekuks kui ka sellega jätkamise meetmeid. Toetused peaksid aitama katta lisakulusid ja võetud kohustuste tõttu saamata jäänud tulu ning need peaksid katma üksnes selliseid kohustusi, mis on rangemad vastavatest kohustuslikest standarditest ja nõuetest. Samuti peaksid liikmesriigid tagama, et põllumajandustootjatele makstavad toetused ei tooks kaasa topeltrahastamist käesoleva määruse ja määruse (EL) nr 1307/2013 alusel. EAFRD vahendite tõhusa kasutamise tagamiseks tuleks toetuste andmisel piirduda aktiivsete põllumajandustootjatega määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 9 tähenduses.

(24) Tuleks jätkata toetuse andmist põllumajandustootjatele ja metsamaa valdajatele, et aidata toime tulla asjaomaste piirkondade ebasoodsate asjaoludega, mis tulenevad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/147/EÜ ([1]) ja nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ ([2]) rakendamisest, et aidata kaasa Natura 2000 alade tõhusale majandamisele. Samas tuleks toetus teha kättesaadavaks põllumajandustootjatele, et aidata toime tulla vesikonna piirkondade ebasoodsate tingimustega, mis tulenevad veepoliitika raamdirektiivi rakendamisest. Toetus peaks olema seotud maaelu arengu programmis kirjeldatud erinõuetega, mis on rangemad vastavatest kohustuslikest standarditest ja nõuetest. Samuti peaksid liikmesriigid tagama, et põllumajandustootjatele makstavad toetused ei tooks kaasa topeltrahastamist käesoleva määruse ja määruse (EL) nr 1307/2013 alusel. Lisaks sellele peaksid liikmesriigid oma maaelu arengu programmide koostamisel võtma arvesse Natura 2000 alade erivajadusi.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. novembri 2009. aasta direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.1.2010, lk 7).

([2]) Nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.7.1992, lk 7).

▼B

(25) Toetused mägialade ning looduslikust või muust eripärast tingitud piirangutega alade põllumajandustootjatele peaksid põllumajandusmaa jätkuva kasutuse kaudu aitama kaasa maapiirkondade säilitamisele ning säästva põllumajandusliku tootmise süsteemide alalhoidmisele ja edendamisele. Sellise toetuse tõhususe tagamiseks tuleks põllumajandustootjatele maksetega hüvitada saamata jäänud tulu ja lisakulud, mis on tingitud asjaomase piirkonna ebasoodsatest tingimustest. EAFRD vahendite tõhusa kasutamise tagamiseks tuleks toetuste andmisel piirduda aktiivsete põllumajandustootjatega määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 9 tähenduses.

(26) Selleks et tagada liidu vahendite tõhus kasutamine ning põllumajandustootjate võrdne kohtlemine kogu liidus, tuleks mägialad, looduslikust või muust eripärast tingitud piirangutega alad kindlaks määrata vastavalt objektiivsetele kriteeriumidele. Looduslikust eripärast tingitud piirangutega alade puhul peaksid kõnealused kriteeriumid olema biofüüsikalised ja põhinema usaldusväärsetel teaduslikel andmetel. Tuleks vastu võtta üleminekukord, et hõlbustada toetuste järkjärgulist kaotamist piirkondades, mida kõnealuste kriteeriumide kohaldamise tulemusel ei käsitata enam looduslikust eripärast tingitud piirangutega aladena.

(27) Põllumajandustootjaid tuleks jätkuvalt innustada võtma vastu loomade heaolu kõrgeid norme, andes toetust sellistele põllumajandustootjatele, kes rakendavad vastavatest kohustuslikest nõuetest rangemaid loomapidamisnõudeid. EAFRD vahendite tõhusa kasutamise tagamiseks tuleks toetuste andmisel piirduda aktiivsete põllumajandustootjatega määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 9 tähenduses.

(28) Tuleks jätkata toetuse andmist metsamaa valdajatele, kes pakuvad keskkonnasäästlikke või kliimateadlikke metsakaitseteenuseid, võttes kohustusi eesmärgiga suurendada elurikkust, kaitsta suure väärtusega metsa ökosüsteeme, suurendada nende kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise potentsiaali ning metsade kaitseväärtust pinnase erosiooni, veevarude säilitamise ning looduslike ohutegurite suhtes. Sellega seoses tuleks erilist tähelepanu pöörata metsade geneetiliste ressursside säilitamisele ja edendamisele. Toetust tuleks anda metsandusega seotud keskkonnakohustustele, mis on rangemad vastavatest siseriikliku õigusega kehtestatud kohustuslikest standarditest.

(29) 2007–2013 programmiperioodil oli ainus koostööliik, mida maaelu arengu poliitika kohaselt üheselt toetati, põllumajandus- ja toidu- ning metsandussektoris uute toodete, töötlemisviiside ja tehnoloogiate arendamise alane koostöö. Kõnealust liiki koostöö toetamine on endiselt vajalik, kuid seda tuleks kohandada, et paremini vastata teadmistepõhise majanduse nõuetele. Sellega seoses peaks olema võimalik rahastada kõnealuse meetme kohaselt üksikettevõtjate projekte, tingimusel et saadud tulemusi levitatakse, täites seega uute tavade, töötlemisviiside ja toodete leviku

▼B

eesmärki. Lisaks on ilmnenud, et suurema hulga toetusesaajate (väiksematest ettevõtjatest suurtootjateni) mitmesugust liiki koostöö toetamisega aidatakse saavutada maaelu arengu poliitika eesmärke, aidates maapiirkondade ettevõtjatel ületada killustumisest tulenevaid negatiivseid ilminguid majanduse, keskkonna või muus valdkonnas. Seepärast tuleks kõnealust meedet laiendada. Toetus väikeettevõtjatele ühise tööprotsessi korraldamiseks ning vahendite ja varude jagamiseks peaks olenemata nende väikesest tootmismahust aitama neil olla majanduslikult elujõuline. Toetus tarneahelas tegutsejate vaheliseks horisontaalseks ja vertikaalseks koostööks ning kohaliku tasandi müügiedendustegevus peaks kiirendama lühikeste tarneahelate, kohalike turgude ja kohalike toiduahelate majanduslikult ratsionaalset arengut. Toetus keskkonnaprojektide ja -tavade ühiseks käsitluseks peaks aitama saavutada ulatuslikumat ja järjekindlamat keskkonna- ja kliimaalast kasu kui muidu omaette tegutsevate üksikettevõtjate puhul (näiteks suuremate terviklike alade suhtes kohaldatavad tavad).

Toetust tuleks anda erineval viisil. Eelkõige on klastrid ja võrgustikud asjakohased kogemuste vahetamiseks ning uute ja spetsialiseeritud eksperdiarvamuste, teenuste ja toodete jaoks. Katseprojektid on olulised vahendid eri kontekstis tehnoloogia, meetodite ja töövõtete ärilise kasutamise testimiseks ning vajaduse korral nende kohandamiseks. Euroopa innovatsioonipartnerluse (EIP) töörühmad on põllumajanduse tootlikkuse ja säästvuse jaoks olulise tähtsusega. Lisaks LEADERi kohaliku arengu raamistikule moodustavad teise olulise tähtsusega vahendi kohalikud arengustrateegiad maa- ja linnapiirkondade avaliku ja erasektori osalejate vahel. Erinevalt LEADER-lähenemisviisist peaks sellistel partnerlustel ja strateegiatel olema võimalik piirduda ühe sektori või suhteliselt konkreetsete arengueesmärkidega, sealhulgas eespool nimetatutega. Liikmesriikidel on võimalik eelistada koostööd üksuste vahel, kuhu on kaasatud toormetootjad. Ka tootmisharudevahelised organisatsioonid peaksid vastama selle meetme kohase toetuse saamise tingimustele. Selline toetus peaks piirduma seitsme aastaga, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel kollektiivsete keskkonna- ja kliimameetmete puhul.

(30) Kliimamuutuse ja suurema hinnakõikumise tõttu seisavad põllumajandustootjad tänapäeval silmitsi üha suuremate majandus- ja keskkonnariskidega. Seoses sellega on tõhus riskijuhtimine muutunud põllumajandustootjate jaoks üha olulisemaks. Seepärast tuleks kehtestada riskijuhtimise meede, et aidata põllumajandustootjaid kõige levinumate riskidega toime tulla. Seepärast peaks kõnealune meede aitama põllumajandustootjatel katta saagi, loomade ja taimede kindlustusmakseid ning abistama seoses ühisfondide loomisega ning sellistest fondidest põllumajandustootjatele hüvitise maksmisega ebasoodsatest ilmastikutingimustest,

▼B

looma- või taimehaiguse puhangust, kahjurite levikust või keskkonnajuhtumist tingitud kahju eest. See meede peaks hõlmama ka sissetuleku stabiliseerimise vahendit ühisfondina, et toetada põllumajandustootjaid, kelle sissetulek on järsult vähenenud. Selle tagamiseks, et kõiki põllumajandustootjaid liidus koheldakse võrdselt, et ei moonutataks konkurentsi ning et järgitakse liidu rahvusvahelisi kohustusi, tuleks kõnealuse meetme kohase toetuse andmiseks sätestada eritingimused. EAFRD vahendite tõhusa kasutamise tagamiseks tuleks toetuste andmisel piirduda aktiivsete põllumajandustootjatega määruse (EL) nr 1307/2013 artiklis 9 tähenduses.

(31) LEADER-lähenemisviis kohalikule arengule on mitmete aastate jooksul tõestanud oma tõhusust maapiirkondade arendamisel, võttes alt ülespoole lähenemisviisiga täiel määral arvesse sektoriüleseid vajadusi maaelu sisemiseks arenguks. Seepärast tuleks LEADERit tulevikus jätkata ning selle kohaldamine peaks jääma kohustuslikuks maaelu arengu programmide puhul riiklikul ja/või kohalikul tasandil.

(32) EAFRD toetus LEADERi kohalikuks arenguks peaks hõlmama ka territooriumidevahelisi koostööprojekte ühe liikmesriigi rühmade vahel või riikidevahelisi koostööprojekte mitme liikmesriigi rühmade vahel või koostööprojekte liikmesriikide ja kolmandate riikide rühmade vahel.

(33) Selleks et võimaldada maapiirkonnas partneritel, kes veel ei kohalda LEADERit, seda katsetada ja teha ettevalmistusi kohaliku arengu strateegia väljatöötamiseks ja rakendamiseks, tuleks samuti rahastada nn LEADERi stardikomplekti. Toetus ei tohiks sõltuda kohaliku arengu strateegia esitamisest.

(34) Investeeringud on omased paljudele käesoleva määruse kohastele maaelu arengu meetmetele ning need võivad olla seotud väga erinevat laadi tegevustega. Kõnealuste tegevuste rakendamisel suurema selguse tagamiseks tuleks kõigi investeeringute jaoks sätestada teatavad ühiseeskirjad. Kõnealustes ühiseeskirjades tuleks määrata kindlaks selliste kulude liigid, mida võib käsitada investeerimiskuludena, ning tagada, et toetust antakse üksnes selliste investeeringute puhul, millega luuakse uusi väärtusi põllumajanduses. Investeerimisprojektide rakendamise hõlbustamiseks peaks liikmesriikidel olema võimalik teha ettemakseid. EAFRD toetuse tõhususe, õigluse ning püsiva mõju tagamiseks tuleks sätestada eeskirjad tagamaks, et tegevustega seotud investeeringud oleksid kestvad ning et EAFRD toetust ei kasutataks konkurentsi moonutamiseks.

▼B

(35) Peaks olema võimalik anda EAFRDst toetust investeeringutele majanduslikku ja keskkonnaalast kasu andvasse niisutusse, eeldusel et tagatud on asjaomase niisutuse jätkusuutlikkus. Seepärast tuleks igal juhul anda toetust vaid tingimusel, et asjaomase piirkonna kohta on koostatud veepoliitika raamdirektiivi kohaselt nõutav veemajanduskava ja et investeeringu tasandil juba teostatakse veemõõtmist või seda alustatakse investeeringu osana. Investeeringud olemasoleva niisutusinfrastruktuuri või seadmete täiustamisse peaksid kaasa tooma veekasutuse minimaalse tõhustamise, mis väljendub võimaliku veesäästuna. Kui veepoliitika raamdirektiiviga kehtestatud analüütilise raamistiku kohaselt on investeeringust mõjutatud veekogu vee kogusega seotud põhjustel surve all, tuleks pool veekasutuse tõhususe suurenemise tulemusest muuta veekasutuse tegelikuks vähenemiseks toetatud investeeringu tasandil, et vähendada survet asjaomasele veekogule. Tuleks kindlaks määrata need juhud, mille puhul võimaliku või tegeliku veesäästu nõudeid ei saa kohaldada või need ei ole vajalikud, sealhulgas seoses investeeringutega vee ringlussevõttu või taaskasutusse. Lisaks olemasolevate seadmete täiustamiseks tehtavate investeeringute toetamisele tuleks ette näha, et EAFRDst toetatakse investeeringuid uutesse niisutussüsteemidesse, sõltuvalt keskkonnaanalüüsi tulemustest. Kuid mõningate eranditega ei tuleks uute niisutussüsteemide rajamiseks toetusi anda juhul, kui asjaomane veekogu on juba surve all, sest valitseb väga suur oht, et toetuse andmine sellises olukorras süvendaks olemasolevaid keskkonnaprobleeme.

(36) Teatavad käesoleva määruse kohased pindalaga seotud meetmed eeldavad toetusesaaja poolt vähemalt viis aastat kestvate kohustuste võtmist. Kõnealuse ajavahemiku jooksul on võimalik, et nii põllumajandusliku majapidamise kui ka toetusesaaja olukord muutub. Seepärast tuleks sätestada eeskirjad, et määrata kindlaks, mida sellistel juhtudel teha tuleks.

(37) Teatavad käesoleva määruse kohased meetmed seavad toetuse andmise sõltuvusse tingimusest, et toetusesaajad võtavad kohustusi, mis on rangemad kui kohustuslike standardite ja nõuetega määratletud asjakohases baastasemes. Võttes arvesse õiguse võimalikke muudatusi kohustuse perioodi jooksul, mille tulemusel muutub baastase, tuleks sätestada asjaomaste lepingute läbivaatamine, et tagada kõnealuse tingimuse jätkuv täitmine.

(38) Selleks et tagada maaelu arendamise rahaliste vahendite kasutamine parimal võimalikul viisil ja seada maaelu arengu programmide meetmete kohased eesmärgid vastavalt maaelu arengut käsitlevatele liidu prioriteetidele ning et tagada taotlejate võrdne kohtlemine, peaksid liikmesriigid kehtestama projektide valiku kriteeriumid. Sellest nõudest tuleks erandeid teha üksnes toetuste

▼B

puhul, mis on seotud põllumajanduse keskkonna- ja kliimameetmetega, mahepõllumajandusega, Natura 2000 ning veepoliitika raamdirektiiviga, looduslikust või muust eripärast tingitud piirangutega aladega, loomade heaoluga, metsakeskkonna- ja kliimateenustega ning riskijuhtimismeetmetega. Valikukriteeriumide kohaldamisel tuleks arvesse võtta tegevuse mahtu kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega.

(39) EAFRD peaks tehnilise abi kaudu toetama maaelu arengu programmide rakendamisega seotud tegevusi, sealhulgas selliste liidu kvaliteedikavade tähiste ja lühendite kaitse kulusid, milles osalemiseks võib anda toetust käesoleva määruse kohaselt, ning liikmesriikide kulusid seoses looduslikust eripärast tingitud piirangutega alade piiritlemisega.

(40) Euroopa maaelu arengu võrgustiku raames organiseeritud ning programmi rakendamise igasse etappi kaasatud siseriiklike võrgustike, organisatsioonide ja haldusasutuste omavaheline võrgustikutöö on tõestanud oma võimekust maaelu arengu programmide kvaliteedi parandamisel, suurendades sidusrühmade osalust maaelu arengu programmide juhtimises ning teavitades laiemat üldsust maaelu arengu programmi kasust. Seepärast tuleks seda rahastada tehnilise abi osana liidu tasandil. Selleks et võtta arvesse hindamise erivajadusi, tuleks Euroopa maaelu arengu võrgustiku osana luua Euroopa maaelu arengu hindamissuutlikkus, et koondada kõik asjaomased osalejad ja hõlbustada seega selle valdkonna oskusteabe vahetamist.

(41) Põllumajanduse tootlikkuse ja jätkusuutlikkusega tegelev EIP peaks andma panuse strateegia „Euroopa 2020” aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu eesmärkide saavutamisse. On oluline, et see koondaks kõik asjaomased osalejad liidu, riigi ja piirkonna tasandil, pakkudes liikmesriikidele uusi ideid selle kohta, kuidas olemasolevaid vahendeid ja algatusi tõhustada, lihtsustada ja paremini koordineerida ning täiendada neid uute meetmetega, kui see on vajalik.

(42) Selleks et panustada põllumajanduse tootlikkuse ja jätkusuutlikkusega tegeleva EIP eesmärkide saavutamisse, tuleks moodustada EIP võrgustik, mis hõlmab põllumajanduse innovatsioonitegevuste rakendamisse kaasatud töörühmi, nõustamisteenuste osutajaid ja teadustöötajaid. Võrgustikku tuleks rahastada tehnilise abi osana liidu tasandil.

(43) Liikmesriigid peaksid iga maaelu arengu programmi tehnilise abi jaoks ettenähtud kogusummast ühe osa reserveerima sellise maaelu arengu võrgustiku loomise ja toimimise rahastamiseks, mis ühendab maaelu arengusse kaasatud organisatsioonid ja haldusasutused, sealhulgas EIP, eesmärgiga suurendada nende kaasatust programmis ja parandada maaelu arengu programmide kvaliteeti. Sellega seoses peaksid riiklikud maaeluvõrgustikud valmistama ette tegevuskava ja seda rakendama.

▼B

(44) Maaelu arengu programmides peaksid olema ette nähtud uuenduslikud meetmed, millega põllumajanduse tootlikkuse ja säästvusega tegeleva EIP toetusel soodustatakse ressursitõhusat, tootlikku ja vähese CO_2-heitega põllumajandussektorit. EIP peaks soodustama uuenduslike lahenduste praktikasse kiiremat ja ulatuslikumat ülevõtmist. EIP peaks looma lisandväärtust, tugevdades innovatsiooniga seotud vahendite rakendamist ja tõhusust ning soodustades sünergiaid nende vahel. EIP peaks täitma puudujäägid teadustöö ja praktilise põllumajanduse parema ühendamise vahel.

(45) Põllumajanduse tootlikkuse ja jätkusuutlikkusega tegeleva EIP raames peaks innovatsiooniprojekte rakendama töörühmad, mis ühendavad põllumajandustootjaid, metsamaa valdajaid, maakogukondi, teadlasi, valitsusväliseid organisatsioone, nõustajaid, ettevõtjaid ja teisi põllumajandussektoris innovatsiooniga seotud osalejaid. Selle tagamiseks, et selliste projektide tulemustest saaks kasu kogu sektor, tuleks kõnealuseid tulemusi levitada innovatsiooni ja teadmiste vahetamise valdkonnas liidu piires ja kolmandate riikidega.

(46) Tuleks näha ette sätted käesoleva määruse alusel ajavahemikul 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020 maaelu arenguks antava liidu toetuse kogusumma kindlaksmääramiseks kooskõlas mitmeaastase finantsraamistikuga aastateks 2014–2020. Kasutada olevad assigneeringud peaksid olema programmitöös ühtse määra alusel indeksiga seotud.

(47) EAFRD rahaliste vahendite haldamise hõlbustamiseks tuleks kehtestada EAFRDst maaelu arengu programmitöö toetuseks makstava osaluse ühtne määr suhtarvuna liikmesriikide avaliku sektori kuludesse. Selleks et võtta arvesse teatavat liiki tegevuste erilist tähtsust või laadi, tuleks nende jaoks kehtestada osaluse erimäärad. Arengu, kauguse ja isoleerituse tasemest tingitud eripiirangute leevendamiseks tuleks kehtestada asjakohane EAFRD osaluse määr vähem arenenud piirkondade, ELi toimimise lepingus osutatud äärepoolseimate piirkondade ning Egeuse mere väikesaarte, samuti üleminekupiirkondade puhul.

(48) Liikmesriigid peaksid astuma kõik vajalikud sammud, et tagada oma maaelu arengu meetmete tõendatavus ja kontrollitavus, sealhulgas kehtestades asjakohased sätted. Selleks peaks korraldusasutus ja makseasutus andma eelhinnangud ja teostama meetmete hindamist kogu programmi rakendamise jooksul. Meetmeid, mis kõnealusele tingimusele ei vasta, tuleks kohandada.

(49) Komisjon ja liikmesriigid peaksid võtma kõik vajalikud meetmed maaelu arengu programmide usaldusväärse juhtimise tagamiseks. Sellega seoses peaks komisjon võtma asjakohaseid meetmeid ja läbi viima kontrolle ning liikmesriigid peaksid võtma meetmeid oma juhtimissüsteemi usaldusväärse toimimise tagamiseks.

▼B

(50) Iga maaelu arengu programmi juhtimise ja rakendamise eest peaks vastutama üks korraldusasutus. Kõnealuse asutuse ülesanded tuleks täpsustada käesolevas määruses. Korraldusasutus peaks saama delegeerida osa oma ülesannetest, jäädes ise vastutama tõhusa ja korrektse juhtimise eest. Kui maaelu arengu programm sisaldab valdkondlikke allprogramme, peaks korraldusasutus saama määrata veel ühe asutuse, et juhtida ja rakendada kõnealust allprogrammi seoses rahaliste eraldistega, mis on programmis selleks määratud, tagades samal ajal kõnealuste allprogrammide usaldusväärse finantsjuhtimise. Kui liikmesriigi juhtida on rohkem kui üks programm, võib ühtsuse tagamiseks moodustada koordineeriva asutuse.

(51) Iga maaelu arengu programmi rakendamise ning seatud eesmärkide suhtes saavutatud edu üle tuleks teha regulaarset seiret. EAFRD kohaste meetmete mõju ja tõhususe tõendamine ja parandamine oleneb ka asjakohasest hindamisest programmi ettevalmistamisel ja rakendamisel ning lõpetamisel. Komisjon ja liikmesriigid peaksid ühiselt looma seire- ja hindamissüsteemi, eesmärgiga näidata maaelu arengu poliitika rakendamise edusamme ning hinnata selle mõju ja tõhusust.

(52) Selle tagamiseks, et liidu tasandil oleks võimalik kõnealust teavet koondada, peaks kõnealuse seire- ja hindamissüsteemi osaks olema ühiste indikaatorite kogum. Maaelu arengu programmide rakendamist käsitlev põhiteave peaks olema elektrooniliselt salvestatud ja säilitatav, et hõlbustada andmete koondamist. Toetusesaajatelt tuleks seepärast nõuda seireks ja hindamiseks vajaliku miinimumteabe esitamist.

(53) Vastutust programmi seire eest peaksid jagama selleks loodud korraldusasutus ja seirekomitee. Seirekomitee peaks vastutama programmi rakendamise tõhususe seire eest. Selleks tuleks komitee vastutus täpselt kindlaks määrata.

(54) Programmi seire hõlmab ka komisjonile saadetava programmi rakendamist käsitleva aastaaruande koostamist.

(55) Iga maaelu arengu programmi tuleks hinnata, et parandada selle kvaliteeti ning näidata selle saavutusi.

▼B

(56) ELi toimimise lepingu artikleid 107, 108 ja 109 tuleks kohaldada käesoleva määruse kohaste maaelu arengu meetmete toetuse suhtes. Siiski ei peaks põllumajandussektori eripära arvesse võttes kõnealuseid ELi toimimise lepingu sätteid kohaldama maaelu arengu meetmete suhtes, mis on seotud ELi toimimise lepingu artikli 42 kohaldamisalasse kuuluvate tegevustega, mida viiakse ellu käesoleva määruse kohaselt ja sellega kooskõlas, ning liikmesriikide tehtavate maksete suhtes, mis tehakse liidu toetuse saanud ja ELi toimimise lepingu artikli 42 kohaldamisalasse kuuluvate maaelu arengu tegevuste täiendavaks riiklikuks rahastamiseks.

(57) Pidades samuti silmas liidu toetuse tingimustele vastavate maaelu arengu meetmetega kooskõla tagamist ning menetluste lihtsustamist, tuleks liikmesriikide maksed, mis tehakse liidu toetust saavate ja ELi toimimise lepingu artikli 42 kohaldamisalasse kuuluvate maaelu arengu tegevuste täiendavaks riiklikuks rahastamiseks, lisada maaelu arengu programmi nende hindamiseks ja heakskiitmiseks vastavalt käesoleva määruse sätetele. Tagamaks, et komisjoni loata ei rakendataks täiendavat riiklikku rahastamist, ei tohiks asjaomane liikmesriik saada maaelu arengu jaoks kavandatud täiendavat rahastamist kasutada enne selle heakskiitmist. Liikmesriikide maksetest, mis on tehtud liidu toetuse saanud ja ELi toimimise lepingu artikli 42 kohaldamisalast välja jäävate maaelu arengu tegevuste täiendavaks riiklikuks rahastamiseks, tuleks teatada komisjonile vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 108 lõikele 3, välja arvatud juhul, kui need kuuluvad sellise määruse reguleerimisalasse, mis on vastu võetud vastavalt nõukogu määrusele 994/98 ([1]), ning liikmesriigid ei tohiks saada neid makseid teha enne, kui komisjon on makse kõnealuse teatamismenetluse tulemusel lõplikult heaks kiitnud.

(58) Ühist huvi pakkuva teabe tõhusaks ja turvaliseks vahetamiseks, samuti olulise teabe salvestamiseks, säilitamiseks ja haldamiseks ning seire ja hindamise aruannete koostamiseks tuleks luua elektrooniline teabesüsteem.

(59) Kohalduma peaks liidust õigus, mis käsitleb üksikisikute kaitset isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumist, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 95/46/EÜ ([2]) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 45/2001 ([3]).

([1]) Nõukogu 7. mai 1998. aasta määrus (EÜ) nr 994/98, milles käsitletakse Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklite 92 ja 93 kohaldamist teatavate horisontaalse riigiabi liikide suhtes (EÜT L 142, 14.5.1998, lk 1).

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 1995. aasta direktiiv 95/46/EÜ üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 281, 23.11.1995, lk 31).

([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

▼B

(60) Käesoleva määruse teatavate mitteolemuslike osade täiendamiseks või muutmiseks peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

(61) Kõnealune õigus peaks hõlmama järgmist: tingimused, mille kohaselt käsitatakse juriidilist isikut noore põllumajandustootjana, ja kutseoskuste omandamisega seotud üleminekuperioodi kehtestamine; põllu- ja metsamajandusettevõtete vahetuskavade ja kõnealuste ettevõtete külastamise kestus ja sisu. Samuti peaks see hõlmama järgmist: artikli 17 lõike 1 punkti a reguleerimisalasse kuuluvad liidu erikavad ning artikli 17 lõike 2 alusel toetust saada võivate tootjarühmade ja meetmeliikide tunnused, samuti tingimuste kehtestamine konkurentsi moonutamise ennetamiseks ja toodete diskrimineerimise vältimiseks ning kaubamärkide toetamise välistamiseks.

(62) Kõnealune õigus peaks samuti hõlmama järgmist: äriplaanide miinimumsisu ja kriteeriumid, mida liikmesriikidel tuleb kasutada artikli 19 lõikes 4 osutatud lävendite kehtestamiseks; metsastamise ja metsamaa loomise määratlus ja asjakohased keskkonnaalased miinimumnõuded; loomakasvatuse ekstensiivistamist, põllumajanduse jaoks kadumisohus olevate kohalike tõugude kasvatamist või geneetilisest erosioonist ohustatud taimede geneetiliste ressursside säilitamist käsitlevate põllumajanduse keskkonna- ja kliimakohustuste suhtes kohaldatavad tingimused ning rahastamiskõlblike tegevuste kindlaksmääramine geneetiliste ressursside kaitseks, säästlikuks kasutamiseks ja arendamiseks. Hõlmatud peaks olema ka järgmine: arvutusmeetod, mida kasutatakse määruse (EL) nr 1307/2013 artiklis 43 osutatud tavade topeltrahastamise vältimiseks põllumajanduse keskkonna- ja kliimameetmete, mahepõllumajanduse, Natura 2000 alade ning veepoliitika raamdirektiiviga seotud meetmete puhul; selliste valdkondade kindlaksmääramine, kus loomade heaoluga seotud kohustused esitavad tootmismeetoditele kõrgemaid nõudeid; metsa geneetiliste ressursside säilitamiseks ja edendamiseks antava toetuse tingimustele vastavad tegevuste liigid; koostöömeetme alusel toetuse saamise tingimustele vastavate katseprojektide, klastrite, võrgustike, lühikeste tarneahelate ja kohalike turgude tunnuste täpsustamine ning tingimused, mille alusel nimetatud meetme all loetletud tegevuste liigid võivad saada toetust.

▼B

(63) Veelgi enam, kõnealune õigus peaks hõlmama järgmist: käesoleva määruse kohase riskijuhtimismeetme alusel ühisfondidele antavate kommertslaenude minimaalne ja maksimaalne kestus; tingimused, mille kohaselt liisingulepingute või kasutatud seadmetega seotud kulusid võib käsitada rahastamiskõlblike investeeringukuludena, ning investeeringukõlblike taastuvenergia infrastruktuuri liikide kindlaksmääramine; tingimused, mida kohaldatakse artiklites 28, 29, 33 ja 34 osutatud meetmete kohaste kohustuste muutmise või kohandamise suhtes, ning muude olukordade määratlemine, mille puhul ei nõuta toetuse tagasimaksmist. See peaks hõlmama ka järgmist: I lisas sätestatud ülemmäärade läbivaatamine; tingimused, mille alusel võib komisjoni poolt määruse (EÜ) nr 1698/2005 alusel heaks kiidetud toetuse ühendada käesoleva määruse kohaselt antava toetusega, sealhulgas tehnilise abi ja järelhindamisega, et hõlbustada sujuvat üleminekut määrusega (EÜ) nr 1698/2005 loodud süsteemilt käesoleva määrusega loodud süsteemile. Selleks et võtta arvesse Horvaatia Vabariigi ELiga ühinemise lepingut, peaks Horvaatia puhul olema kõnealuste delegeeritud õigusaktidega vajaduse korral hõlmatud üleminek nõukogu määrusega (EÜ) nr 1085/2006 ([1]) ette nähtud maaelu arengu toetuselt.

(64) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused seoses maaelu arengu programmide ja riiklike raamistike sisuga, programmide ja nende muudatuste heakskiitmisega, programmide heakskiitmise korra ja ajakavaga, programmide ja riiklike raamistike muudatuste heakskiitmise korra ja ajakavaga, sealhulgas nende jõustumise ja esitamise sagedusega, teadmussiirdes ja teavituses osalejate kulude maksmise meetoditega, maaelu arengu meetmete rakendamise eritingimustega, käesoleva määruse kohaselt loodavate võrgustike struktuuri ja toimimisega, teavitamis- ja avalikustamisnõuetega, seire- ja hindamissüsteemi vastuvõtmisega, teabesüsteemi toimimise eeskirjadega rakendamise aasta-aruannete esitamist käsitlevate eeskirjadega. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011 ([2]).

(65) Euroopa Andmekaitseinspektoriga on konsulteeritud ning ta võttis vastu arvamuse 14. detsembril 2011 ([3]).

(66) Kavandatud meetmete tõrgeteta rakendamiseks valmistumise kiireloomulisuse tõttu peaks käesolev määrus jõustuma *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

([1]) Nõukogu 17. juuli 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1085/2006, millega luuakse ühinemiseelse abi rahastamisvahend (ELT L 170, 29.6.2007, lk 1).

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

([3]) ELT C 35, 9.2.2012, lk 1.

▼B

(67) Käesoleva määrusega sätestatud uus toetuskava asendab määruses (EÜ) nr 1698/2005 sätestatud toetuskava. Seetõttu tuleks määrus (EÜ) nr 1698/2005 kehtetuks tunnistada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I JAOTIS

EESMÄRGID JA STRATEEGIA

I PEATÜKK

Reguleerimisese ja mõisted

Artikkel 1

Reguleerimisese

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse üldeeskirjad, millega reguleeritakse maaelu arendamiseks antavat liidu toetust, mida rahastatakse Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD), mis on asutatud määrusega (EL) nr 1306/2013. Sellega kehtestatakse eesmärgid, mille saavutamisele peab maaelu arengu poliitika kaasa aitama, ja asjakohased maaelu arengut käsitlevad liidu prioriteedid. Selles kirjeldatakse maaelu arengu poliitika strateegilist konteksti ja määratakse kindlaks maaelu arengu poliitika rakendamiseks vastu võetavad meetmed. Lisaks sätestatakse selles programmitöö, võrgustikutöö, juhtimise, seire ja hindamise eeskirjad, võttes arvesse vastutuse jaotust liikmesriikide ja komisjoni vahel, ning eeskirjad, millega tagatakse EAFRD tegevuse kooskõlastamine muude liidu rahastamisvahenditega.

2. Käesolev määrus täiendab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 ([1]) teise osa sätteid.

Artikkel 2

Mõisted

1. Käesoleva määruse kohaldamisel kasutatakse mõisteid „programm", „tegevus", „toetusesaaja", „kogukonna juhitud kohaliku arengu strateegia", „avaliku sektori kulud", „VKE", „lõpetatud tegevus" ja „rahastamisvahendid", mis on sätestatud või millele on osutatud määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 2, ning „vähem arenenud piirkonnad" ja „üleminekupiirkonnad", mis on sätestatud kõnealuse määruse artikli 90 lõike 2 punktides a ja b.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsember 2013 määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (Vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 549).

▼B

Lisaks kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „programmitöö” – partnereid kaasav mitmeetapiline korraldamise, otsuste tegemise ja rahaliste vahendite jaotamise protsess, mis on kavandatud selleks, et mitme aasta jooksul viia ellu liidu ja liikmesriikide ühistegevust maaelu arengut käsitlevate liidu prioriteetide saavutamise nimel;

b) „piirkond” – territoriaalne üksus, mis vastab statistiliste territoriaaljaotuste nomenklatuuri 1. või 2. tasandile (NUTS 1. ja 2. tasand) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1059/2003 ([1]) tähenduses;

c) „meede” – selliste tegevuste kogum, millega aidatakse kaasa ühe või mitme maaelu arengut käsitleva liidu prioriteedi saavutamisele;

d) „toetusmäär” – tegevusele ettenähtud avaliku sektori rahastamisosaluse määr;

e) „tehingukulu” – kohustuse täitmisega seotud lisakulu, mis ei tulene otseselt kohustuse täitmisest või mida ei lisata otseselt hüvitatavate kulude või saamata jäänud tulude hulka ning mida võib arvutada standardkulu alusel;

f) „põllumajandusmaa” – põllumaa, püsirohumaa ja püsikarjamaa või püsikultuuride all olev maa-ala, nagu see on määratletud määruse (EL) nr 1307/2013 artiklis 4;

g) „majanduslik kahju” – lisakulu, mis on tekkinud põllumajandustootjale seoses tema poolt võetud erandlike meetmetega, mille eesmärk on vähendada pakkumist asjaomasel turul või märkimisväärset toodangu kadu;

h) „ebasoodsad ilmastikutingimused” – loodusõnnetusega võrreldavad ilmastikutingimused, nagu külm, torm, rahe, jää, tugev vihm või ränk põud;

i) „loomahaigused” – Maailma Loomatervise Organisatsiooni koostatud loomahaiguste nimekirjas või nõukogu otsuse 2009/470/EÜ ([2]) lisas esitatud loomahaiguste nimekirjas nimetatud haigused;

j) „keskkonnajuhtum” – konkreetne reostus, saastumine või keskkonnakvaliteedi halvenemine, mis on seotud konkreetse sündmusega ja on piiratud geograafilise ulatusega, ent ei hõlma üldisi keskkonnaohte, mis ei ole seotud konkreetse sündmusega, nagu kliimamuutus või õhusaaste;

k) „loodusõnnetus” – biootilist või abiootilist laadi looduslik sündmus, millega kaasnevad olulised häired põllumajanduslikes tootmissüsteemides või metsandusstruktuurides, põhjustades olulist majanduslikku kahju põllumajandus- või metsandussektorile;

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. mai 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1059/2003, millega kehtestatakse ühine statistiliste territoriaalüksuste liigitus (NUTS) (ELT L 154, 21.6.2003, lk 1).

([2]) Nõukogu 25. mai 2009. aasta otsus 2009/470/EÜ kulutuste kohta veterinaaria valdkonnas (ELT L 155, 18.6.2009, lk 30).

▼B

l) „katastroof” – inimtegevusest põhjustatud ootamatu biootilist või abiootilist laadi sündmus, millega kaasnevad olulised häired põllumajanduslikes tootmissüsteemides või metsandusstruktuurides, põhjustades olulist majanduslikku kahju põllumajandus- või metsandussektorile;

m) „lühike tarneahel” – tarneahel, mis hõlmab piiratud arvu ettevõtjaid, kes kohustuvad tegema koostööd, arendama kohalikku majandust ning tihedaid geograafilisi ja sotsiaalseid suhteid tootjate, töötlejate ja tarbijate vahel;

n) „noor põllumajandustootja” – taotluse esitamise hetkel kuni 40 aasta vanune, vastavate ametialaste oskuste ja pädevustega isik, kes asub esimest korda tegutsema põllumajandusliku majapidamise juhina;

o) „valdkondlikud eesmärgid” – määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 9 määratletud valdkondlikud eesmärgid;

p) „ühine strateegiline raamistik” – määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 10 osutatud ühine strateegiline raamistik;

q) „klaster” – sõltumatute ettevõtjate, sealhulgas vastloodud ettevõtjate, väikeste, keskmiste ja suurte ettevõtjate ning nõuandvate organite ja/või teadusasutuste, rühmitus, mille eesmärk on stimuleerida majandus- ja uuendustegevust, edendades intensiivset suhtlemist, vahendite jagamist ning teadmiste ja oskusteabe vahetamist ning aidates ka tõhusalt kaasa teadmussiirdele, võrgustikutööle ja teabe levitamisele klastri ettevõtjate vahel;

r) „mets” või „metsamaa” – üle 0,5 hektari suurune maa-ala, millel on üle viie meetri kõrgused puud, mille võrade liitus on suurem kui 10 %, või puud, mis suudavad *in situ* kõnealuste künnisteni jõuda, ning mis ei sisalda maad, mis on peamiselt kasutuses põllumajanduses või linnamaana, kui lõikest 2 ei tulene teisiti.

2. Liikmesriik või piirkond võib otsustada kasutada muud kui lõike 1 punktis r sätestatud metsa või metsamaa mõistet, mis põhineb kehtival siseriiklikul õigusel või inventuurisüsteemil. Liikmesriigid või piirkonnad esitavad vastava mõiste maaelu arengu programmis.

3. Selleks et tagada ühtne lähenemisviis toetusesaajate kohtlemisel ja selleks et võtta arvesse vajadust kohanemisaja järele, antakse komisjonile seoses lõike 1 punktis n sätestatud noore põllumajandustootja määratlusega õigus võtta kooskõlas artikliga 90 vastu delegeeritud õigusakte, millega kehtestatakse tingimused, mille kohaselt võib juriidilist isikut käsitada noore põllumajandustootjana, ja kutseoskuste omandamisega seotud ajapikendus.

▼B

II PEATÜKK

Ülesanded, eesmärgid ja prioriteedid

Artikkel 3

Ülesanne

EAFRD toetab strateegiat „Euroopa 2020”, edendades kogu liidus jätkusuutlikku maaelu arengut viisil, mis täiendab muid ÜPP vahendeid, ühtekuuluvuspoliitikat ja ühist kalanduspoliitikat. Sellega aidatakse kaasa territoriaalselt ja keskkonnaalaselt tasakaalustatuma, kliimasäästlikuma ja kliimamuutustele vastupanuvõimelisema, konkurentsivõimelisema ja uuenduslikuma liidu põllumajandussektori kujundamisele. Samuti aitab EAFRD kaasa maapiirkondade arengule.

Artikkel 4

Eesmärgid

ÜPP üldraamistikus aitavad maaelu arengu toetused, sealhulgas tegevusteks toidusektoris ja muus kui toidusektoris ning metsandussektoris, saavutada järgmisi eesmärke:

a) põllumajanduse konkurentsivõime parandamine;

b) loodusvarade jätkusuutliku majandamise ja kliimategevuse tagamine;

c) maapiirkondade majanduse ja kogukondade tasakaalustatud territoriaalse arengu saavutamine, sealhulgas tööhõive loomine ja säilitamine.

Artikkel 5

Maaelu arengut käsitlevad liidu prioriteedid

Aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegiat „Euroopa 2020” toetavaid maaelu arengu eesmärke püütakse saavutada järgmise kuue maaelu arengut käsitleva liidu prioriteedi abil, mis kajastavad ühise strateegilise raamistiku asjaomaseid valdkondlikke eesmärke:

1) teadmussiirde ja innovatsiooni parandamine põllumajanduses, metsanduses ning maapiirkondades, keskendudes järgmistele valdkondadele:

   a) innovatsiooni ja koostöö toetamine ning teadmistebaasi arendamine maapiirkondades;

   b) põllumajanduse, toidu tootmise ja metsanduse ning teadusuuringute ja innovatsiooni vaheliste sidemete tugevdamine, sealhulgas paranenud keskkonnajuhtimise ja keskkonnategevuse tulemuslikkuse eesmärgil;

   c) elukestva ja kutsealase õppe parandamine põllumajandus- ja metsandussektoris;

▼B

2) põllumajandusettevõtete elujõulisuse ja kõigi põllumajandusvormide konkurentsivõime parandamine kõigis piirkondades ning uuenduslike põllumajandustehnoloogiate ja metsade säästva majandamise edendamine, keskendudes järgmistele valdkondadele:

   a) kõigi põllumajandusettevõtete majandustegevuse tulemuslikkuse parandamine ning põllumajandusettevõtete ümberkorraldamise ja moderniseerimise hõlbustamine, eelkõige eesmärgiga suurendada turul osalemist ja turule orienteeritust ning põllumajandusliku tegevuse mitmekesistamist;

   b) piisavalt kvalifitseeritud põllumajandustootjate põllumajandussektorisse sisenemise hõlbustamine ja eelkõige põlvkondadevahetuse hõlbustamine;

3) toiduahela korraldamise, sealhulgas põllumajandustoodete töötlemise ja turustamise, loomade heaolu ja riskijuhtimise edendamine põllumajanduses, keskendudes järgmistele valdkondadele:

   a) toormetootjate konkurentsivõime parandamine nende parema integreerimise abil põllumajanduslike toiduainete tarneahelasse kvaliteedikavade kaudu, mis annavad põllumajandustoodetele lisaväärtuse, kohalike turgude edendamise ja lühikeste tarneahelate ning tootjarühmade ja -organisatsioonide ning tootmisharudevaheliste organisatsioonide kaudu;

   b) põllumajandusettevõtte riskiennetamise ja -juhtimise toetamine;

4) põllumajanduse ja metsandusega seotud ökosüsteemide ennistamine, säilitamine ja parandamine, keskendudes järgmistele valdkondadele:

   a) elurikkuse ennistamine, säilitamine ja parandamine, sealhulgas Natura 2000 aladel ja looduslikust või muust eripärast tingitud piirangutega aladel, ning suure loodusliku väärtusega põllumajanduse ja Euroopa maastike seisundi ennistamine, säilitamine ja parandamine;

   b) veemajanduse, sealhulgas väetiste ja pestitsiidide kasutamise parandamine;

   c) mullaerosiooni tõkestamine ja mulla majandamise parandamine;

5) ressursitõhususe edendamine ning vähese CO_2-heitega ja kliimamuutuste suhtes vastupidavale majandusele ülemineku toetamine põllumajanduses ning toiduainete- ja metsandussektoris, keskendudes järgmistele valdkondadele:

   a) veekasutuse tõhustamine põllumajanduses;

   b) energiakasutuse tõhustamine põllumajanduses ja toiduainetetööstuses;

   c) taastuvate energiaallikate, kõrvalsaaduste, jäätmete, jääkide ja muude toiduks mittekasutatavate toorainete pakkumise ja kasutamise hõlbustamine biomajanduse edendamise eesmärgil;

   d) põllumajanduse põhjustatud kasvuhoonegaaside ja ammoniaagi heitkoguste vähendamine;

   e) põllumajanduses ja metsanduses CO_2 säilitamise ja sidumise edendamine;

▼B

6) sotsiaalse kaasamise, vaesuse vähendamise ja maapiirkondade majandusliku arengu edendamine, keskendudes järgmistele valdkondadele:

a) tegevusvaldkondade mitmekesistamise, väikeettevõtete loomise ja arendamise ning töökohtade loomise hõlbustamine;

b) maapiirkondade kohaliku arengu soodustamine;

c) info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kättesaadavuse, kasutamise ja kvaliteedi parandamine maapiirkondades.

Kõigi nimetatud prioriteetidega panustatakse innovatsiooni, keskkonna- ja kliimamuutuste leevendamist ning nende muutustega kohanemist käsitlevatesse valdkondadevaheliste eesmärkide saavutamisse. Programmid võivad käsitleda vähem kui kuut prioriteeti, kui see on põhjendatud olukorra tugevuste, nõrkuste, võimaluste ja ohtude analüüsi (SWOT-analüüs) ja eelhindamise alusel. Igas programmis tuleb käsitleda vähemalt nelja prioriteeti. Kui liikmesriik esitab nii riikliku programmi kui ka piirkondlike programmide kogumi, võib riiklikus programmis käsitleda vähem kui nelja prioriteeti.

Muid sihtvaldkondi võib programmidesse lisada selleks, et järgida mõnda prioriteeti, kui see on põhjendatud ja mõõdetav.

II JAOTIS

PROGRAMMITÖÖ

I PEATÜKK

Programmitöö sisu

Artikkel 6

Maaelu arengu programmid

1. EAFRD toimib liikmesriikides maaelu arengu programmide kaudu. Kõnealuste programmidega rakendatakse strateegiat, mille eesmärk on järgida III jaotises kindlaks määratud meetmete kogumi abil maaelu arengut käsitlevaid liidu prioriteete. Kõnealuste liidu prioriteetide abil maaelu arengu eesmärkide saavutamiseks taotletakse EAFRD toetust.

2. Liikmesriik võib esitada ühtse programmi kogu oma territooriumi kohta või piirkondlike programmide kogumi. Teise võimalusena võib liikmesriik esitada nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel riikliku programmi ja piirkondlike programmide kogumi. Kui liikmesriik esitab riikliku programmi ja piirkondlike programmide kogumi, kavandatakse meetmed ja/või tegevuste liigid riiklikul või piirkondlikul tasandil ning tagatakse sidusus riiklike strateegiate ja piirkondlike programmide vahel.

▼B

3. Piirkondlike programmidega liikmesriigid võivad artikli 10 lõike 2 kohaseks heakskiitmiseks esitada ka riikliku raamistiku, mis sisaldab piirkondlike programmide jaoks ühiseid elemente, millele ei ole ette nähtud eraldi eelarveeraldist.

Piirkondlike programmidega liikmesriikide riiklikud raamistikud võivad samuti sisaldada tabelit, milles on piirkondade ja aastate kaupa esitatud kokkuvõte EAFRD osaluse kogusumma kohta, mis anti asjaomasele liikmesriigile kogu programmiperioodiks.

Artikkel 7

Valdkondlikud allprogrammid

1. Maaelu arengut käsitlevate liidu prioriteetide saavutamise toetamise eesmärgil võivad liikmesriigid oma maaelu arengu programmidesse lisada valdkondlikke allprogramme, mis käsitlevad erivajadusi. Sellised valdkondlikud allprogrammid võivad muu hulgas olla seotud:

a) noorte põllumajandustootjatega;

b) artikli 19 lõike 2 kolmandas lõigus osutatud väikeste põllumajandusettevõtetega;

c) artikli 32 lõikes 2 osutatud mägialadega;

d) lühikeste tarneahelatega;

e) maapiirkondade naistega;

f) kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemisega ning elurikkusega.

Iga valdkondliku allprogrammi jaoks eriti oluliste meetmete ja tegevuste liikide soovituslik loetelu on esitatud IV lisas.

2. Valdkondlikud allprogrammid võivad käsitleda ka erivajadusi, mis on seotud konkreetse maapiirkonna arengule olulist mõju avaldavate põllumajandussektorite ümberkorraldamisega.

3. Väikesi põllumajandusettevõtteid, lühikesi tarneahelaid, kliimamuutuste leevendamist, nendega kohanemist ja elurikkust käsitlevate valdkondlike allprogrammide raames toetatavate tegevuste II lisas sätestatud toetusmäärasid võib suurendada 10 protsendipunkti võrra. Noorte põllumajandustootjate ja mägialade puhul võib toetuse maksimummäära suurendada vastavalt II lisale. Ühendatud toetuse maksimummäär ei või siiski ületada 90 %.

Artikkel 8

Maaelu arengu programmide sisu

1. Lisaks määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 27 osutatud aspektidele peab iga maaelu arengu programm hõlmama:

a) määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 55 osutatud eelhindamist;

▼B

b) olukorra SWOT-analüüsi ning selliste vajaduste kindlaksmääramist, mida tuleb käsitleda programmiga hõlmatud geograafilises piirkonnas.

Analüüsis keskendutakse maaelu arengut käsitlevatele liidu prioriteetidele. Keskkonna, kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise ning innovatsiooniga seotud erivajadusi hinnatakse kõigi maaelu arengut käsitlevate liidu prioriteetide valguses, et leida kõnealuses kolmes valdkonnas asjakohane lahendus iga prioriteedi tasandil;

c) strateegia kirjeldust, mis näitab, et:

i) asjakohased eesmärgid on seatud programmi lisatud maaelu arengut käsitlevate liidu prioriteetide igas sihtvaldkonnas, võttes aluseks artiklis 69 osutatud ühised indikaatorid ja vajaduse korral programmispetsiifilised indikaatorid;

ii) programmis sisalduvate maaelu arengut käsitlevate liidu prioriteetide iga sihtvaldkonna seisukohast olulised meetmekombinatsioonid on valitud selge sekkumisloogika alusel, mida toetab punktis a osutatud eelhindamine ja punktis b osutatud analüüs;

iii) rahalisi vahendeid eraldatakse programmi meetmete jaoks põhjendatult ning need on piisavad, et saavutada seatud eesmärke;

iv) selles võetakse arvesse piirkondliku või allpiirkondliku tasandi spetsiifiliste tingimustega seotud erivajadusi, millele otsitakse konkreetseid lahendusi asjakohasel viisil valitud meetmekombinatsioonide või valdkondlike allprogrammide abil;

v) programmi on integreeritud asjakohane lähenemisviis innovatsioonile, eesmärgiga saavutada maaelu arengut käsitlevad liidu prioriteedid, sealhulgas põllumajanduse tootlikkuse ja jätkusuutlikkusega tegelev EIP, keskkonnale, sealhulgas Natura 2000 erivajadustele, ning kliimamuutuste leevendamisele ja nendega kohanemisele;

vi) on võetud meetmed, millega tagada piisava nõustamispädevuse olemasolu õiguslike nõuete ja innovatsiooniga seotud meetmete alal;

d) kooskõlas käesoleva määruse V lisaga hinnangut iga määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 19 kohaselt kehtestatud eeltingimuse ja XI lisa II osa kohaselt kehtestatud üldiste eeltingimuste osas selle kohta, millised eeltingimused on programmi suhtes kohaldatavad ja millised neist on täidetud partnerluslepingu ja programmi esitamise kuupäeval. Kui kohaldatavad eeltingimused ei ole täidetud, sisaldab programm võetavate meetmete kirjeldust, meetmete rakendamise eest vastutavaid asutusi ja selliste meetmete ajakava vastavalt partnerluslepingus esitatud kokkuvõttele;

e) määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 21 kohaldamiseks kehtestatud tulemusraamistiku kirjeldust;

f) iga valitud meetme kirjeldust;

▼B

g) määruse (EL) nr 1303/2013artiklis 56 osutatud hindamiskava. Liikmesriigid tagavad väljaselgitatud vajaduste rahuldamiseks ning nõuetekohase seire ja hindamise tagamiseks piisavad ressursid;

h) rahastamiskava, milles sisaldub:

i) tabel, milles vastavalt artikli 58 lõikele 4 näidatakse igaks aastaks kavandatud EAFRD osaluse kogusumma. Vajaduse korral näidatakse selles tabelis EAFRD osaluse kogusumma all eraldi sellised eraldised, mis on ette nähtud vähem arenenud piirkondade jaoks, ning määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 7 lõike 2 kohaldamisest tulenevalt EAFRD-le üle kantud rahalised vahendid. EAFRD kavandatud aastane osalus on vastavuses mitmeaastase finantsraamistikuga;

ii) tabel, milles on iga meetme, iga tegevuse liigi ja sellega seotud EAFRD osaluse erimäära ning tehnilise abi kohta sätestatud kavakohane liidu osaluse kogusumma ning kohaldatav EAFRD osaluse määr. Vajaduse korral näidatakse selles tabelis eraldi EAFRD osaluse määr vähem arenenud piirkondade ning muude piirkondade jaoks;

i) sihtvaldkondade kaupa liigendatud indikaatorkava, mis sisaldab artikli 8 lõike 1 punkti c alapunktis i osutatud eesmärke ning kavandatud väljundeid ja kulusid, mis on seotud iga maaelu arengu meetmega, mis on valitud seoses vastava sihtvaldkonnaga;

j) kohaldatavuse korral tabelit, mis näitab täiendavat riiklikku rahastamist meetme kohta vastavalt artiklile 82;

k) kohaldatavuse korral artikli 81 lõike 1 alla kuuluvate selliste abikavade loetelu, mida kasutatakse programmide rakendamiseks;

l) teavet selle kohta, kuidas maaelu arengu programm täiendab meetmeid, mida rahastatakse muudest ühise põllumajanduspoliitika vahenditest ning Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondidest;

m) programmi rakenduskorda, sealhulgas:

i) kõik liikmesriikide poolt määratud asutused, millele on osutatud artikli 65 lõikes 2, ning teabe eesmärgil iga asutuse juhtimis- ja kontrollistruktuuri kokkuvõtlik kirjeldus;

ii) seire- ja hindamisprotseduuride ning seirekomitee koosseisu kirjeldus;

iii) sätted, millega tagatakse programmi avaldamine, sealhulgas artiklis 54 osutatud riikliku maaeluvõrgustiku kaudu;

iv) lähenemisviisi kirjeldus, milles sätestatakse tegevuste ja kohaliku arengu strateegiate valikukriteeriumide kehtestamise põhimõtted, milles võetakse arvesse asjakohaseid eesmärke; sellega seoses võivad liikmesriigid näha ette põllumajandus- ja metsandussektoriga seotud VKEde eelistamise;

▼B

v) seoses kohaliku arenguga, kui see on kohaldatav, selliste mehhanismide kirjeldus, millega tagatakse ühtsus kohaliku arengu strateegiate kohaselt ette nähtud tegevuste, artiklis 35 osutatud meetme „Koostöö” ja artiklis 20 osutatud meetme „Põhiteenused ja külauuendus maapiirkondades” vahel, sealhulgas linna- ja maapiirkondade vahelised ühendused;

n) määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 5 osutatud partnerite kaasamiseks võetud meetmeid ja partnerite konsultatsioonide tulemuste kokkuvõtet;

o) kohaldatavuse korral artikli 54 lõikes 3 osutatud riikliku maaeluvõrgustiku struktuuri ning sätteid selle juhtimiseks, mis on iga-aastaste tegevuskavade aluseks.

2. Kui maaelu arengu programmi on lisatud valdkondlikud allprogrammid, siis sisaldab iga allprogramm järgmist:

a) konkreetse olukorra SWOT-metoodikal põhinev analüüs ning selliste vajaduste kindlaksmääramine, mida tuleb allprogrammi kaudu käsitleda;

b) konkreetsed eesmärgid allprogrammi tasandil ja meetmete valik, mis põhineb allprogrammi sekkumisloogika täpsel kindlaksmääramisel, sealhulgas eesmärkide saavutamiseks valitud meetmete oodatava mõju hindamine;

c) eraldi eriindikaatorkava koos iga vastavalt sihtvaldkonnale valitud maaelu arengu meetme kavandatud väljundite ja kuludega.

3. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse eeskirjad lõigetes 1 ja 2 kirjeldatud aspektide esitamise kohta maaelu arengu programmis ning artikli 6 lõikes 3 osutatud riiklike raamistike sisu kohta. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 84 osutatud kontrollimenetlusega.

II PEATÜKK

Maaelu arengu programmide ettevalmistamine, heakskiitmine ja muutmine

Artikkel 9

Eeltingimused

Lisaks määruse (EL) nr 1303/2013 XI lisa II osas osutatud üldistele eeltingimustele kohaldatakse EAFRD programmitöö suhtes käesoleva määruse V lisas osutatud eeltingimusi, kui need on asjakohased ja kohaldatavad programmi prioriteetide raames seatud erieesmärkide suhtes.

▼B

Artikkel 10

Maaelu arengu programmide heakskiitmine

1. Liikmesriigid esitavad komisjonile iga maaelu arengu programmi kohta artiklis 8 osutatud teavet sisaldava ettepaneku.

2. Komisjon kiidab iga maaelu arengu programmi heaks rakendusaktiga.

Artikkel 11

Maaelu arengu programmide muutmine

Liikmesriikide taotlused programmide muutmiseks kiidetakse heaks järgmise korra kohaselt:

a) komisjon otsustab rakendusaktidega selliste programmi muutmise taotluste üle, millega tahetakse muuta ühte või mitut järgnevalt nimetatutest:

   i) programmi strateegiat, tehes rohkem kui 50 %-lise muudatuse sihtvaldkonna kvantifitseeritud eesmärgis;

   ii) EAFRD osaluse määra ühe või mitme meetme puhul;

   iii) liidu osaluse kogusummat või selle aastast jaotust programmi tasandil;

b) kõigil muudel juhtudel kiidab komisjon programmi muutmise taotlused rakendusaktidega heaks. Sellised juhud hõlmavad eelkõige järgmist:

   i) meetmete või tegevuste liikide lisamine või väljajätmine;

   ii) meetmete kirjelduse muutmine, sealhulgas rahastamiskõlblikkuse tingimuste muutmine;

   iii) vahendite ülekandmine selliste meetmete vahel, mille suhtes kohaldatakse erinevaid EAFRD osaluse määrasid.

   Punkti b alapunktide i ja ii rakendamisel ning punkti b alapunktis iii osutatud juhul, kui vahendite ülekandmine puudutab vähem kui 20 % eraldisest meetmele ja vähem kui 5 % EAFRD osaluse kogusummast programmis, loetakse heakskiit antuks, kui komisjon ei ole taotluse saamisele järgnenud 42 tööpäeva jooksul taotluse kohta otsust teinud. Kõnealuse tähtaja sisse ei arvestata ajavahemikku, mis algab järgmisel päeval pärast komisjoni poolt liikmesriigile tähelepanekute saatmist ja lõpeb päeval, mil liikmesriik neile tähelepanekutele vastab;

c) komisjoni heakskiit ei ole vajalik pelgalt tehniliste või redaktsioonide paranduste puhul, mis ei mõjuta poliitika ja meetmete rakendamist. Liikmesriik teavitab komisjoni sellistest parandustest.

▼B

Artikkel 12

Menetlusnormid ja ajakava

Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse menetlusnormid ja ajakava järgneva kohta:

a) maaelu arengu programmide ja riiklike raamistike heakskiitmine;

b) maaelu arengu programmide ja riiklike raamistike muutmisettepanekute esitamine ja heakskiitmine, sealhulgas ettepanekute jõustumine ning esitamise sagedus programmiperioodi jooksul.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 84 osutatud kontrollimenetlusega.

III JAOTIS

MAAELU ARENGU TOETUS

I PEATÜKK

Meetmed

Artikkel 13

Meetmed

Iga maaelu arengu meede kavandatakse nii, et see toetaks konkreetselt ühe või mitme maaelu arengut käsitleva liidu prioriteedi saavutamist. Liidu prioriteetide jaoks eriti oluliste meetmete soovituslik loetelu on esitatud VI lisas.

Artikkel 14

Teadmussiire ja teavitus

1. Käesoleva meetme kohane toetus hõlmab kutsealast õpet ja oskuste omandamise meetmeid ning esitlus- ja teavitustegevust. Kutsealase õppe ja oskuste omandamise meetmed võivad hõlmata koolituskursusi, õpikodasid ning juhendamist.

Toetus võib ka hõlmata lühiajalisi vastastikuseid vahetusi põllu- ja metsamajandusettevõtte juhtorganite tasandil ning põllu- ja metsamajandusettevõtete külastamist.

2. Käesoleva meetme kohase toetuse kasusaajateks on põllumajandus-, toiduainetööstus- ja metsandussektoris hõivatud isikud, maa valdajad ja muud ettevõtjad, kes tegutsevad maapiirkondades VKEdena.

Toetusesaaja on koolituse või muu teadmussiirde ja teavituse osutaja.

▼B

3. Käesoleva meetme kohane toetus ei hõlma sellist teoreetilist või praktilist õpet, mis moodustab osa kesk- või kõrghariduse tavaprogrammidest või -süsteemidest.

Teadmussiiret ja teavitust osutavatel asutustel peab olema kõnealuse ülesande täitmiseks asjakohane suutlikkus personali kvalifikatsiooni ja korrapärase koolituse näol.

4. Käesoleva meetme kohased rahastamiskõlblikud kulud hõlmavad teadmussiirde ja teavituse korraldamise ja osutamise kulusid. Esitlusprojektide puhul võib toetus hõlmata ka vastavaid investeerimiskulusid. Rahastamiskõlblikud on ka osalejate reisi- ja majutuskulud, päevarahad ning ka põllumajandustootjate asendamisega seotud kulud. Kõik käesolevas lõikes nimetatud kulud hüvitatakse toetusesaajale.

5. Tagamaks, et põllu- ja metsamajandusettevõtete vahetuskavad ja külastused oleksid selgelt eristatavad liidu muude programmide kohastest sarnastest meetmetest, antakse komisjonile õigus võtta kooskõlas artikliga 83 vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse põllu- ja metsamajandusettevõtete vahetuskavade ja kõnealuste ettevõtete külastamise kestust ja sisu.

6. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse osalejate kulude maksmise eeskirjad, sealhulgas vautšerite ja muude samalaadsete vahendite kasutamine.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 84 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 15

Nõustamisteenused, põllumajandusettevõtte juhtimis- ja asendusteenused

1. Käesoleva meetme kohast toetust antakse selleks, et:

a) aidata põllumajandustootjatel, käesolevas määruses määratletud noortel põllumajandustootjatel, metsamaa valdajatel, muudel maa valdajatel ning maapiirkondade VKEdel saada kasu nõustamisteenustest, et parandada oma majapidamise, ettevõtte ja/või investeeringu majandus- ja keskkonnaalase tegevuse tulemuslikkust ning kliimasõbralikkust ja vastupanuvõimet kliimamuutusele;

b) soodustada põllumajandusettevõtte juhtimis-, asendus- ja nõustamisteenuste, samuti metsandusalase nõustamisteenuste loomist, sealhulgas määruse (EL) nr 1306/2013 artiklites 12–14 osutatud põllumajandusettevõtete nõustamise süsteemi loomist;

c) edendada nõustajate koolitust.

2. Lõike 1 punktides a ja c sätestatud toetuse saaja on nõustamis- või koolitusteenuse osutaja. Lõike 1 punkti b kohast toetust antakse sellisele asutusele või isikule, kes valiti välja selleks, luua põllumajandusettevõtte juhtimis-, asendus- ja nõustamisteenuseid või metsandusalaseid nõustamisteenuseid.

▼B

3. Asutustel ja isikutel, kes on valitud osutama nõustamisteenuseid, peavad olema piisavad ressursid järjepidevalt koolitatud ja kvalifitseeritud personali ning nende poolt osutatavate nõustamisteenuste valdkonnas nõustamiskogemuse ja usaldusväärsuse näol. Käesoleva meetme toetusesaajad valitakse pakkumismenetluses Valikumenetlust reguleerib riigihankeid käsitlev õigus ja see on avatud nii avalik-õiguslikele kui ka eraõiguslikele isikutele. Valikumenetlus peab olema objektiivne ja sellest jäetakse kõrvale kandidaadid, kellel on huvide konflikt.

Nõustamisteenuse osutamisel peavad nõustamisasutused järgima määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 13 lõikes 2 osutatud andmete avalikustamata jätmisega seotud kohustusi.

4. Üksikute põllumajandustootjate, käesolevas määruses määratletud noorte põllumajandustootjate ja muude maa valdajate nõustamine peab olema seotud vähemalt ühe maaelu arengut käsitleva liidu prioriteediga ning hõlmama vähemalt üht järgmistest aspektidest:

a) põllumajandusettevõtte kohustused, mis tulenevad määruse (EL) nr 1306/2013 VI jaotise I peatükis sätestatud kohustuslikest majandamisnõuetest ja/või hea põllumajandus- ja keskkonnaseisundi nõuetest;

b) vajaduse korral määruse (EL) nr 1307/2013 III jaotise 3. peatükis sätestatud kliimat ja keskkonda säästvad põllumajandustavad ning määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 4 lõike 1 punktis c osutatud põllumajandusmaa sobilikus seisukorras hoidmine;

c) põllumajandusettevõttele suunatud meetmed, mis on ette nähtud maaelu arengu programmides ja mille eesmärk on põllumajandusettevõtte moderniseerimine, konkurentsivõime suurendamine, sektoripõhine lõimimine, innovatsioon ja turule orienteeritus ning ettevõtluse edendamine;

d) nõuded, mille liikmesriigid on kehtestanud veepoliitika raamdirektiivi artikli 11 lõike 3 rakendamiseks;

e) nõuded, mille liikmesriigid on kehtestanud määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 55 rakendamiseks, eelkõige vastavus direktiivi 2009/128/EÜartiklis 14 osutatud integreeritud taimekaitse üldpõhimõtetele;

f) töötervishoiu ja tööohutuse nõuded või põllumajandusettevõttega seotud ohutusnõuded, kui see on asjakohane;

g) esmakordselt tegevust alustavate põllumajandustootjate erinõustamine.

Nõustamine võib hõlmata ka muid küsimusi ning eelkõige määruse (EL) nr 1307/2013 I lisas sätestatud teavet, mis on seotud kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise, elurikkuse ning vee kaitsega või küsimusi, mis on seotud põllumajandusliku majapidamise majandus- ja keskkonnaalase tegevuse tulemuslikkusega, sealhulgas konkurentsivõime aspektidega. See võib hõlmata nõustamist lühikeste tarneahelate ja mahepõllumajanduse arendamise ning loomakasvatuse terviseaspektide alal.

▼B

5. Metsamaa valdajate nõustamine peaks hõlmama vähemalt direktiivides 92/43/EMÜ ja 2009/147/EÜ ning veepoliitika raamdirektiivis sätestatud asjakohaseid kohustusi. Nõustamine võib hõlmata ka metsandusliku majapidamise majandus- ja keskkonnaalase tegevuse tulemuslikkusega seotud küsimusi.

6. VKEde nõustamine võib hõlmata ettevõtte majandus- ja keskkonnaalase tegevuse tulemuslikkusega seotud küsimusi.

7. Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel ja vajaduse korral võib osaliselt nõustada rühmiti, võttes samal ajal arvesse nõustamisteenuste kasutajate konkreetset olukorda.

8. Lõike 1 punktide a ja c kohase toetuse maksimumsumma on sätestatud II lisas. Lõike 1 punkti b kohast toetust antakse maksimaalselt viie aasta jooksul teenuse loomisest ja see väheneb järk-järgult.

Artikkel 16

Põllumajandustoodete ja toiduainete kvaliteedikavad

1. Käesoleva meetme kohane toetus hõlmab põllumajandustootjate ja põllumajandustootjate rühmade liitumist järgmiste kavade ja süsteemidega:

a) järgmiste määruste ja sätete kohaselt kehtestatud kvaliteedikavad:

   i) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1151/2012 ([1]);

   ii) nõukogu määrus (EÜ) nr 834/2007 ([2]);

   iii) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 110/2008 ([3]);

   iv) nõukogu määrus (EMÜ) nr 1601/91 ([4]);

   v) määruse (EL) nr 1308/2013 II osa II jaotise I peatüki 2. jagu veini puhul;

b) liikmesriikide poolt tunnustatud põllumajandustoodete, puuvilla ja toiduainete kvaliteedikavad, sealhulgas põllumajandusettevõtete sertifitseerimise süsteemid, mis vastavad järgmistele kriteeriumidele:

   i) kõnealuse kava raames toodetud lõpptoote eripära tuleneb selgetest kohustustest, millega tagatakse:

      — toote eritunnused,

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. novembri 2012. aasta määrus (EL) nr 1151/2012 põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta (ELT L 343, 14.12.2012, lk 1).

([2]) Nõukogu 28. juuni 2007. aasta määrus (EÜ) nr 834/2007 mahepõllumajandusliku tootmise ning mahepõllumajanduslike toodete märgistamise ja määruse (EMÜ) nr 2092/91 kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 189, 20.7.2007, lk 1).

([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. jaanuari 2008. aasta määrus (EÜ) nr 110/2008 piiritusjookide määratlemise, kirjeldamise, esitlemise, märgistamise ja geograafiliste tähiste kaitse kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 1576/89 (ELT L 39, 13.2.2008, lk 16).

([4]) Nõukogu 10. juuni 1991. aasta määrus (EMÜ) nr 1601/91, millega sätestatakse aromatiseeritud veinide, aromatiseeritud veinijookide ja aromatiseeritud veinikokteilide määratlemise, kirjeldamise ja esitlemise üldeeskirjad (EÜT L 149, 14.6.1991, lk 1).

▼B

— eripärased kasvatus- või tootmismeetodid või

— lõpptoote kvaliteet, mis on inimeste, loomade või taimede tervise, loomade heaolu või keskkonnakaitse seisukohast oluliselt parem kui see, mida nõutakse kaubandusstandarditega;

ii) kava on avatud kõigile tootjatele;

iii) kava sisaldab siduvaid tootespetsifikatsioone ja nendele spetsifikatsioonidele vastavust kontrollib avaliku sektori asutus või sõltumatu inspekteerimisorgan;

iv) kava on läbipaistev ja tagab toodete täieliku jälgitavuse; või

c) põllumajandustoodete vabatahtliku sertifitseerimise süsteemid, mille kohta liikmesriigid kinnitavad, et need vastavad põllumajandustoodete ja toiduainete vabatahtliku sertifitseerimise süsteemide haldamist käsitlevate liidu parimate tavade suunistele.

2. Käesoleva meetme kohase toetusega võib katta ka kulud, mis tulenevad siseturu tootjarühmade teavitamis- ja müügiedendustegevusest seoses toodetega, mis on hõlmatud lõike 1 kohaselt toetust saava kvaliteedikavaga.

3. Lõike 1 kohast toetust antakse kuni 5 aasta jooksul iga-aastase stimuleeriva maksena, mille suurus määratakse kindlaks vastavalt toetatavates kavades osalemisest tulenevate püsikulude tasemele.

Käesoleva lõike kohaldamisel tähendab mõiste „püsikulud” kulusid, mis on kantud toetust saava kvaliteedikavaga liitumise eest ja nimetatud kavas osalemise eest igal aastal makstavate osalustasudega, sealhulgas vajaduse korral kulud kontrollidele, mida on vaja kava spetsifikatsioonidele vastavuse tõendamiseks.

Käesoleva artikli kohaldamisel tähendab mõiste „põllumajandustootja” aktiivset põllumajandustootjat määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 9 tähenduses.

4. Toetuse maksimummäär ja -summa on sätestatud II lisas.

5. Selleks et võtta arvesse tulevasi liidu õigusakte, mis võivad mõjutada käesoleva meetme kohast toetust, ning selleks et tagada sidusus põllumajandusmeetmete edendamist ja konkurentsi moonutamise ärahoidmist käsitlevate liidu muude õigusaktidega, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 83 vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse lõike 1 punktiga a hõlmatud konkreetseid liidu kavasid, lõike 2 kohaselt toetust saada võivate tootjarühmade ja meetmeliikide tunnuseid, tingimuste kehtestamist, et ära hoida teatavate toodete diskrimineerimist, ja selliste tingimuste kehtestamist, mille alusel välistatakse kommertskaubamärkide toetamine.

▼B

Artikkel 17

Investeeringud materiaalsesse varasse

1. Käesoleva meetme kohane toetus hõlmab materiaalsesse ja/või immateriaalsesse varasse tehtavaid investeeringuid, mis:

a) parandavad põllumajandusliku majapidamise üldist tulemuslikkust ja jätkusuutlikkust;

b) on seotud ELi toimimise lepingu I lisaga hõlmatud põllumajandustoodete või puuvilla, välja arvatud kalandustoodete, töötlemise, turustamise ja/või tootearendusega; tootmisprotsessi väljund võib olla kõnealuse lisaga hõlmamata toode;

c) on seotud põllumajanduse ja metsanduse arendamiseks, moderniseerimiseks või kohandamiseks vajaliku infrastruktuuriga, sealhulgas põllumajandus- ja metsamaale juurdepääsu, maakorralduse ja -parandusega, energiaga ja veega varustamisega ning energia ja vee säästmisega; või

d) on mittetootlikud investeeringud, mis on seotud käesoleva määruse kohaselt taotletavate põllumajanduslike keskkonna- ja kliimaeesmärkide saavutamisega, sealhulgas liikide ja elupaikade elurikkuse kaitsestaatuse või Natura 2000 ala ning muude programmis kindlaksmääratud kõrge loodusliku väärtusega süsteemide üldkasutusväärtuse suurendamisega.

2. Lõike 1 punkti a kohast toetust antakse põllumajandustootjatele või põllumajandustootjate rühmadele.

Põllumajandusettevõtte ümberkorraldamisse tehtavate investeeringute puhul suunavad liikmesriigid toetuse põllumajandusettevõtetele vastavalt maaelu arengut käsitleva liidu prioriteedi „Põllumajandusettevõtete elujõulisuse ja kõigi põllumajandusvormide konkurentsivõime parandamine kõigis piirkondades ning uuenduslike põllumajandustehnoloogiate ja metsade säästva majandamise edendamine” suhtes teostatud SWOT-analüüsile.

3. Lõike 1 punktide a ja b kohase toetuse maksimummäärad on sätestatud II lisas. Kõnealuseid maksimummäärasid võib suurendada noorte põllumajandustootjate, ühisinvesteeringute, sealhulgas tootjaorganisatsioonide ühinemisega seotud ühisinvesteeringute, ja rohkem kui ühe meetme kohast toetust hõlmavate integreeritud projektide puhul, samuti selliste investeeringute puhul, mis tehakse artiklis 32 osutatud loodusliikust ja muust eripärast tingitud piirangutega aladel, artiklites 28 ja 29 sätestatud tegevustega seotud investeeringute ning põllumajanduse tootlikkuse ja jätkusuutlikkusega tegeleva EIP raames toetatud tegevuste puhul vastavalt II lisas sätestatud toetusmääradele. Ühendatud toetuse maksimummäär ei või siiski ületada 90 %.

4. Lõike 1 punktide c ja d kohase toetuse suhtes kohaldatakse II lisas sätestatud toetusmäärasid.

5. Noortele põllumajandustootjatele, kes asuvad esimest korda tegutsema põllumajandusliku majapidamise juhina, võib anda toetust investeeringute tegemiseks, et saavutada vastavus põllumajandusliku tootmise suhtes kohaldatavatele liidu nõuetele, sealhulgas tööõhutusnõuetele. Sellist toetust võib anda maksimaalselt 24 kuud alates tegevuse alustamise kuupäevast.

▼B

6. Kui liidu õigusega nähakse põllumajandustootjatele ette uusi nõudeid, võib toetust anda nendele nõuetele vastamiseks vajalike investeeringute tegemiseks maksimaalselt 12 kuu jooksul alates kuupäevast, kui need muutusid põllumajandusliku majapidamise jaoks kohustuslikuks.

Artikkel 18

Loodusõnnetuses ja katastroofides kahjustunud põllumajandusliku tootmise potentsiaali taastamine ning asjakohaste ennetusmeetmete kasutuselevõtmine

1. Käesoleva meetme kohane toetus hõlmab:

a) investeeringuid ennetusmeetmetesse, mille eesmärk on vähendada võimalike loodusõnnetuste, ebasoodsate ilmastikutingimuste ja katastroofide tagajärgi;

b) investeeringuid, mille eesmärk on teha korda loodusõnnetuses, ebasoodsates ilmastikutingimustes ja katastroofides kahjustunud põllumajandusmaa ning taastada tootmise potentsiaal.

2. Toetust antakse põllumajandustootjatele või põllumajandustootjate rühmadele. Toetust võib anda ka avalik-õiguslikele isikutele, kui on tuvastatud seos sellise isiku tehtud investeeringu ja põllumajandustootmise potentsiaali vahel.

3. Lõike 1 punkti b kohast toetust antakse tingimusel, et liikmesriigi pädev asutus kinnitab ametlikult, et on toimunud loodusõnnetus, ning et see õnnetus või nõukogu direktiivi 2000/29/EÜ ([1]) kohaselt vastu võetud meetmed taimehaiguse või kahjuripuhangu likvideerimiseks või selle leviku piiramiseks on hävitanud vähemalt 30 % vastavast põllumajanduslikust potentsiaalist.

4. Käesoleva meetme kohast toetust ei anta loodusõnnetuse või katastroofi tõttu saamata jäänud tulu hüvitamiseks.

Liikmesriigid tagavad, et välditakse ülemäärast hüvitamist, mis võib tuleneda käesoleva meetme ning muude riiklike või liidu toetusvahendite või erakindlustusskeemide vahendite kombineerimisest.

5. Lõike 1 punkti a kohase toetuse maksimummäärad on sätestatud II lisas.

Artikkel 19

Põllumajandusettevõtete ja ettevõtluse areng

1. Käesoleva meetme kohane toetus hõlmab järgmist:

a) ettevõtlusega alustamise toetus:

i) noortele põllumajandustootjatele;

ii) maapiirkondades mittepõllumajanduslikeks tegevusteks;

iii) väikeste põllumajandusettevõtete arendamiseks;

([1]) Nõukogu 8. mai 2000. aasta direktiiv 2000/29/EÜ taimedele või taimsetele saadustele kahjulike organismide ühendusse sissetoomise ja seal levimise vastu võetavate kaitsemeetmete kohta (EÜT L 169, 10.7.2000, lk 1).

▼B

b) investeeringud mittepõllumajanduslike tegevuste loomisesse ja arendamisse;

c) iga-aastane toetus või ühekordne toetus põllumajandustootjatele, kes vastavad määruse (EL) nr 1307/2013 V jaotisega kehtestatud väikepõllumajandustootjate kavale („väikepõllumajandustootjate kava”) ja kes annavad oma põllumajandusliku majapidamise lõplikult üle teisele põllumajandustootjale.

2. Lõike 1 punkti a alapunkti i kohast toetust antakse noortele põllumajandustootjatele.

Lõike 1 punkti a alapunkti ii kohast toetust antakse põllumajandustootjatele või põllumajandustootja majapidamise liikmetele, kes mitmekesistavad oma tegevusvaldkonda mittepõllumajanduslike tegevustega, samuti antakse seda mikro- ja väikeettevõtjatele ning füüsilistele isikutele maapiirkondades.

Lõike 1 punkti a alapunkti iii kohast toetust antakse liikmesriikide poolt kindlaks määratud väikestele põllumajandusettevõtetele.

Lõike 1 punkti b kohast toetust antakse maapiirkondade mikro- ja väikeettevõtjatele ja füüsilistele isikutele ning põllumajandustootjatele või põllumajandustootja majapidamise liikmetele.

Lõike 1 punkti c kohast toetust antakse põllumajandustootjatele, kes vastavad väikepõllumajandustootjate kavas osalemise tingimustele ning kes toetusetaotluse esitamise ajal on vastanud sellistele tingimustele vähemalt ühe aasta jooksul ning kes kohustuvad kogu oma põllumajandusliku majapidamise ning vastavad toetusõigused lõplikult teisele põllumajandustootjale üle andma. Toetust antakse alates üleandmise tähtpäevast kuni 31. detsembrini 2020 või see arvutatakse kõnealuse ajavahemiku suhtes ja makstakse ühekordse maksena.

3. Põllumajandustootja majapidamise liikmeks võib pidada füüsilist või juriidilist isikut või füüsiliste või juriidiliste isikute rühma, olenemata sellest, missugune õiguslik seisund sellele rühmale ja rühma liikmetele on siseriikliku õigusega antud, välja arvatud põllumajandusettevõtte töötajad. Põllumajandustootja majapidamise liikmena käsitatav juriidiline isik või isikute rühm peab toetuse taotlemise ajal tegelema põllumajanduslikus majapidamises põllumajandusega.

4. Lõike 1 punkti a kohane toetus sõltub äriplaani esitamisest. Äriplaani rakendamine peab algama üheksa kuu jooksul alates toetuse andmist käsitleva otsuse kuupäevast.

Lõike 1 punkti a alapunkti i alusel toetust saavate noorte põllumajandustootjate puhul näeb äriplaan ette, et noor põllumajandustootja vastab määruse (EL) nr 1307/2013 artiklis 9 sätestatud aktiivse põllumajandustootja määratlusele 18 kuu jooksul alates tegevuse alustamise kuupäevast.

Liikmesriigid määravad kindlaks ülemise ja alumise lävendi, mille alusel võimaldatakse põllumajanduslikele majapidamistele juurdepääsu lõike 1 punkti a alapunktide i ja iii kohasele toetusele. Lõike 1 punkti a alapunkti i kohase toetuse alumine lävend on kõrgem kui lõike 1 punkti a alapunkti iii kohane ülemine lävend. Toetust võivad saada üksnes põllumajanduslikud majapidamised, kes vastavad mikro- ja väikeettevõtjate määratlusele.

▼B

5. Lõike 1 punkti a kohast toetust antakse vähemalt kahes osas maksimaalselt viie aasta jooksul. Osade summa võib järk-järgult väheneda. Lõike 1 punkti a alapunktide i ja ii kohase toetuse viimase osa maksmise tingimuseks on äriplaani nõuetekohane rakendamine.

6. Lõike 1 punkti a kohase toetuse maksimumsumma on sätestatud II lisas. Liikmesriigid määravad kindlaks lõike 1 punkti a alapunktide i ja ii kohase toetuse summa, võttes arvesse ka programmitöö piirkonna sotsiaalmajanduslikku olukorda.

7. Lõike 1 punkti c kohane toetus on 120 % iga-aastasest toetusest, mis toetusesaaja võib saada väikepõllumajandustootjate kava alusel.

8. EAFRD vahendite tõhusa ja tulemusliku kasutamise tagamiseks on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 83 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse äriplaanide minimaalne sisu ja kriteeriumid, mida liikmesriigid kasutavad käesoleva artikli lõikes 4 osutatud lävendite määramisel.

Artikkel 20

Põhiteenused ja külauuendus maapiirkondades

1. Käesoleva meetme kohane toetus hõlmab eelkõige järgmist:

a) maapiirkondade omavalitsuste ja külade arengut ja nende põhiteenuseid käsitlevate kavade ning Natura 2000 alade või muude kõrge loodusliku väärtusega alade kaitse- ja majandamiskavade koostamine ja ajakohastamine;

b) investeeringud igat liiki väikeinfrastruktuuri loomisse, tõhustamisse või laiendamisse, sealhulgas investeeringud taastuvatesse energiaallikatesse ja energia säästmisse;

c) lairiba infrastruktuur, sealhulgas selle loomine, tõhustamine ja laiendamine, passiivne lairiba infrastruktuur ning juurdepääs lairibaühendusele ja avalikele e-valitsuse lahendustele;

d) investeeringud maaelanikkonnale ettenähtud kohalike põhiteenuste (sealhulgas vaba aja tegevused ja kultuur) loomisse, tõhustamisse või laiendamisse ning nendega seotud infrastruktuuri;

e) investeeringud puhkemajanduse infrastruktuuri avalikku kasutusse, turismiteabesse ja väikesemahulisse turismi infrastruktuuri;

f) uuringud ja investeeringud, mis on seotud külade, maapiirkondade ja kõrge loodusliku väärtusega alade kultuuri- ja looduspärandi säilitamise, taastamise ja selle kvaliteedi parandamisega, sealhulgas sotsiaalmajanduslikud aspektid, samuti keskkonnateadlikkusega seotud tegevused;

g) investeeringud, mille eesmärk on maapiirkonna asulates või nende läheduses toimuvate tegevuste ümberpaigutamine ning seal asuvate hoonete või teiste rajatiste ümberehitamine, et parandada asula elukvaliteeti ja parandada keskkonnaalase tegevuse tulemuslikkust.

▼B

2. Käesoleva meetme kohane toetus on ette nähtud üksnes väikeinfrastruktuurile, mis on iga liikmesriigi poolt programmis määratletud. Maaelu arengu programmides võib ette näha erandeid eeskirjadest, mis käsitlevad investeeringuid lairiba-infrastruktuuri ja taastuvatesse energiaallikatesse. Sel juhul tuleb kehtestada selged kriteeriumid, millega tagatakse vastastikune täiendavus liidu muude rahastamisvahendite kohase toetusega.

3. Lõike 1 kohased investeeringud vastavad toetuse saamise tingimustele, kui asjakohased tegevused vastavad maapiirkondade omavalitsuste ja külade arengut ja nende põhiteenuseid käsitlevatele kavadele (kui sellised kavad on olemas) ning on kooskõlas asjakohase kohaliku arengu strateegiaga.

Artikkel 21

Investeeringud metsaala arengusse ja metsade elujõulisuse parandamisse

1. Käesoleva meetme kohane toetus hõlmab järgmist:

a) metsastamine ja metsamaa loomine;

b) agrometsandussüsteemide loomine;

c) metsapõlengutest, loodusõnnetustest ja katastroofidest (sealhulgas kahjurite levik ja haiguspuhangud) ning kliimaga seotud ohtudest tingitud metsakahjustuste ennetamine ja kõrvaldamine;

d) investeeringud metsa ökosüsteemide vastupanuvõime ja keskkonnaväärtuse ning kliimamuutuste leevendamise alase potentsiaali parandamisse;

e) investeeringud metsandustehnoloogiatesse ning metsasaaduste töötlemisse, mobiliseerimisse ja turustamisse.

2. Artiklites 22–26 sätestatud metsa omandiõiguse piiranguid ei kohaldata troopiliste või subtroopiliste metsade ja Assooride, Madeira, Kanaari saarte, nõukogu määruse (EMÜ) nr 2019/93 ([1]) tähenduses Egeuse mere väikesaarte ning Prantsusmaa ülemeredepartemangude territooriumide metsaga kaetud alade suhtes.

Majapidamiste puhul, mis on suuremad teatavast suurusest, mille liikmesriigid määravad kindlaks programmis, tuleb toetuse saamiseks esitada metsamajandamiskavas või samaväärses dokumendis sisalduv asjakohane teave kooskõlas metsade säästva majandamise põhimõttega. mis sõnastati 1993. aastal toimunud Euroopa metsade kaitset käsitleval ministrite konverentsil.

Artikkel 22

Metsastamine ja metsaalade loomine

1. Artikli 21 lõike 1 punkti a kohast toetust antakse era- ja avalik-õiguslikest isikutest maa valdajatele ja nende liitudele ning see hõlmab istutamiskulude hüvitamist ja iga-aastast hektaripõhist toetust, et hüvitada saamata jäänud põllumajanduslik tulu ja hoolduskulud, sealhulgas kevadise ja sügisese sanitaarraie kulud maksimaalselt 12 aasta jooksul. Riigi omandis oleva maa puhul võib toetust anda üksnes juhul, kui sellist maad haldab eraõiguslik isik või omavalitsusüksus.

([1]) Nõukogu 19. juuli 1993. aasta määrus (EMÜ) nr 2019/93 väiksemate Egeuse mere saarte heaks teatavate põllumajandussaaduste suhtes kohaldatavate erimeetmete kohta (EÜT L 184, 27.7.1993, lk 1).

▼B

Avalik-õigusliku isiku omandis oleva maa metsastamise või kiirekasvuliste puude puhul hõlmab toetus üksnes istutamiskulusid.

2. Rahastamiskõlblikud on nii põllumajandusmaad kui ka mittepõllumajandusmaad. Istutatavad liigid on kohandatud piirkonna keskkonna- ja klimaatilistele tingimustele ning vastavad keskkonna miinimumnõuetele. Toetust ei anta lühikese raieringiga madalmetsa puude, jõulupuude või energia tootmiseks mõeldud kiirekasvuliste puude istutamiseks. Piirkondades, kus metsastamine on karmide mullastiku- ja kliimatingimuste tõttu raske, võib toetust anda kohalike tingimustega sobivamate muude mitmeaastaste puittaimeliikide (nt põõsad ja põõsastikud) istutamiseks.

3. Selleks et tagada põllumajandusmaa metsastamise vastavus keskkonnapoliitika eesmärkidele, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 83 vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse käesoleva artikli lõikes 2 osutatud keskkonna miinimumnõuete määratlemist.

Artikkel 23

Agrometsandussüsteemide loomine

1. Artikli 21 lõike 1 punkti b kohast toetust antakse eraõiguslikest isikutest maa valdajatele, omavalitsustele ja nende liitudele ning see hõlmab istutamiskulude hüvitamist ja iga-aastast hektaripõhist toetust, et hüvitada hoolduskulud maksimaalselt viie aasta jooksul.

2. Käesolevas artiklis tähendab mõiste „agrometsandussüsteemid” maakasutussüsteeme, mille puhul puude kasvatamine on kombineeritud põllumajandusega samal maal. Puude miinimum- ja maksimumarvu hektari kohta määravad kindlaks liikmesriigid, võttes arvesse kohalikke mullastiku-, kliima- ja keskkonnatingimusi, metsataimede liike ning vajadust tagada maa säästev põllumajanduslik kasutamine.

3. Toetuse suhtes kehtib II lisas sätestatud maksimummäär.

Artikkel 24

Metsapõlengutest ja loodusõnnetustest ning katastroofidest tingitud metsakahjustuste ennetamine ja kõrvaldamine

1. Artikli 21 lõike 1 punkti c kohast toetust antakse era- ja avalik-õiguslikest isikutest metsamaa valdajatele ning teistele era- ja avalik-õiguslikele isikutele ja nende liitudele, et katta kulusid, mis on seotud järgmisega:

a) kaitseotstarbelise infrastruktuuri loomine. Kui kõne all on tuletõkestusvööndid, siis võib toetusega katta ka hoolduskulusid. Toetust ei anta põllumajandusega seotud tegevustele põllumajanduse keskkonna kohustustega hõlmatud aladel;

b) metsatulekahjude ja muude loodusõnnetuste vastu võetavad kohalikud väikesemahulised ennetustegevused, sealhulgas loomade karjatamine;

c) metsatulekahjude, kahjurite leviku ja haiguspuhangute vallas seire- ja teavitusvahendite hankimine ja täiustamine; ning

▼B

d) metsapõlengutest ja muudest loodusõnnetustest (sealhulgas kahjurite levik, haiguspuhangud ning katastroofid ja kliimamuutusega seotud sündmused) kahjustatud metsamajandusliku potentsiaali taastamine.

2. Kahjurite leviku ja haiguspuhangute vastu võetavate ennetustegevuste puhul tuleb sellise ohu võimalikkuse kohta esitada teaduslikud tõendid ja avalik-õiguslike teadusasutuste kinnitus. Vajaduse korral tuleb programmis esitada selliste taimedele kahjulike organismiliikide loetelu, mis võivad põhjustada loodusõnnetuse.

Rahastamiskõlblikud tegevused peavad olema kooskõlas liikmesriikide kehtestatud metsakaitsekavadega. Majapidamiste puhul, mis on suuremad teatavast suurusest, mille liikmesriigid määravad kindlaks programmis, tuleb toetuse saamiseks esitada asjakohane teave üksikasjalikke ennetuseesmärke sisaldavast metsamajandamiskavast või samaväärsest dokumendist kooskõlas metsade säästva majandamise põhimõttega, mis määratleti 1993. aastal toimunud Euroopa metsade kaitset käsitleval ministrite konverentsil.

Metsatulekahjude ennetamiseks ette nähtud toetust võib anda metsaaladele, mis on liikmesriikide kehtestatud metsakaitsekavades liigitatud keskmise või suure põlenguriskiga aladeks.

3. Lõike 1 punkti d kohase toetuse andmise tingimuseks on liikmesriigi pädeva asutuse ametlik kinnitus selle kohta, et loodusõnnetus on toimunud ning et kõnealune õnnetus või direktiivi 2000/29/EÜ kohaselt vastu võetud meetmed taimehaiguse või kahjurite leviku tõkestamiseks või piiramiseks on hävitanud vähemalt 20 % vastavast metsamajanduslikust potentsiaalist.

4. Käesoleva meetme kohast toetust ei anta loodusõnnetuse tõttu saamata jäänud tulu hüvitamiseks.

Liikmesriigid tagavad, et välditakse ülemäärast hüvitamist, mis võib tuleneda käesoleva meetme ning muude riiklike või liidu toetusvahendite või erakindlustusskeemide vahendite kombineerimisest.

Artikkel 25

Investeeringud metsa ökosüsteemide vastupanuvõime ja keskkonnaväärtuse parandamisse

1. Artikli 21 lõike 1 punkti d kohast toetust antakse füüsilistele isikutele, eraõiguslikest ja avalik-õiguslikest isikutest metsamaa valdajatele ning teistele eraõiguslikele ja avalik-õiguslikele isikutele ja nende liitudele.

2. Investeeringute eesmärk on täita kohustusi, mis on võetud keskkonnaalaste eesmärkide saavutamiseks, ökosüsteemi teenuste osutamiseks ja/või asjaomase piirkonna metsa ja metsaala üldkasutusväärtuse suurendamiseks või metsa ökosüsteemide kliimamuutuse leevendusmeetmete potentsiaali tõhustamiseks, välistamata majanduskasu saamise võimalust pikaajalises perspektiivis.

▼B

Artikkel 26

Investeeringud metsandustehnoloogiatesse ning metsasaaduste töötlemisse, mobiliseerimisse ja turustamisse

1. Artikli 21 lõike 1 punkti e kohast toetust antakse eraõiguslikest isikutest metsamaa valdajatele, omavalitsustele ja nende liitudele ning VKEdele investeeringuteks, millega suurendatakse metsanduse potentsiaali või mis on seotud metsasaaduste lisaväärtust suurendava töötlemise, mobiliseerimise ja turustamisega. Assooride, Madeira, Kanaari saarte, määruse (EMÜ) nr 2019/93 tähenduses Egeuse mere väikesaarte ja Prantsuse ülemeredepartemangude territooriumidel võib toetust anda ka muudele ettevõtjatele kui VKEd.

2. Investeeringuid, mis on seotud metsade majandusliku väärtuse parandamisega tuleb põhjendada seoses ühe või mitme majapidamise metsade olukorra eeldatava paranemisega, ja need võivad sisaldada investeeringuid pinnast ja ressursse säästvasse metsatehnikasse ja töövõtetesse.

3. Investeeringud, mis on seotud puidu kasutamisega tooraine või energiaallikana, peavad piirduma tööstusliku töötlemise eelsete tööprotsessidega.

4. Toetuse suhtes kehtivad II lisas sätestatud maksimummäärad.

Artikkel 27

Tootjarühmade ja -organisatsioonide loomine

1. Käesoleva meetme kohast toetust antakse eesmärgiga hõlbustada tootjarühmade ja -organisatsioonide loomist põllumajandus- ja metsandussektoris selleks, et:

a) kohandada sellistesse tootjarühmadesse või -organisatsioonidesse kuuluvate tootjate tootmist ja toodangut turunõuetega;

b) viia kaubad ühiselt turule, sealhulgas müügiks ettevalmistamine, müügi tsentraliseerimine ning tarnimine hulgiostjatele;

c) töötada välja ühised eeskirjad toodangut käsitleva teabe kohta, esmajoones seoses saagikoristuse ja kättesaadavusega; ning

d) edendada tootjarühmade ja -organisatsioonide muid tegevusi, nagu äri- ja turustusoskuste arendamine ning uuendusprotsesside korraldamine ja lihtsustamine.

2. Toetust antakse tootjarühmadele ja -organisatsioonidele, keda liikmesriigi pädev asutus on esitatud äriplaani alusel ametlikult tunnustanud. Toetust antakse üksnes tootjarühmadele ja -organisatsioonidele, kes on VKEd.

Liikmesriigid kontrollivad, et viie aasta möödumisel tootjarühma või -organisatsiooni tunnustamisest on äriplaani eesmärgid saavutatud.

▼B

3. Toetust makstakse äriplaani alusel kindlasummalise toetusena iga-aastaste osadena mitte kauem kui viie aasta jooksul alates kuupäevast, mil tootjarühma või -organisatsiooni tunnustati, ja toetus väheneb järk-järgult. Toetus arvutatakse tootjarühma või -organisatsiooni turustatud aastatoodangu alusel. Liikmesriigid maksavad toetuse viimase osa välja alles pärast seda, kui nad on kontrollinud äriplaani nõuetekohast rakendamist.

Esimesel aastal võivad liikmesriigid maksta tootjarühmadele või -organisatsioonidele toetust, mille arvutamisel on aluseks võetud nende liikmete poolt rühma või -organisatsiooniga liitumisele eelnenud kolme aasta jooksul turustatud toodangu keskmine aastane väärtus. Metsandussektori tootjarühmade ja -organisatsioonide puhul arvutatakse toetus tootjarühma või -organisatsiooni liikmete poolt tunnustamisele eelnenud viimase viie aasta jooksul turustatud toodangu keskmise alusel, jättes välja kõige kõrgema ja kõige madalama näitaja.

4. Toetuse suhtes kehtivad I lisas sätestatud maksimummäärad ja -summad.

5. Liikmesriigid võivad jätkata tootjarühmade tegevuse alustamise toetamist isegi pärast seda, kui neid on tunnustatud tootjaorganisatsioonidena määruses (EL) nr 1308/2013 ([1]) sätestatud tingimustel.

Artikkel 28

Põllumajanduse keskkonna- ja kliimameede

1. Liikmesriigid annavad käesoleva meetme raames toetust kogu oma territooriumil kooskõlas oma riiklike, piirkondlike ja kohalike vajaduste ja prioriteetidega. Käesoleva meetme eesmärk on keskkonnale ja kliimale positiivset mõju avaldavate põllumajandustavade säilitamine ja vajalike muutuste edendamine. Selle lisamine maaelu arengu programmidesse on kohustuslik riiklikul ja/või piirkondlikul tasandil.

2. Põllumajanduse keskkonna- ja kliimameetme kohast toetust antakse põllumajandustootjatele, põllumajandustootjate rühmadele või põllumajandustootjate ja muude maa valdajate rühmadele, kes viljelevad vabatahtlikult tegevusi, mis sisaldavad ühte või enamat põllumajanduse keskkonna- ja kliimakohustust põllumajandusmaal, mille määravad kindlaks liikmesriigid, sealhulgas käesoleva määruse artiklis 2 määratletud põllumajandusmaal. Põllumajanduse keskkonna- ja kliimatoetust võib anda ka muudele maa valdajatele või muudele maa valdajate rühmadele, kui see on keskkonnaeesmärkide saavutamise seisukohast põhjendatud.

3. Põllumajanduse keskkonna- ja kliimatoetuse maksed hõlmavad üksnes neid kohustusi, mis on rangemad kui määruse (EL) nr 1306/2013 VI jaotise I peatükis kehtestatud asjakohased kohustuslikud nõuded, määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 4 lõike 1 punkti c teises ja kolmandas taandes sätestatud asjakohased kriteeriumid ja minimaalsed tegevused, asjakohased väetiste ja taimekaitsevahendite kasutuse miinimumnõuded ning muud asjakohased siseriikliku õigusega kehtestatud kohustuslikud nõuded. Kõik sellised kohustuslikud nõuded esitatakse programmis.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1308/2013, 17. detsember 2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007 (Vt käesoleva *Euroopa Liidu Teataja* lk 671.).

▼B

4. Liikmesriigid püüavad tagada, et käesoleva meetme kohaseid tegevusi viljelevaid isikuid varustatakse selliste tegevuste jaoks vajalike teadmiste ja teabega. Liikmesriigid võivad seda teha muu hulgas kohustusega seotud eksperdinõuande andmise kaudu ja/või seades käesoleva meetme kohase toetuse saamise tingimuseks asjakohasel koolitusel osalemise.

5. Käesoleva meetme kohased kohustused võetakse viie kuni seitsme aasta pikkuseks ajavahemikuks. Kui aga on vaja saavutada või säilitada kavandatud keskkonnaalast kasu, võivad liikmesriigid määrata oma maaelu arengu programmides teatavat liiki kohustuste jaoks pikema ajavahemiku, muu hulgas sel viisil, et pärast esialgse ajavahemiku lõppu nähakse ette kõnealuse ajavahemiku iga-aastane pikendamine. Uute kohustuste jaoks, mis võetakse kohe pärast esialgsel ajavahemikul täidetud kohustust, võivad liikmesriigid oma maaelu arengu programmides määrata lühema ajavahemiku.

6. Toetust antakse aasta kaupa ning toetussummadega hüvitatakse toetusesaajatele võetud kohustustest tingitud lisakulud ning saamata jäänud tulu tervikuna või osaliselt. Vajaduse korral võib toetusega katta ka tehingukulusid kuni 20 % ulatuses põllumajanduse keskkonna- ja kliimakohustuste eest makstavast toetusest. Põllumajandustootjate rühmade või põllumajandustootjate rühmade ja muude maa valdajate rühmade võetud kohustuste puhul on maksimummäär 30 %.

Esimeses lõigus osutatud toetuste arvutamisel arvavad liikmesriigid maha summa, mis on vajalik selleks, et välistada määruse (EL) nr 1306/2013 artiklis 43 osutatud tavade topeltrahastamine.

Põhjendatud juhtudel võib keskkonnakaitsega seotud tegevuste jaoks anda alade kommertskasutusest loobumise kohustuste puhul toetust üksuse kohta kindlasummalise või ühekordse maksena, mis arvutatakse tekkinud lisakulude ja saamata jäänud tulu põhjal.

7. Liikmesriigid võivad meetme tõhusa kohaldamise tagamiseks kasutada toetusesaajate valimisel artikli 49 lõikes 3 osutatud menetlust.

8. Toetuse maksimumsummad on sätestatud II lisas.

Käesoleva meetme kohast toetust ei anta kohustuste puhul, mis on hõlmatud mahepõllumajanduse meetmega.

9. Toetust võib anda põllumajanduse geneetiliste ressursside säilitamiseks ja säästvaks kasutamiseks ning arendamiseks tehtavate tegevuste jaoks, mis ei kuulu lõigete 1–8 reguleerimisalasse. Selliseid kohustusi võivad täita muud kui lõikes 2 osutatud toetusesaajad.

10. Selle tagamiseks, et põllumajanduse keskkonna- ja kliimakohustused oleksid kindlaks määratud kooskõlas maaelu arengut käsitlevate liidu prioriteetidega, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 83 vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse:

a) tingimusi, mida kohaldatakse kohustuste suhtes, mille eesmärk on loomakasvatust ekstensiivistada;

▼B

b) tingimusi, mida kohaldatakse kohustuste suhtes, mille eesmärk on kasvatada põllumajanduse jaoks kadumisohus olevaid kohalikke tõuge või säilitada geneetilisest erosioonist ohustatud taimede geneetilisi ressursse, ning

c) lõike 9 kohaste rahastamiskõlblike tegevuste kindlaksmääramist.

11. Lõike 6 teises lõigus osutatud topeltrahastamise välistamise tagamiseks on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 83 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse kasutatav arvutusmeetod, sealhulgas määruse (EL) nr 1306/2013 artiklis 43 sätestatud samaväärsete meetmete puhul.

Artikkel 29

Mahepõllumajandus

1. Käesoleva meetme kohast toetust antakse põllumajandusmaa hektari kohta põllumajandustootjatele või põllumajandustootjate rühmadele, kes vabatahtlikult lähevad üle määruses (EÜ) nr 834/2007 määratletud mahepõllumajandusliku tootmise tavadele ja meetoditele või jätkavad nendega ning kes on aktiivsed põllumajandustootjad määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 9 tähenduses.

2. Toetust antakse üksnes nende kohustuste puhul, mis on rangemad kui määruse (EL) nr 1306/2013 VI jaotise I peatükis kehtestatud asjakohased kohustuslikud nõuded, määruse (EL) nr …/2013 artikli 4 lõike 1 punkti c alapunktides ii ja iii sätestatud asjakohased kriteeriumid ja minimaalsed tegevused, asjakohased väetiste ja taimekaitsevahendite kasutuse miinimumnõuded ning muud asjakohased siseriikliku õigusega kehtestatud kohustuslikud nõuded. Kõik sellised nõuded esitatakse programmis.

3. Käesoleva meetme kohased kohustused võetakse viie kuni seitsme aasta pikkuseks ajavahemikuks. Kui toetust antakse mahepõllumajandusele üleminekuks, võivad liikmesriigid määrata kindlaks lühema esialgse ajavahemiku, mis vastab üleminekuperioodile. Kui toetust antakse mahepõllumajandusega jätkamiseks, võivad liikmesriigid oma maaelu arengu programmides näha ette iga-aastase pikendamise pärast esialgse ajavahemiku lõppemist. Jätkamist käsitlevate uute kohustuste jaoks, mis võetakse kohe pärast esialgsel ajavahemikul täidetud kohustust, võivad liikmesriigid oma maaelu arengu programmides määrata lühema ajavahemiku.

4. Toetust antakse aasta kaupa ning sellega hüvitatakse toetusesaajatele võetud kohustustest tingitud lisakulud ning saamatajäänud tulu tervikuna või osaliselt. Vajaduse korral võib toetusega katta ka tehingukulusid kuni 20 % ulatuses kohustuste eest makstavast toetusest. Põllumajandustootjate rühma võetud kohustuste puhul on maksimummäär 30 %.

Esimeses lõigus osutatud toetuste arvutamisel arvavad liikmesriigid maha summad, mis on vajalikud selleks, et välistada määruse (EL) nr 1307/2013 artiklis 43 osutatud tavade topeltrahastamine.

5. Toetuse maksimumsummad on sätestatud I lisas.

▼B

6. Lõike 4 teises lõigus osutatud topeltrahastamise välistamise tagamiseks on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 83 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse kasutatav arvutusmeetod.

Artikkel 30

Natura 2000 ja veepoliitika raamdirektiivi kohased toetused

1. Käesoleva meetme kohane toetus on iga-aastane toetus, mida antakse põllumajandus- või metsamaa hektari kohta, et hüvitada toetusesaajate lisakulusid ja saamatajäänud tulu, mis on tingitud ebasoodsatest tingimustest asjaomastel aladel seoses direktiivide 92/43/EMÜ ja 2009/147/EÜ ning veepoliitika raamdirektiivi rakendamisega.

Käesoleva meetme kohase toetuse arvutamisel arvavad liikmesriigid maha summa, mis on vajalik selleks, et välistada määruse (EL) nr 1307/2013 artiklis 43 osutatud tavade topeltrahastamine.

2. Toetust antakse põllumajandustootjatele, erasektori metsamaa valdajatele ning erasektori metsamaa valdajate liitudele. Põhjendatud juhtudel võib toetust anda ka muudele maa valdajatele.

3. Direktiividega 92/43/EMÜ ja 2009/147/EÜ seotud toetust antakse põllumajandustootjatele üksnes selliste ebasoodsate asjaolude puhul, mis tulenevad nõuetest, mis on rangemad nõukogu määruse (EL) nr 1306/2013 artiklis 94 ja II lisas sätestatud hea põllumajandus- ja keskkonnaseisundi standardist ning määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 4 lõike 1 punkti c alapunktide ii ja iii kohaselt kehtestatud kriteeriumidest ja miinimumtegevustest.

4. Veepoliitika raamdirektiiviga seotud toetust antakse põllumajandustootjatele üksnes konkreetsete nõuete puhul:

a) mis on kehtestatud veepoliitika raamdirektiiviga ning on kooskõlas veemajanduskava käsitlevate meetmeprogrammidega, eesmärgiga saavutada kõnealuse direktiivi keskkonnaeesmärgid, ning mis on rangemad veekaitset käsitleva muude liidu õigusaktide rakendamiseks vajalikest meetmetest;

b) mis on rangemad kui määruse (EL) nr 1306/2013 VI jaotise I peatükis sätestatud kohustuslikud majandamisnõuded ja hea põllumajandus- ja keskkonnaseisundi nõuded ning määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 4 lõike 1 punkti c alapunktide ii ja iii kohaselt kehtestatud kriteeriumid ja miinimumtegevused;

c) mis on rangemad kui veepoliitika raamdirektiivi vastuvõtmise ajal liidus kehtinud õigusega ettenähtud kaitsetase, mis on sätestatud kõnealuse direktiivi artikli 4 lõikes 9; ning

d) millega kehtestatakse maakasutusviisi olulised muudatused ja/või põllumajandustava olulised piirangud, mistõttu tulu väheneb märkimisväärselt.

▼B

5. Lõigetes 3 ja 4 osutatud nõuded esitatakse programmis.

6. Toetust võivad saada järgmised alad:

a) direktiivide 92/43/EMÜ ja 2009/147/EÜ kohaselt määratud Natura 2000 põllumajandus- ja metsaalad;

b) muud piiritletud looduskaitsealad, mille puhul põllumajandusele või metsadele kohaldatakse keskkonnapiiranguid seoses direktiivi 92/43/EMÜ artikli 10 rakendamisega, tingimusel et kõnealused alad ei ületa ühe maaelu arengu programmi kohta 5 % Natura 2000 territoriaalsesse kohaldamisalasse kuuluvatest aladest;

c) põllumajandusalad, mis veepoliitika raamdirektiivi kohaselt kuuluvad veemajanduskavade alla.

7. Toetuse maksimumsummad on sätestatud I lisas.

8. Lõike 1 teises lõigus osutatud topeltrahastamise välistamise tagamiseks on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 83 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse kasutatav arvutusmeetod.

Artikkel 31

Toetused looduslikust või muust eripärast tingitud piirangutega aladele

1. Toetust mägiala või looduslikust või muust konkreetsest eripärast tingitud piirangutega alade põllumajandustootjatele antakse iga-aastase toetusena põllumajandusmaa hektari kohta, et hüvitada põllumajandustootjatele tervikuna või osaliselt lisakulud ja saamata jäänud tulu, mis on seotud asjaomase ala põllumajandustootmist mõjutavate piirangutega.

Lisakulude ja saamata jäänud tulu arvutamise alus on võrdlus aladega, mida ei mõjuta looduslikust või muust eripärast tingitud piirangud, võttes arvesse määruse (EL) nr 1307/2013 III jaotise 3. peatüki kohaseid toetusi.

Lisakulude ja saamata jäänud tulu arvutamisel võivad liikmesriigid põhjendatud juhtudel toetuse taset diferentseerida, võttes arvesse:

— põllumajandustegevust mõjutava kindlakstehtud püsiva piirangu raskust;

— põllumajandusliku tootmise süsteemi.

2. Toetust antakse põllumajandustootjatele, kes kohustuvad tegelema põllumajandusega artikli 32 kohaselt määratud aladel ning kes on aktiivsed põllumajandustootjad määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 9 tähenduses.

3. Toetuse suurus määratakse kindlaks I lisas sätestatud miinimum- ja maksimumsummade vahemikus. Kõnealust toetust võib põhjendatud juhtudel suurendada, võttes arvesse maaelu arengu programmides põhjendatavaid erilisi asjaolusid.

▼B

4. Liikmesriigid näevad ette toetuse järkjärgulise vähenemise sellise osa suhtes, mis ületab põllumajandusliku majapidamise suhtes kehtestatud lävendit, mis tuleb esitada programmis, välja arvatud juhul, kui toetus hõlmab ainult miinimumtoetust hektari kohta aastas, mis on sätestatud II lisas.

Juriidilise isiku või füüsiliste või juriidiliste isikute rühma puhul võivad liikmesriigid kohaldada toetuse järkjärgulist vähenemist kõnealuste juriidiliste isikute või rühmade liikmete tasandil, kui:

a) siseriikliku õigusega on ette nähtud üksikliikmetele selliste õiguste ja kohustuste võtmine, mis on võrreldavad nende üksikpõllumajandustootjate õiguste ja kohustustega, kellel on põllumajandusliku majapidamise juhi staatus, eelkõige mis puudutab nende majanduslikku, sotsiaalset ja maksustaatust; ning

b) üksikliikmed on aidanud kaasa asjaomaste juriidiliste isikute või rühmade põllumajandusstruktuuride tugevdamisele.

5. Lisaks lõikes 2 ette nähtud toetusele võivad liikmesriigid käesoleva meetme kohast toetust anda ajavahemikus 2014–2020 toetusesaajatele piirkondades, mis vastasid 2007–2013 programmiperioodil toetuse saamise tingimustele määruse (EÜ) nr 1698/2005 artikli 36 lõike a alapunkti ii kohaselt. Toetusesaajate puhul nendel aladel, mis ei ole enam rahastamiskõlblikud pärast artikli 32 lõikes 3 osutatud uut alade piiritlemist, väheneb kõnealune toetus järk-järgult maksimaalselt nelja aasta jooksul. Kõnealune ajavahemik algab kuupäeval, mil artikli 32 lõike 3 kohane alade piiritlemine on lõpule viidud, ja hiljemalt 2018. aastal. Algul ei ole kõnealuse toetuse määr suurem kui 80 % keskmisest toetusest, mis on kindlaks määratud 2007–2013 programmiperioodi programmis määruse (EÜ) nr 1698/2005 artikli 36 punkti a alapunkti ii kohaselt, ning toetuse maksmine lõpeb hiljemalt 2020. aastal, mil toetuse määr ei ole suurem kui 20 % keskmisest toetusest. Kui toetuse suurus langeb järkjärgulise vähenemise tulemusel 25 euroni, võib liikmesriik jätkata maksetega sellel tasemel kuni järkjärgulise vähenemise perioodi lõpuni.

Pärast alade piiritlemise lõpetamist saavad rahastamiskõlblike alade toetusesaajad käesoleva meetme alusel täistoetuse.

▼M1

6. Horvaatia võib käesoleva meetme alusel anda toetust toetusesaajatele artikli 32 lõike 3 kohaselt määratud aladel ka siis, kui nimetatud lõike kolmandas lõigus kirjeldatud tasandamine on lõpule viimata. Tasandamine tuleb lõpule viia hiljemalt 31. detsembriks 2014. Nende piirkondade toetusesaajatele, mis pärast tasandamise lõpuleviimist ei ole rahastamiskõlblikud, käesoleva meetme alusel enam toetust ei maksta.

▼B

Artikkel 32

Looduslikust või muust konkreetsest eripärast tingitud piirangutega alade määramine

1. Liikmesriigid määravad lõigete 2, 3 ja 4 alusel artikli 31 kohase toetuse tingimustele vastavad alad järgmiste kategooriate raames:

a) mägialad;

▼B

b) muud kui mägialad, mida mõjutavad looduslikust eripärast tingitud olulised piirangud; ning

c) muud alad, mida mõjutavad konkreetsest eripärast tingitud piirangud.

2. Artikli 31 kohase toetuse saamise tingimustele vastamiseks peab mägialasid iseloomustama maakasutusvõimaluste märkimisväärne piiratus ja kasutamiskulude märgatav suurenemine järgmistel põhjustel:

a) kõrgusest tingitud väga rasked ilmastikutingimused, mille mõju lühendab oluliselt kasvuperioodi;

b) kui madalamatel kõrgustel on asjaomase ala suuremas osas nõlvad, mis on masinate kasutamiseks liiga järsud või mis eeldavad väga kallite eriseadmete kasutamist või nende kahe teguri koosesinemine, mille puhul kummastki eraldi tingitud piirangud on väiksema mõjuga kui kahe teguri koosesinemisest tingitud piirangud.

Mägialadena käsitatakse 62. laiuskraadist põhja pool olevaid alasid ja teatavaid nendega piirnevaid alasid.

3. Muud kui mägialad vastavad artikli 31 kohase toetuse saamise tingimustele ja neid käsitatakse looduslikust eripärast tingitud oluliste piirangutega aladena, kui vähemalt 60 % põllumajandusmaast vastab lävendi poolest vähemalt ühele III lisas loetletud kriteeriumile.

Kõnealustele tingimustele vastamine peab olema tagatud kohalike haldusüksuste tasandil (LAU 2 tasand) või selgelt piiritletud kohaliku üksuse tasandil, mis hõlmab eristuva majandusliku ja haldusidentiteediga ühtset selgelt piiritletud geograafilist ala.

Käesoleva lõike kohaste alade piiritlemisel teevad liikmesriigid objektiivsete kriteeriumide alusel tasandamise, et jätta välja alad, mille kohta on esimeses lõigus osutatud looduslikust eripärast tingitud olulised piirangud dokumenteeritud, kuid nende piirangute mõju on ületatud investeeringute või majandustegevuse abil või tõendite abil mulla normaalse viljakuse kohta või mille puhul tootmismeetodid või põllumajandusliku tootmise süsteemid hüvitavad artikli 31 lõikes 1 osutatud saamata jäänud tulu või lisakulud.

4. Muud kui lõigetes 2 ja 3 osutatud alad vastavad artikli 31 kohase toetuse saamise tingimustele, kui neid mõjutavad konkreetsest eripärast tingitud piirangud ning kui seal tuleks maaharimist jätkata, et kaitsta või parandada keskkonda, säilitada maaelu ja nimetatud piirkonna turismipotentsiaali või kaitsta rannikut.

Konkreetsest eripärast tingitud piirangutest mõjutatud alad hõlmavad põllumajanduspiirkondi, mis on looduslike tootmistingimuste poolest sarnased ja mis kokku ei ületa 10 % asjaomase liikmesriigi pindalast.

Peale selle võivad alad vastata käesoleva lõike alusel toetuse saamise tingimustele ka juhul, kui:

— vähemalt 60 % põllumajandusmaast vastab vähemalt kahele III lisas loetletud kriteeriumile ning ei ületa kummagi puhul 20 % lävendist või

▼B

— vähemalt 60 % põllumajandusmaast koosneb aladest, mis vastavad lävendi poolest vähemalt ühele III lisas loetletud kriteeriumile, ning aladest, mis vastavad vähemalt kahele III lisas loetletud kriteeriumile ning ei ületa kummagi puhul 20 % lävendist.

Kõnealustele tingimustele vastamine peab olema tagatud LAU 2 tasandil või selgelt piiritletud kohaliku üksuse tasandil, mis hõlmab määratletava majandusliku ja haldusidentiteediga ühtset selgelt piiritletud geograafilist ala. Käesoleva lõigu kohaste alade piiritlemisel teevad liikmesriigid artikli 32 lõikes 3 kirjeldatud tasandamise. Käesoleva lõigu kohaselt rahastamiskõlblikena käsitatavaid alasid võetakse arvesse teises lõigus osutatud 10 % piirangu arvutamisel.

Erandina ei kohaldata esimest lõiku liikmesriikide suhtes, kelle kogu territooriumit käsitatakse määruste (EÜ) nr 1698/2005 ja (EÜ) nr 1257/1999 alusel alana, mida mõjutavad erilised ebasoodsad tingimused.

5. Liikmesriigid lisavad oma maaelu arengu programmidele:

a) kehtiva või muudetud alade piiritluse vastavalt lõigetele 2 ja 4;

b) lõikes 3 osutatud alade uue piiritluse.

Artikkel 33

Loomade heaolu

1. Käesoleva meetme kohast loomade heaolu toetust antakse põllumajandustootjatele, kes vabatahtlikult viljelevad tegevusi, mis hõlmavad ühte või mitut loomade heaolu parandavat kohustust, ning kes on aktiivsed põllumajandustootjad määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 9 tähenduses.

2. Loomade heaolu toetus hõlmab ainult neid kohustusi, mis on rangemad kui määruse (EL) nr 1306/2013 VI jaotise I peatükis kehtestatud asjakohased kohustuslikud nõuded ning muud asjakohased kohustuslikud nõuded. Kõik asjakohased nõuded esitatakse programmis.

Kõnealused kohustused võetakse üheks kuni seitsmeks aastaks ja seda ajavahemikku võib pikendada.

3. Toetust antakse aasta kaupa ning toetussummadega hüvitatakse toetusesaajatele võetud kohustustest tingitud lisakulud ning saamata jäänud tulu tervikuna või osaliselt. Vajaduse korral võib toetusega katta ka tehingukulusid kuni 20 % ulatuses loomade heaoluga seotud kohustuse täitmise eest makstavast toetusest.

Toetuse maksimumsumma on sätestatud II lisas.

▼B

4. Selle tagamiseks, et loomade heaoluga seotud kohustused vastaksid liidu üldpoliitikale käesolevas valdkonnas, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 83 vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse selliste valdkondade kindlaksmääramist, kus loomade heaoluga seotud kohustused esitavad kõrgemaid nõudeid tootmismeetoditele.

Artikkel 34

Metsakeskkonna- ja kliimateenused ja metsakaitse

1. Käesoleva meetme kohast toetust antakse metsamaa hektari kohta avalik-õiguslikest ja eraõiguslikest isikutest metsamaa valdajatele ning teistele eraõiguslikele ja avalik-õiguslikele isikutele ja nende liitudele, kes vabatahtlikult viljelevad tegevusi, mis hõlmavad ühte või mitut metsanduse keskkonna- ja kliimakohustust. Riigi omandis oleva metsa puhul võib toetust anda üksnes juhul, kui sellist metsa majandab eraõiguslik isik või omavalitsusüksus.

Metsandusega tegelevate majapidamiste puhul, mis on suuremad teatavast suurusest, mille liikmesriigid määravad kindlaks oma maaelu arengu programmides, tuleb lõike 1 kohase toetuse saamiseks esitada metsamajandamiskavas või samaväärses dokumendis sisalduv asjaomane teave kooskõlas metsade säästva majandamise põhimõttega, mis määratleti 1993. aastal toimunud Euroopa metsade kaitset käsitleval ministrite konverentsil.

2. Toetus hõlmab üksnes selliseid kohustusi, mis on rangemad kui riigi metsandusseadusega või muu asjakohase siseriikliku õigusega kehtestatud asjakohased kohustuslikud nõuded. Kõik sellised nõuded esitatakse programmis.

Kohustused võetakse viie kuni seitsme aasta pikkuseks ajavahemikuks. Vajaduse korral ja põhjendatud juhtudel võivad liikmesriigid oma maaelu arengu programmides määrata teatavat liiki kohustuste jaoks siiski pikema ajavahemiku.

3. Toetusega hüvitatakse toetusesaajatele võetud kohustustest tingitud lisakulud ning saamata jäänud tulu tervikuna või osaliselt. Vajaduse korral võib toetusega katta ka tehingukulusid kuni 20 % ulatuses metsanduse keskkonnakohustuse eest makstavast toetusest. Toetuse maksimumsumma on sätestatud II lisas.

Põhjendatud juhtudel võib keskkonnakaitsega seotud tegevuste jaoks anda puude ja metsamaa kommertskasutusest loobumise kohustuste täitmise puhul toetust üksuse kohta kindlasummalise või ühekordse maksena, mis arvutatakse tekkinud lisakulude ja saamata jäänud tulu põhjal.

4. Toetust võib anda avalik-õiguslikele ja eraõiguslikele isikutele metsa geneetiliste ressursside säilitamiseks ja edendamiseks lõigetega 1, 2 ja 3 hõlmamata tegevuste kaudu.

▼B

5. EAFRD eelarveliste vahendite tõhusa kasutamise tagamiseks on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 83 vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse käesoleva artikli lõike 4 kohase toetuse tingimustele vastavate tegevuste liike.

Artikkel 35

Koostöö

1. Käesoleva meetme kohast toetust antakse selleks, et soodustada koostöövorme, millesse on kaasatud vähemalt kaks üksust ning milles käsitletakse eelkõige järgmist:

a) koostööalased lähenemisviisid liidu põllumajandus- ja metsandussektorite ning toidutarneahela eri osalejate ning muude osalejate vahel, kes aitavad kaasa maaelu arengu poliitika eesmärkide ja prioriteetide saavutamisele, kaasa arvatud tootjarühmad, ühistud ja tootmisharudevahelised organisatsioonid;

b) klastrite ja võrgustike loomine;

c) põllumajanduse tootlikkuse ja jätkusuutlikkusega tegeleva EIP töörühmade loomine ja tegevus, millele on osutatud artiklis 56.

2. Lõike 1 kohane koostöö hõlmab eelkõige järgmist:

a) katseprojektid;

b) põllumajandus-, toidu- ja metsandussektoris uute toodete, tavade, protsesside ja tehnoloogia arendamine;

c) koostöö väikeettevõtjate vahel, et korraldada ühiseid tööprotsesse ning jagada vahendeid ja ressursse, ning maaturismiga seotud turismiteenuste arendamine ja/või turustamine;

d) horisontaalne ja vertikaalne koostöö tarneahelas osalejate vahel lühikeste tarneahelate ja kohalike turgude loomiseks ja arendamiseks;

e) kohaliku tasandi müügiedendustegevus lühikeste tarneahelate ja kohalike turgude arendamiseks;

f) kliimamuutuste leevendamiseks või kliimamuutustega kohanemiseks võetud ühismeetmed;

g) keskkonnaprojektide ja kasutuselolevate keskkonnatavade ühine käsitlus, sealhulgas tõhus veemajandus, taastuvenergia kasutamine ja põllumajandusmaastiku säilitamine;

h) tarneahelas osalejate vaheline horisontaalne ja vertikaalne koostöö toiduainete ja energia tootmises ning tööstuslikus töötlemises kasutatava biomassi säästval kättesaadavaks tegemisel;

i) ühe või mitme maaelu arengut käsitleva liidu prioriteediga seotud muude kui määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 2 punktis 19 osutatud kohaliku arengu strateegiate rakendamine, eelkõige muude kui määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 32 lõike 2 punktis b osutatud avalik-õiguslike ja eraõiguslike isikute partnerite rühmade poolt;

▼B

j) metsamajandamiskava või samaväärse dokumendi koostamine;

k) põllumajandustegevuse mitmekesistamine tervishoiu, sotsiaalse lõimumise, kogukonna toetatud põllumajanduse ning keskkonna- ja toitumisalase haridusega seotud tegevuste kaudu.

3. Lõike 1 punkti b kohast toetust antakse üksnes hiljuti moodustatud klastritele ja võrgustikele ning nendele, kes alustavad enda jaoks uut tegevust.

Lõike 2 punktide a ja b kohaseid tegevusi hõlmavat toetust võib anda ka üksikettevõtjatele, kui selline võimalus on ette nähtud maaelu arengu programmis.

4. Lõike 2 punkti a kohaste katseprojektide ja üksikosalejate poolt lõikes 3 sätestatu kohaselt ellu viidud lõike 2 punkti b kohaste tegevuste tulemusi tuleb levitada.

5. Käesoleva meetme kohast toetust antakse lõikes 1 osutatud koostöövormidega seotud järgmiste kulude hüvitamiseks:

a) asjaomase ala uuringute ja teostatavusuuringute ning äriplaani või metsamajandamiskava või samaväärse, muu kui määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 33 osutatud kohaliku arengu strateegia koostamise kulud;

b) asjaomase ala elavdamise kulud, et teostada kollektiivset territoriaalprojekti või projekti, mille peab läbi viima artiklis 56 osutatud põllumajanduse tootlikkuse ja jätkusuutlikkusega tegelev EIP töörühm. Klastrite puhul võib elavdamine hõlmata ka koolituse korraldamist, liikmetevaheliste võrgustikutööd ning uute liikmete värbamist;

c) koostöö jooksvad kulud;

d) äriplaani, keskkonnakava, metsamajandamiskava või samaväärse kava rakendamise, muu kui määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 33 osutatud kohaliku arengu strateegia rakendamise või muude innovatsioonile suunatud tegevuste, sealhulgas katsete tegemisega seotud eriprojektide otsesed kulud;

e) müügiedendustegevuse kulud.

6. Kui äriplaan või keskkonnakava või metsamajandamiskava või sellega samaväärne dokument või arengustrateegia on rakendatud, võivad liikmesriigid anda toetust kas üldsummana, mis hõlmab koostöö ja rakendatud projektide kulusid, või katta üksnes koostöö kulud ning kasutada projekti rakendamiseks muude meetmete või liidu muude fondide rahalisi vahendeid.

Kui toetust makstakse üldsummana ja rakendatud projekt kuulub käesoleva määruse muu meetmega hõlmatud liiki, kohaldatakse asjakohast toetuse maksimumsummat või -määra.

7. Eri piirkondades või liikmesriikides asuvate osalejate koostöö vastab samuti toetuse saamise tingimustele.

▼B

8. Toetuse andmine piirdub maksimaalselt seitsme aastaga, välja arvatud kollektiivsed keskkonnaprojektid põhjendatud juhtudel.

9. Käesoleva meetme kohase koostöö võib kombineerida projektidega, mida samal territooriumil rahastatakse muudest liidu rahalistest vahenditest kui EAFRD. Liikmesriigid tagavad, et välditakse ülemäärast hüvitamist, mis võib tuleneda käesoleva meetme ning muude riiklike või liidu toetusvahendite kombineerimisest.

10. Selleks et tagada EAFRD eelarvevahendite tõhus kasutamine, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 83 vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse toetuse saamise tingimustele vastavate katseprojektide, klastrite, võrgustike, lühikeste tarneahelate ja kohalike turgude tunnuste täpsustamist ning tingimusi, mille alusel käesoleva artikli lõikes 2 loetletud tegevused võivad saada toetust.

Artikkel 36

Riskijuhtimine

1. Käesoleva meetme kohane toetus hõlmab:

a) rahalist osalust põllumajandustootjatele saagi, loomade ja taimede kindlustamises ebasoodsatest ilmastikutingimustest, looma- või taimehaigustest, kahjurite levikust või keskkonnajuhtumist tuleneva majandusliku kahju vastu;

b) rahalist osalust ühisfondides, et maksta põllumajandustootjatele rahalist hüvitist ebasoodsatest ilmastikutingimustest või looma- või taimehaigustest või kahjurite levikust või keskkonnajuhtumist tuleneva majandusliku kahju eest;

c) sissetuleku stabiliseerimise vahendit, mida antakse ühisfondidele rahalise osalusena, et tagada hüvitamine põllumajandustootjatele sissetuleku järsu vähenemise eest.

2. Käesoleva artikli kohaldamisel tähendab mõiste „põllumajandustootja” aktiivset põllumajandustootjat määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 9 tähenduses.

3. Lõike 1 punktide b ja c kohaldamisel tähendab „ühisfond” liikmesriigi õiguse kohaselt akrediteeritud skeemi, mille kaudu sellega ühinenud põllumajandustootjad saavad end kindlustada niisuguse majandusliku kahju vastu, mis on põhjustatud ebasoodsatest ilmastikutingimustest või taime- või loomahaiguse puhangust või kahjurite levikust või keskkonnajuhtumist, või sissetuleku järsu vähenemise vastu.

4. Liikmesriigid tagavad, et välditakse ülemäärast hüvitamist, mis võib tuleneda käesoleva meetme ning muude riiklike või liidu toetusvahendite või erakindlustusskeemide vahendite kombineerimisest.

5. EAFRD eelarveliste vahendite tõhusa kasutamise tagamiseks on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 83 vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse artikli 38 lõike 3 punktis b ja artikli 39 lõikes 4 osutatud ühisfondidele antavate kommertslaenude minimaalset ja maksimaalset kestust.

▼B

Komisjon esitab hiljemalt 31. detsembriks 2018 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva artikli rakendamise kohta.

Artikkel 37

Saagi, loomade ja taimede kindlustamine

1. Artikli 36 lõike 1 punkti a kohast toetust antakse üksnes selliste kindlustuslepingute puhul, millega on hõlmatud sellise kahju hüvitamine, mille on põhjustanud ebasoodsad ilmastikutingimused või looma- või taimehaigus või kahjurite levik või keskkonnajuhtum, või direktiivi 2000/29/EÜ kohaselt vastu võetud meede taimehaiguse või kahjuripuhangu likvideerimiseks või selle leviku piiramiseks, mille tõttu on kahjustunud rohkem kui 30 % asjaomase põllumajandustootja keskmisest aastatoodangust kolme eelneva aasta jooksul või eelneva viieaastase perioodi kolme aasta keskmisest, välja arvatud kõige kõrgem ja kõige madalam näitaja. Põllumajandustootja aastatoodangu arvutamiseks võib kasutada indekseid. Kasutatud arvutusmeetod võimaldab kindlaks määrata üksikpõllumajandustootja tegeliku kahju kõnealusel aastal.

Põhjustatud kahju ulatuse arvutust võib kohandada vastavalt iga tooteliigi eripärale, kasutades:

a) bioloogilisi indekseid (biomassi koguseline kadu) või samaväärseid saagi kao indekseid, mis on kehtestatud põllumajandusettevõtte, kohalikul, piirkondlikul või riigi tasandil, või

b) ilmastiku indekseid (sealhulgas sademete kogus ja temperatuur), mis on kehtestatud kohalikul, piirkondlikul või riigi tasandil.

2. Ebasoodsate ilmastikutingimuste või looma- või taimehaiguse või kahjurite leviku või keskkonnajuhtumi esinemist peab ametlikult kinnitama asjaomase liikmesriigi pädev asutus.

Liikmesriigid võivad vajaduse korral kehtestada eelnevalt kriteeriumid, millele tuginedes loetakse, et selline ametlik kinnitamine on toimunud.

3. Loomahaigustega seoses võidakse artikli 36 lõike 1 punkti a kohast rahalist toetust anda üksnes Maailma Loomatervishoiu Organisatsooni koostatud loetelus või nõukogu otsuse 2009/470/EÜ lisas märgitud haiguste puhul.

4. Kindlustushüvitistega ei hüvitata rohkem kui artikli 36 lõike 1 punktis a osutatud kahjude korvamisega seotud kogukulud ning nendega ei seata nõudmisi ega tingimusi tulevase tootmise liigi ega mahu suhtes.

Liikmesriigid võivad asjakohaseid ülemmäärasid kohaldades piirata toetuse saamise tingimustele vastava kindlustusmakse summat.

▼B

5. Toetuse suhtes kehtib II lisas sätestatud maksimummäär.

Artikkel 38

Ebasoodsate ilmastikutingimuste, looma- ja taimehaiguste, kahjurite leviku ning keskkonnajuhtumitega seotud ühisfondid

1. Toetuse saamise tingimustele vastamiseks peab asjaomane ühisfond:

a) olema pädevate asutuste poolt akrediteeritud vastavalt siseriiklikule õigusele;

b) tagama fondi sisse- ja väljamaksete läbipaistvuse;

c) kasutama selgeid eeskirju mis tahes tekkinud võla eest vastutuse määramise suhtes.

2. Liikmesriigid määravad kindlaks ühisfondide loomise ja haldamise eeskirjad, eelkõige põllumajandustootjatele kriisi korral hüvitiste maksmise ja põllumajandustootjate toetuskõlblikkuse ning kõnealuste eeskirjade haldamise ja järgimise seire kohta. Liikmesriigid tagavad, et fondide korras nähakse ette karistused põllumajandustootjapoolse hooletuse puhuks.

Artikli 36 lõike 1 punktis b nimetatud juhtumite esinemist peab ametlikult kinnitama asjaomase liikmesriigi pädev asutus.

3. Artikli 36 lõike 1 punktis b osutatud rahalised osalused võivad olla seotud üksnes järgmisega:

a) ühisfondi moodustamisega seotud halduskulude katmine, jaotatuna maksimaalselt kolme aasta peale ning järk-järgult vähenevas summas;

b) ühisfondidest põllumajandustootjatele rahaliseks hüvitamiseks makstavad summad. Lisaks võivad rahalised osalused olla seotud ühisfondide selliste kommertslaenude intresside tagasimaksmisega, mis on võetud põllumajandustootjatele kriisiolukorra puhul rahalise hüvitise maksmiseks.

Artikli 36 lõike 1 punkti b kohast toetust antakse üksnes sellise kahju hüvitamiseks, mille on põhjustanud ebasoodsad ilmastikutingimused, looma- või taimehaigus, kahjurite levik, või direktiivi 2000/29/EÜ kohaselt vastu võetud meetme puhul taimehaiguse või kahjuripuhangu või keskkonnajuhtumi likvideerimiseks või selle leviku piiramiseks, mille tõttu on kahjustunud rohkem kui 30 % asjaomase põllumajandustootja keskmisest aastatoodangust kolme eelneva aasta jooksul või eelneva viieaastase perioodi kolme aasta keskmisest, välja arvatud kõige kõrgem ja kõige madalam näitaja. Põllumajandustootja aastatoodangu arvutamiseks võib kasutada indekseid. Kasutatud arvutusmeetod võimaldab kindlaks määrata üksikpõllumajandustootja tegeliku kahju kõnealusel aastal.

Algne põhivara ei tohi tulla riiklikest vahenditest.

▼B

4. Loomahaigustega seoses võidakse artikli 36 lõike 1 punkti a kohast rahalist hüvitist anda üksnes Maailma Loomatervishoiu Organisatsooni koostatud loetelus või nõukogu otsuse 2009/470/EÜ lisas nimetatud haiguste puhul.

5. Toetuse suhtes kehtib II lisas sätestatud maksimummäär.

Liikmesriigid võivad toetuse saamise tingimustele vastavaid kulusid piirata, kohaldades:

a) ülemmäära ühisfondi kohta;

b) asjakohaseid ülemmäärasid ühiku kohta.

Artikkel 39

Sissetuleku stabiliseerimise vahend

1. Artikli 36 lõike 1 punkti c kohast toetust antakse üksnes sissetuleku sellise languse puhul, mis ületab 30 % üksikpõllumajandustootja keskmisest aastasissetulekust kolme eelneva aasta jooksul või eelneva viieaastase perioodi kolme aasta keskmisest, välja arvatud kõige kõrgem ja kõige madalam näitaja. Artikli 36 lõike 1 punkti c tähenduses moodustab sissetuleku tulude summa, mille põllumajandustootja saab turult, sealhulgas mis tahes vormis riiklik toetus, millest on maha arvatud tootmiskulud. Ühisfondist põllumajandustootjatele makstava toetusega võib hüvitada vähem kui 70 % saamata jäänud tulust sel aastal, mil põllumajandustootjal tekib õigus saada sellist toetust.

2. Toetuse saamise tingimustele vastamiseks peab asjaomane ühisfond:

a) olema pädevate asutuste poolt akrediteeritud vastavalt siseriiklikule õigusele;

b) tagama fondi sisse- ja väljamaksete läbipaistvuse;

c) kasutama selgeid eeskirju mis tahes tekkinud võla eest vastutuse määramise suhtes.

3. Liikmesriigid määravad kindlaks ühisfondide loomise ja haldamise eeskirjad, eelkõige põllumajandustootjatele kriisi korral hüvitiste maksmise ning kõnealuste eeskirjade haldamise ja järgimise seire kohta. Liikmesriigid tagavad, et fondide korras nähakse ette karistused põllumajandustootjapoolse hooletuse puhuks.

4. Artikli 36 lõike 1 punktis c osutatud rahalised osalused võivad olla seotud üksnes järgmisega:

a) ühisfondi moodustamisega seotud halduskulude katmine, jaotatuna maksimaalselt kolme aasta peale ning järk-järgult vähenevas summas;

b) ühisfondidest põllumajandustootjatele rahaliseks hüvitamiseks makstavad summad. Lisaks võivad rahalised osalused olla seotud ühisfondide selliste kommertslaenude intresside tagasimaksmisega, mis on võetud põllumajandustootjatele kriisiolukorra puhul rahalise hüvitise maksmiseks. Algne põhivara ei tohi tulla riiklikest vahenditest.

▼B

5. Toetuse suhtes kehtib II lisas sätestatud maksimummäär.

Artikkel 40

Täiendavate riiklike otsetoetuste rahastamine Horvaatias

1. Toetust võib anda põllumajandustootjatele, kes vastavad määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 19 kohastele täiendavate riiklike otsetoetuste saamise tingimustele. Kõnealuses artiklis sätestatud tingimusi kohaldatakse ka käesoleva artikli kohaselt antava toetuse suhtes.

2. Põllumajandustootjale aastate 2014, 2015 ja 2016 kohta antav toetus ei tohi ületada järgmiste näitajate vahet:

a) Horvaatias asjaomasel aastal kohaldatavate otsetoetuste tase vastavalt määruse (EL) nr 1307/2013 artiklile 17 ning

b) 45 % otsetoetuste vastavast tasemest, kohaldatuna alates 2022. aastast.

3. Liidu osalus käesoleva artikli kohaselt Horvaatias aastate 2014, 2015 ja 2016 kohta antavas toetuses ei ületa 20 % tema vastavast EAFRD aastaeraldisest.

4. EAFRD osaluse määr otsetoetuste täiendamiseks ei ületa 80 %.

Artikkel 41

Meetmete rakenduseeskirjad

Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse käesolevas jaotises sätestatud meetmete rakenduseeskirjad järgmise suhtes:

a) põllumajanduse ja metsandusega seotud nõustamisteenuseid ning põllumajandusettevõtte juhtimis- ja asendusteenuseid osutavate asutuste ja organite valikumenetlused ning artiklis 15 osutatud nõustamisteenuste meetme kohase toetuse järkjärguline vähendamine;

b) liikmesriigi tehtav hindamine, milles käsitletakse äriplaani edu, maksevõimalusi ning noorte põllumajandustootjate muudele meetmetele juurdepääsu võimalusi artiklis 19 osutatud põllumajandusettevõtete ja ettevõtete arengu meetmete alusel;

c) ühikute teisendamine muudeks kui nendeks, mida on kasutatud II lisas, ning loomade loomühikutesse arvutamise määrad artiklites 28, 29, 33 ja 34 osutatud meetmete alusel;

d) võimalus kasutada lisakulude ja saamata jäänud tulu standardhinnanguid seoses artiklite 28–31, 33 ja 34 kohaste meetmetega ning nende arvutamise kriteeriumid;

▼B

e) toetussumma arvutamine, kui tegevus vastab rohkem kui ühe meetme kohase toetuse saamise tingimustele.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 84 osutatud kontrollimenetlusega.

LEADER

Artiklid 42

LEADERi kohalikud tegevusrühmad

1. Lisaks määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 34 osutatud ülesannetele võivad kohalikud tegevusrühmad täita korraldusasutuse ja/või makseasutuse poolt delegeeritud lisaülesandeid.

2. Kohalikud tegevusrühmad võivad pädevalt makseasutuselt taotleda ettemakset, kui selline võimalus on ette nähtud maaelu arengu programmis. Ettemakse summa ei või ületada 50 % riiklikust toetusest, mis on seotud jooksvate kulude ja elavdamiskuludega.

Artikkel 43

LEADERi stardikomplekt

Toetus LEADERi kohalikuks arenguks võib hõlmata ka nn LEADERi stardikomplekti kohalike kogukondade jaoks, kes ei rakendanud LEADERit 2007.–2013. aasta programmiperioodil. LEADERi stardikomplekt hõlmab toetust suutlikkuse suurendamise ja väikeste katseprojektide jaoks. LEADERi stardikomplekti raames antava toetuse tingimuseks ei ole LEADERi kohaliku arengu strateegia esitamine.

Artikkel 44

LEADERi koostöötegevus

1. Määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 35 lõike 1 punktis c osutatud toetust antakse:

a) liikmesriikidesisestele koostööprojektidele (territooriumidevaheline koostöö) või mitme liikmesriigi või kolmandate riikide territooriumide vahelistele koostööprojektidele (riikidevaheline koostöö);

b) territooriumidevahelisi ja riikidevahelisi koostööprojekte ettevalmistavale tehnilisele toetusele, tingimusel et kohalikud tegevusrühmad on võimelised tõendama, et nad kavandavad konkreetse projekti rakendamist.

2. Lisaks teistele kohalikele tegevusrühmadele võivad EAFRD raames kohalike tegevusrühmade partnerid olla:

a) maapiirkonna kohalike avalik-õiguslikest ja eraõiguslikest isikutest partnerite rühm, kes rakendab kohaliku arengu strateegiat liidus või liidust väljaspool;

b) muu kui maapiirkonna kohalike avalik-õiguslikest ja eraõiguslikest isikutest partnerite rühm, kes rakendab kohaliku arengu strateegiat.

▼B

3. Kui koostööprojekte ei vali kohalikud tegevusrühmad, kehtestavad liikmesriigid jooksva taotlussüsteemi.

Liikmesriigid avalikustavad riikidevaheliste koostööprojektide valimist käsitlevad siseriiklikud või piirkondlikud haldusmenetlused ning rahastamiskõlblikud kulud hiljemalt kaks aastat pärast nende maaelu arengu programmide heakskiitmise tähtpäeva.

Pädev asutus kiidab koostööprojektid heaks hiljemalt neli kuud pärast toetustaotluste esitamise tähtpäeva.

4. Liikmesriigid teatavad komisjonile heaskiidetud riikidevahelistest koostööprojektidest.

II PEATÜKK

Mitut meedet hõlmavad ühissätted

Artikkel 45

Investeeringud

1. EAFRD toetuse saamise tingimustele vastamiseks peab investeerimistegevusele eelnema seda laadi investeeringuid käsitleva õiguse kohane eeldatava keskkonnamõju hinnang, kui on tõenäoline, et investeering avaldab keskkonnale kahjulikku mõju.

2. EAFRD toetuse saamise tingimustele vastavad kulud on järgmised:

a) kinnisvara ehitamine, soetamine, sealhulgas liisinguga soetamine, või parendamine;

b) uute masinate ja seadmete ostmine või liisimine ülempiiriga kuni vara turuväärtuseni;

c) punktides a ja b osutatud kuludega seotud üldkulud, nagu arhitekti-, inseneri- ja konsultatsioonitasud, kulud keskkonna ja majandusliku jätkusuutlikkuse alasele nõustamisele, sealhulgas teostatavusuuringutele. Teostatavusuuringud jäävad rahastamiskõlblikeks kuludeks isegi siis, kui nende tulemuste põhjal punktide a ja b kohaseid kulusid ei tehta;

d) järgmised mittemateriaalsed investeeringud: arvutitarkvara omandamine või arendamine ning patentide, litsentside, autoriõiguste ja kaubamärkide omandamine;

e) metsamajandamiskavade või samaväärsete dokumentide koostamise kulud.

3. Põllumajanduslike investeeringute puhul ei anta investeeringutoetust põllumajandustootmisõiguste, toetusõiguste, loomade ning üheaastaste taimede ostmiseks ega selliste taimede istutamiseks. Loodusõnnetustes või katastroofides kannatada saanud põllumajandusliku tootmispotentsiaali artikli 18 lõike 1 punkti b kohaseks taastamiseks võivad loomade ostmise kulud olla siiski rahastamiskõlblikud.

▼B

4. Investeeringutoetusi saavad isikud võivad pädevalt makseasutuselt taotleda investeeringuga seotud avaliku sektori abi ettemaksu kuni 50 %, kui selline võimalus on ette nähtud maaelu arengu programmis.

5. Käibekapital, mis täiendab uut investeeringut kooskõlas määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 37 kohaselt loodud rahastamisvahendi kaudu EAFRD toetust saavasse põllumajandus- või metsandussektorisse ning on sellega seotud, võib olla rahastamiskõlblik kulu. Kõnealused rahastamiskõlblikud kulud ei või ületada 30 % investeeringu rahastamiskõlblike kulude kogusummast. Vastavat taotlust tuleb nõuetekohaselt põhjendada.

6. Selleks et võtta arvesse teatavat liiki investeeringute eripära, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 83 vastu delegeeritud õigusakte, milles käsitletakse tingimusi, mille kohaselt liisingulepingute ja kasutatud varustusega seotud muid kulusid võib käsitada rahastamiskõlblike kuludena, ning taastuvenergia infrastruktuuri selliste liikide kindlaksmääramist, mis vastavad toetuse saamise tingimustele.

Artikkel 46

Investeeringud niisutusse

1. Ilma et see piiraks käesoleva määruse artikli 45 kohaldamist, käsitatakse uute ja olemasolevate niisutatud alade niisutuse puhul rahastamiskõlblike kuludena üksnes käesolevas artiklis sätestatud tingimustele vastavaid investeeringuid:

2. Veepoliitika raamdirektiivi kohaselt nõutavast veemajanduskavast on komisjonile teatatud kogu ala puhul, millel investeerimine toimub, samuti muude alade puhul, mille keskkonda võib investeerimine mõjutada. Veepoliitika raamdirektiivi artikli 11 kohaselt veemajanduskava alusel jõustuvad meetmed, mis on põllumajandussektori jaoks asjakohased, on täpsustatud asjaomases meetmeprogrammis.

3. Teostatakse veemõõtmist, mis võimaldab mõõta vee kasutamist toetatud investeeringu tasandil, või tehakse selline mõõtmine võimalikuks investeeringu osana.

4. Olemasoleva niisutusrajatise või niisutusinfrastruktuuri elemendi parendamiseks tehtav investeering on rahastamiskõlblik üksnes siis, kui eelnevalt on hinnatud, et see annab vähemalt 5–25 % potentsiaalse veekokkuhoiu vastavalt olemasoleva rajatise või infrastruktuuri tehnilistele parameetritele.

Kui investeering mõjutab põhja- või pinnaveekogusid, mille puhul on asjakohases veemajanduskavas tehtud kindlaks, et nende seisund on vee kogusega seotud põhjustel vähem kui hea:

a) tagab investeering investeerimistasandil tõhusa veekasutuse vähenemise, mis ulatub vähemalt 50 %ni potentsiaalsest veekokkuhoiust, mis on investeeringuga võimalikuks tehtud;

▼B

b) kui investeering tehakse ühes ja samas põllumajanduslikus majapidamises, on selle tulemuseks samuti põllumajandusliku majapidamise kogu veekasutuse vähenemine kuni 50 % potentsiaalsest veekokkuhoiust, mis on tehtud võimalikuks investeerimistasandil. Põllumajandusliku majapidamise kogu veekasutus hõlmab majapidamise poolt müüdavat vett.

Ühtki lõike 4 tingimust ei kohaldata olemasolevasse rajatisse tehtava investeeringu suhtes, mis mõjutab üksnes energiatõhusust, või veehoidla rajamiseks tehtava investeeringu suhtes või investeeringu suhtes taaskasutatud vee kasutamisse, mis ei mõjuta põhja- või pinnaveekogu.

5. Investeering, mille tulemusel suureneb niisutatud ala netopindala, mis mõjutab konkreetset põhja- või pinnaveekogu, on rahastamiskõlblik üksnes järgmistel tingimustel:

a) veekogu seisundi puhul ei ole asjakohases veemajanduskavas tehtud kindlaks, et see on vee kogusega seotud põhjustel vähem kui hea, ning

b) keskkonnaanalüüs näitab, et investeeringul ei ole märkimisväärset negatiivset mõju keskkonnale; sellise keskkonnamõju analüüsi teeb pädev asutus või see kiidetakse pädeva asutuse poolt heaks ning see võib puudutada ka põllumajanduslike majapidamiste rühmasid.

Programmis kehtestatud ja põhjendatud alasid, mida ei ole niisutatud, kuid millel hiljuti oli kasutusel niisutusrajatis, võib käsitada niisutatud ala netopindala suurenemise kindlaks määramise eesmärgil niisutatud aladena.

6. Erandina lõike 5 punktist a võib investeering, mille tulemusel suureneb niisutatud ala netopindala, olla siiski toetuskõlblik, kui:

a) investeering on ühendatud olemasoleva niisutusrajatise või niisutusinfrastruktuuri elemendi jaoks tehtava investeeringuga, mille puhul on eelnevalt hinnatud, et see annab vähemalt 5–25 % potentsiaalse veekokkuhoiu vastavalt olemasoleva rajatise või infrastruktuuri tehnilistele parameetritele, ning

b) investeering tagab investeerimistasandil tervikuna veekasutuse tõhusa vähenemise, mis ulatub vähemalt 50 % potentsiaalsest veekokkuhoiust, mis on olemasolevasse niisutusrajatisse või -infrastruktuuri elementi investeerimisega võimalikuks tehtud.

Lisaks ei kohaldata lõike 5 punkti a tingimust investeeringute suhtes, mis tehakse uutesse niisutusrajatistesse, mida varustatakse veega olemasolevast veehoidlast, mille pädevad asutused on heaks kiitnud enne 31. oktoobrit 2013, kui on täidetud järgmised tingimused:

— kõnealune veehoidla on asjakohases veemajanduskavas kindlaks tehtud ja selle suhtes kohaldatakse veepoliitika raamdirektiivi artikli 11 lõike 3 punktis e sätestatud kontrollinõudeid;

— 31. oktoobril 2013 kehtis kas veehoidlast koguveevõtu suhtes maksimummäär või veehoidla poolt mõjutatud veekogudesse juurdevoolu nõutav miinimumtase;

▼B

— nimetatud maksimummäär või juurdevoolu nõutav miinimumtase vastab veepoliitika raamdirektiivi artiklis 4 sätestatud tingimustele;

— kõnealuse investeeringu tulemuseks ei ole 31. oktoobril 2013 kehtinud veevõtu maksimummäära ületamine või mõjutatud veekogudesse juurdevoolu vähenemine allapoole 31. oktoobril 2013 kehtinud nõutavat miinimumtaset.

Artikkel 47

Pindalatoetusi käsitlevad eeskirjad

1. Hektarite arv, mille suhtes kohaldatakse artiklite 28, 29 ja 34 kohaseid kohustusi, võib aastate lõikes erineda, kui:

a) selline võimalus on ette nähtud maaelu arengu programmis;

b) kõnealust kohustust ei kohaldata kindlaksmääratud maatükkide suhtes ning

c) kohustusega seotud eesmärgi saavutamist ei ohustata.

2. Kui kohustusega hõlmatud kogu maa või osa sellest või kogu põllumajanduslik majapidamine antakse üle teisele isikule kõnealuse kohustuse kehtivusajal, võib kõnealune teine isik kohustuse või üleantud maale vastava kohustuse osa ülejäänud ajaks üle võtta või see lõpeb ning kohustuse kehtivusaja eest tagasimaksmist ei nõuta.

3. Kui toetusesaajal ei ole võimalik jätkata võetud kohustuste täitmist seetõttu, et tema põllumajanduslikku majapidamist või osa tema põllumajanduslikust majapidamisest krunditakse ümber või selle suhtes kohaldatakse riiklikke maakorralduse meetmeid või pädevate riigiasutuste kinnitatud maakorralduse meetmeid, võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed, et võetud kohustusi oleks võimalik kohandada vastavalt põllumajandusliku majapidamise uuele olukorrale. Kui selline kohandamine osutub võimatuks, siis võetud kohustus lõpeb ja kohustuse kehtivusaja eest tagasimaksmist ei nõuta.

4. Saadud toetuse tagasimaksmist ei nõuta vääramatu jõu korral ja määruse (EL) nr 1306/2013 artiklis 2 osutatud erandlike asjaolude korral.

5. Kogu põllumajandusliku majapidamise üleandmist käsitlevat lõiget 2 ning lõiget 4 kohaldatakse ka artikli 33 kohaste kohustuste suhtes.

6. Pindalaga seotud meetmete tõhusa rakendamise tagamiseks ja liidu rahaliste huvide kaitsmiseks on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 83 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse tingimused, mida kohaldatakse artiklites 28, 29, 33 ja 34 osutatud meetmetega seotud kohustuste muutmise või kohandamise suhtes, ning täpsustatakse muud olukorrad, mille puhul ei nõuta toetuse tagasimaksmist.

▼B

Artikkel 48

Läbivaatamisklausel

Artiklite 28, 29, 33 ja 34 kohaselt ettevõetavate tegevuste puhul nähakse ette läbivaatamisklausel, et tagada tegevuste kohandamine kõnealustes artiklites osutatud asjakohaste kohustuslike standardite, nõuete või kohustuste muutmise puhul, millest võetud kohustused peavad olema rangemad. Läbivaatamisklausel hõlmab ka kohandusi, mis on vajalikud selleks, et vältida määruse (EL) nr 1307/2013 artiklis 43 osutatud tavade topeltrahastamist kõnealuste tavade muutumisel.

Artiklite 28, 29, 33 ja 34 alusel ettevõetavad tegevused, mis kestavad kauem kui käimasolev programmiperiood, sisaldavad läbivaatamisklauslit, et neid saaks kohandada järgmise programmiperioodi õigusliku raamistikuga.

Kui selline kohandamine ei ole toetusesaajale vastuvõetav, siis kohustus lõpeb ja kohustuse kehtivusaja eest tagasimaksmist ei nõuta.

Artikkel 49

Tegevuste valik

1. Ilma et see piiraks määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 34 lõike 3 punkti d kohaldamist, määrab maaelu arengu programmi korraldusasutus pärast seirekomiteega konsulteerimist kindlaks tegevuste valikukriteeriumid. Valikukriteeriumidega tagatakse taotlejate võrdne kohtlemine, rahaliste vahendite tõhusam kasutamine ja meetmete eesmärgistamine vastavalt maaelu arengut käsitlevatele liidu prioriteetidele. Valikukriteeriumide kindlaksmääramisel ja kohaldamisel võetakse tegevuse mahuga seoses arvesse proportsionaalsuse põhimõtet.

2. Tegevuste valiku eest vastutav liikmesriigi ametiasutus tagab, et tegevused valitakse vastavalt lõikes 1 osutatud valikukriteeriumidele ning läbipaistvale ja korralikult dokumenteeritud menetlusele, välja arvatud artiklites 28–31, 33, 34 ja 36–39 sätestatud tegevuste puhul.

3. Kui see on asjakohane, võib toetusesaajad valida pakkumismenetluses, kohaldades majandusliku ja keskkonnatõhususe kriteeriume.

Artikkel 50

Maapiirkonna määratlus

Käesoleva määruse kohaldamiseks määratleb korraldusasutus „maapiirkonna” mõiste programmi tasandil. Kui see on nõuetekohaselt põhjendatud, võivad liikmesriigid kehtestada sellise määratluse meetme või tegevuse liigi jaoks.

▼B

III PEATÜKK

Tehniline abi ja võrgustikutöö

Artikkel 51

Tehnilise abi rahastamine

1. Määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 6 kohaselt võib EAFRD komisjoni algatusel ja/või tema nimel kasutada kuni 0,25 % oma iga-aastastest eraldistest määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 58 osutatud ülesannete rahastamiseks, sealhulgas artiklis 52 osutatud Euroopa maaelu arengu võrgustiku ja artiklis 53 osutatud Euroopa innovatsioonipartnerluse võrgustiku loomise ja tegevusega seotud kulude rahastamiseks.

EAFRD võib rahastada ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1151/2012 ([1]) artikli 41 lõikes 2 sätestatud meetmeid seoses liidu kvaliteedikavade märgete ja sümbolitega.

Kõnealuseid meetmeid võetakse kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 966/2012 ([2]) artikliga 58 ning kõigi muude kõnealuse määruse sätete ja selle rakendussätetega, mida kohaldatakse eelarve selles vormis täitmise suhtes.

2. Liikmesriikide algatusel võib iga maaelu arengu programmi kogusummast kuni 4 % kasutada määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 59 osutatud ülesannete ja artiklis 32 osutatud looduslikust või muust eripärast tingitud piirangutega alade piiritlemise ettevalmistustööga seotud kulude rahastamiseks.

Määruse (EL) nr 1306/2013 artiklis 9 osutatud sertifitseerimisasutusega seotud kulud ei ole käesoleva lõike kohaselt rahastamiskõlblikud.

Kõnealuse 4 % määra piires reserveeritakse teatav summa artiklis 54 osutatud riikliku maaeluvõrgustiku loomiseks ja tegevuseks.

3. Maaelu arengu programmide puhul, mis hõlmavad nii vähem arenenud piirkondi kui ka muid piirkondi, võib EAFRD osaluse määra artikli 59 lõikes 3 osutatud tehnilise abi jaoks kindlaks määrata, võttes arvesse programmis osalevate piirkondade valdavat liiki ja arvu.

Artikkel 52

Euroopa maaelu arengu võrgustik

1. Vastavalt artikli 51 lõikele 1 luuakse Euroopa maaelu arengu võrgustik liidu tasandil maaelu arenguga tegelevate riiklike võrgustike, organisatsioonide ja maaelu arengu valdkonnas tegutsevate haldusasutuste omavaheliseks võrgustikutööks.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. november 2012. aasta määrus (EL) nr 1151/2012 põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta (ELT L 343, 14.12.2012, lk 1).

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (ELT L 298, 26.10.2012, lk 1).

▼B

2. Euroopa maaelu arengu võrgustiku kaudu tehtava võrgustikutöö eesmärk on:

a) suurendada kõigi sidusrühmade, eelkõige põllumajanduse, metsanduse ja muude maaelu arengu sidusrühmade kaasatust maaelu arendamisse;

b) parandada maaelu arengu programmide kvaliteeti;

c) täita olulist osa laiema üldsuse teavitamisel maaelu arengu poliitika eelistest;

d) toetada maaelu arengu programmide hindamist.

3. Võrgustiku ülesanded on:

a) koguda, analüüsida ja levitada teavet maaelu arengu valdkonna meetmete kohta;

b) anda abi hindamisprotsessi jooksul ning andmete kogumisel ja haldamisel;

c) koguda, koondada ja levitada liidu tasandil maaelu arengu valdkonnaga seotud häid tavasid, sealhulgas hindamismeetodite ja -vahendite kohta;

d) moodustada ja juhtida valdkondlikke rühmi ja/või õpikodasid, et hõlbustada oskusteabe vahetust ning toetada maaelu arengu poliitika rakendamist, seiret ja edasist täiendamist;

e) anda teavet liidu maapiirkondades ja kolmandates riikides toimuva arengu kohta;

f) korraldada liidu tasandil aktiivselt maaelu arengus osalejatele kohtumisi ja seminare;

g) toetada riiklikke võrgustikke ja riikidevahelisi koostööalgatusi ning teabevahetust kolmandate riikide võrgustikega seoses meetmete ja kogemustega maaelu arengu valdkonnas;

h) konkreetselt kohalike tegevusrühmade jaoks:

   i) luua sünergiaid vastavate võrgustike riiklikul ja/või piirkondlikul tasandil võetud meetmete vahel seoses suutlikkuse suurendamise ja kogemuste vahetamisega ning

   ii) teha koostööd Euroopa Regionaalarengu, Euroopa Sotsiaalfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi poolt kohaliku arengu jaoks moodustatud võrgustikutöö ja tehnilise abi asutustega seoses nende kohaliku arengu meetmete ja riikidevahelise koostööga.

4. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse Euroopa maaelu arengu võrgustiku organisatsiooniline struktuur ja toimimine. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 84 osutatud kontrollimenetlusega.

▼B

Artikkel 53

Euroopa innovatsioonipartnerluse võrgustik

1. EIP võrgustik luuakse artiklis 55 osutatud põllumajanduse tootlikkuse ja jätkusuutlikkusega tegeleva EIP toetamiseks artikli 51 lõike 1 kohaselt. See võimaldab võrgustikutööd töörühmade, nõustamisteenuste osutajate ja teadustöötajate vahel.

2. EIP võrgustiku eesmärk on:

a) hõlbustada oskusteabe ja heade tavade vahetamist;

b) luua dialoog põllumajandustootjate ja teadlaste kogukonna vahel ning hõlbustada kõigi sidusrühmade kaasamist teadmiste vahetamise protsessi.

3. EIP võrgustiku ülesanded on:

a) pakkuda kasutajatoe funktsiooni ja anda teavet EIPga seotud võtmeisikute kohta;

b) innustada töörühmade moodustamist ja anda teavet liidu poliitikasuundade pakutavate võimaluste kohta;

c) hõlbustada klastrialgatuste ning katse- või näidisprojektide loomist, mis võivad muu hulgas käsitleda:

i) suuremat põllumajanduse tootlikkust, majanduslikku elujõulisust, jätkusuutlikkust, toodangut ja ressursitõhusust;

ii) bioressursipõhist majandust toetavat innovatsiooni;

iii) elurikkust, ökosüsteemi teenuseid, mulla funktsionaalsust ja säästvat veemajandust;

iv) innovatiivseid tooteid ja teenuseid integreeritud tarneahela jaoks;

v) uute tootmis- ja turustamisvõimaluste avamist toormetootjatele;

vi) toidu kvaliteeti, toiduohutust ja tervislikku toitumist;

vii) saagikoristusjärgsete kadude ja toidu raiskamise vähendamist;

d) koguda ja levitada teavet EIPga seotud valdkonna kohta, sealhulgas innovatsiooni suhtes olulised teadusuuringute tulemused ja uued tehnoloogiad ning teadmiste vahetamine ja teabevahetus kolmandate riikidega innovatsiooni valdkonnas.

4. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse EIP võrgustiku organisatsiooniline struktuur ja toimimine. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 84 osutatud kontrollimenetlusega.

▼B

Artikkel 54

Riiklik maaeluvõrgustik

1. Iga liikmesriik loob riikliku maaeluvõrgustiku, mis koondab maaelu arenguga seotud organisatsioone ja haldusasutusi. Määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 5 osutatud partnerlus on samuti riikliku maaeluvõrgustiku osa.

Piirkondlike programmidega liikmesriigid võivad heakskiitmiseks esitada oma riikliku maaeluvõrgustiku loomise ja tegevuse eriprogrammi.

2. Riikliku maaeluvõrgustiku võrgustikutöö eesmärk on:

a) suurendada sidusrühmade kaasatust maaelu arengu rakendamisse;

b) parandada maaelu arengu programmide rakendamise kvaliteeti;

c) teavitada laiemat üldsust ja võimalikke toetusesaajaid maaelu arengu poliitikast ja rahastamisvõimalustest;

d) edendada innovatsiooni põllumajanduses, toidu tootmises, metsanduses ja maapiirkondades.

3. Artikli 51 lõike 3 kohast EAFRD toetust kasutatakse:

a) võrgustiku juhtimiseks vajalike struktuuride jaoks;

b) sellise tegevuskava ettevalmistamiseks ja rakendamiseks, mis hõlmab vähemalt järgmist:

i) tegevused, mis on seotud maaelu arengu programmide kõiki prioriteete hõlmavate projektinäidiste kogumisega;

ii) tegevused, mis on seotud valdkondliku ja analüütilise teabe vahetamise hõlbustamisega maaelu arengu sidusrühmade vahel ning tulemuste jagamise ja levitamisega;

iii) tegevused, mis on seotud kohalikele tegevusrühmadele koolituse ja võrgustikutöö pakkumisega, eelkõige tehniline abi territooriumide- ja riikidevahelisele koostööle, kohalike tegevusrühmade vahelise koostöö hõlbustamine ning artiklis 36 osutatud meetme jaoks partnerite otsimine;

iv) tegevused, mis on seotud võrgustikutöö pakkumisega nõustajatele ning innovatsiooni tugiteenuste pakkumisega;

v) tegevused, mis on seotud seire ja hindamistulemuste jagamise ja levitamisega;

vi) teavituskava, sealhulgas korraldusasutustega kokkulepitud maaelu arengu programmi käsitlev avalikustamine ja teave ning laiemale üldsusele suunatud teabe jagamine ja teavitusmeetmed;

vii) tegevused, mis on seotud Euroopa maaelu arengu võrgustikus osalemise ja sellese panustamisega.

▼B

4. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse riiklike maaeluvõrgustike loomist ja tegevust käsitlevad eeskirjad ning lõikes 1 osutatud konkreetsete programmide sisu. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 84 osutatud kontrollimenetlusega.

IV JAOTIS

PÕLLUMAJANDUSE TOOTLIKKUSE JAJÄTKUSUUTLIKKUSEGA TEGELEV EIP

Artikkel 55

Eesmärgid

1. Põllumajanduse tootlikkuse ja jätkusuutlikkusega tegelev EIP:

a) toetab ressursitõhusat, majanduslikult elujõulist, tootlikku, konkurentsivõimelist ja vähese CO_2-heitega, kliimasäästlikku ja kliimamuutustele vastupanuvõimelist põllumajandus- ja metsandussektorit, mis liigub agroökoloogiliste tootmissüsteemide suunas ning on harmoonias peamiste loodusressurssidega, millest põllumajandustootmine ja metsandus sõltuvad;

b) aitab tagada katkematu ja jätkusuutliku varustatuse toidu, sööda ja biomaterjalidega, hõlmates olemasolevaid ja uusi tooteid;

c) tõhustab keskkonna säilitamise, kliimamuutustega kohanemise ja nende leevendamise protsesse;

d) loob ühendusi tipptasemel teadusuuringute ja tehnoloogia ning põllumajandustootjate, metsamajandajate, maakogukondade, ettevõtjate, valitsusväliste organisatsioonide ja nõustamisteenuste osutajate vahel.

2. Põllumajanduse tootlikkuse ja jätkusuutlikkusega tegeleva EIP eesmärk on:

a) luua lisaväärtust tihedama teadusuuringute ja põllumajandustootmise tihedama sidumisega ning innustada olemasolevate innovatsioonimeetmete ulatuslikumat kasutamist;

b) soodustada uuenduslike lahenduste kiiremat ja ulatuslikumat praktikasse ülevõtmist ning

c) teavitada teadlaskonda põllumajandustootmise jaoks vajalikest teadusuuringutest.

3. EAFRD toetab põllumajanduse tootlikkuse ja jätkusuutlikkusega tegeleva EIP eesmärkide saavutamist, andes artikli 35 kohast toetust artiklis 56 osutatud EIP töörühmadele ning artiklis 53 osutatud EIP võrgustikule.

Artikkel 56

Töörühmad

1. EIP töörühmad moodustavad osa põllumajanduse tootlikkuse ja jätkusuutlikkusega tegelevast EIPst. Need moodustatakse sellistest huvitatud osalejatest nagu põllumajanduses ja toiduainetetööstuses tegutsevad põllumajandustootjad, teadustöötajad, nõustajad ja ettevõtjad, keda peetakse EIP eesmärkide saavutamisel tähtsaks.

▼B

2. EIP töörühmad kehtestavad sisekorra, millega tagatakse nende töö ja otsuste tegemise läbipaistvus ning välditakse huvide konflikti.

3. Liikmesriigid otsustavad oma programmide raames, millises ulatuses nad töörühmasid toetavad.

Artikkel 57

Töörühmade ülesanded

1. EIP töörühmad koostavad tegevuskava, mis sisaldab järgmist:

a) koostatava, katsetatava, kohandatava ja rakendatava uuendusliku projekti kirjeldus;

b) eeldatavate tulemuste ning selle kirjeldus, kuidas saavutada EIP eesmärki edendada tootlikkust ja ressursside säästvat majandamist.

2. Uuenduslike projektide rakendamisel töörühmad:

a) teevad otsuseid uuenduslike meetmete väljatöötamise ja rakendamise kohta ning

b) rakendavad uuenduslikke meetmeid maaelu arengu programmidest rahastatud meetmete kaudu.

3. Töörühmad levitavad oma projektide tulemusi eelkõige EIP võrgustiku kaudu.

V JAOTIS

FINANTSSÄTTED

Artikkel 58

Vahendid ja nende jaotamine

1. Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõigete 5, 6 ja 7 kohaldamist, on käesoleva määruse alusel maaelu arengule ajavahemikuks 1. jaanuarist 2014 kuni 31. detsembrini 2020 ette nähtud liidu toetuse kogusumma 84 936 miljonit eurot 2011. aasta hindades, kooskõlas mitmeaastase finantsraamistikuga aastateks 2014–2020.

2. 0,25 % lõikes 1 osutatud vahenditest antakse komisjoni jaoks ette nähtud tehnilisele abile, nagu on osutatud artikli 51 lõikes 1.

3. Lõikes 1 osutatud summade programmitöösse lülitamiseks ning hilisemaks lisamiseks liidu üldeelarvesse seotakse need iga-aastase 2 %-lise indeksiga.

4. Lõikes 1 osutatud summade iga-aastane jaotus liikmesriikide kaupa pärast lõikes 2 nimetatud summa mahaarvamist on esitatud I lisas.

▼B

5. Liikmesriigi poolt määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 14 lõike 2 kohaselt üle kantud rahalised vahendid lahutatakse kõnealusele liikmesriigile lõike 4 kohaselt eraldatud summadest.

▼M1

6. Määruse (EÜ) nr 73/2009 artikli 136a lõike 1 ja määruse (EL) nr 1307/2013 artikli 7 lõike 2 kohaldamisel EAFRD-le ülekantud vahendid ning määruse (EÜ) nr 73/2009 artiklite 10b, 136 ja136b rakendamisel 2013. ja 2014. kalendriaasta kohta EAFRD-le ülekantud vahendid lisatakse samuti käesoleva artikli lõikes 4 osutatud iga-aastasesse jaotusse.

▼B

7. Selleks et võtta arvesse lõikes 4 osutatud iga-aastase jaotusega seotud muutusi, sealhulgas lõigetes 4a ja 5 osutatud ülekandmisi, et teha tehnilisi kohandusi ilma üldisi eraldisi muutmata või et võtta arvesse pärast käesoleva määruse vastuvõtmist õigusaktiga ette nähtud muid muudatusi, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 83 vastu delegeeritud õigusakte I lisas sätestatud ülemmäärade läbivaatamiseks.

8. Määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 22 lõigetes 3 ja 4 osutatud tulemusreservi jaotamiseks lisatakse määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 43 kohaselt EAFRD-le kogutud olemasolev sihtotstarbeline tulu määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 20 osutatud summadele. Nimetatud olemasolev sihtotstarbeline tulu jaotatakse liikmesriikidele proportsionaalselt vastavalt nende osale EARFD toetuse kogusummast.

Artikkel 59

EAFRD osalus

1. Maaelu arengu programmi heakskiitmise otsusega määratakse kindlaks EAFRD maksimaalne osalus programmis. Otsusega määratakse vajaduse korral selgelt kindlaks vähem arenenud piirkondadele ettenähtud assigneeringud.

2. EAFRD osalus arvutatakse rahastamiskõlblike avaliku sektori kulude summa alusel.

3. Maaelu arengu programmidega kehtestatakse kõigi meetmete suhtes kohaldatav ühtne EAFRD osaluse määr. Vajaduse korral kehtestatakse eraldi EAFRD osaluse määr vähem arenenud piirkondadele, äärepoolseimatele piirkondadele, Egeuse mere väikesaartele määruse (EMÜ) nr 2019/93 tähenduses ning üleminekupiirkondadele. Maksimaalne EAFRD osaluse määr on:

a) 85 % rahastamiskõlblikest avaliku sektori kuludest vähem arenenud piirkondades, äärepoolseimates piirkondades ja määruse (EMÜ) nr 2019/93 tähenduses Egeuse mere väikesaartel;

b) 75 % rahastamiskõlblikest avaliku sektori kuludest kõigis piirkondades, mille sisemajanduse koguprodukt (SKP) elaniku kohta oli perioodil 2007–2013 alla 75 % 25-liikmelise ELi keskmisest SKPst võrdlusperioodil, kuid mille SKP elaniku kohta on üle 75 % 27-liikmelise ELi keskmisest SKPst;

▼B

c) 63 % rahastamiskõlblikest avaliku sektori kuludest muudes kui käesoleva lõike punktis b osutatud üleminekupiirkondades;

d) 53 % rahastamiskõlblikest avaliku sektori kuludest teistes piirkondades.

Minimaalne EAFRD osaluse määr on 20 %.

4. Erandina lõikest 3 on maksimaalne EAFRD osaluse määr:

a) 80 % artiklites 14, 27 ja 35 osutatud meetmetele, määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 32 osutatud LEADERi kohalikule arengule ning artikli 19 lõike 1 punkti a alapunkti i kohastele tegevustele. Kõnealust määra võib suurendada maksimaalselt 90 %-ni vähem arenenud piirkondade, äärepoolseimate piirkondade, Egeuse mere väikesaarte (määruse (EMÜ) nr 2019/93 tähenduses) ja lõike 3 punktides b ja c osutatud üleminekupiirkondade programmidele;

b) 75 % tegevustele, millega toetatakse keskkonnaalaseid ning kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise eesmärke artikli 17, artikli 21 lõike 1 punktide a ja b ning artiklite 28, 29, 30, 31 ja 34 kohaselt;

c) 100 % määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 38 lõike 1 punktis a osutatud liidu tasandi rahastamisvahenditele;

d) asjaomase meetme suhtes kohaldatav osaluse määr on 10 protsendipunkti võrra suurem määruse 1303/2013 artikli 38 lõike 1 punktis b osutatud rahastamisvahenditele antava rahalise toetuse puhul;

e) 100 % tegevustele, mida rahastatakse määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 7 lõike 2 ja artikli 14 lõike 1 kohaldamisel EAFRD-le üle kantud vahenditest;

▼M1

f) 100 % Iirimaale eraldatava 100 miljoni euro suuruse summa puhul 2011. aasta hindades, Portugalile eraldatava 500 miljoni euro suuruse summa puhul 2011. aasta hindades ning Küprosele eraldatava 7 miljoni euro suuruse summa puhul 2011. aasta hindades, tingimusel et nimetatud liikmesriigid saavad rahalist abi ELi toimimise lepingu artiklite 136 ja 143 kohaselt 1. jaanuaril 2014 või pärast seda kuni 2016. aastani, mil vaadatakse läbi käesoleva sätte kohaldamine;

▼B

g) liikmesriikide puhul, kes saavad rahalist abi 1. jaanuaril 2014 või pärast seda kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklitega 136 ja 143, võib määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 24 lõike 1 kohaldamisest tulenevat EAFRD osaluse määra suurendada maksimaalselt 10 protsendipunkti võrra, ületamata kokku maksimaalselt 95 %, kulude puhul, mida kõnealused liikmesriigid teevad esimese kahe aasta jooksul alates maaelu arengu programmi rakendamisest. EAFRD osaluse määra, mis oleks kohaldatav ilma nimetatud erandita, järgitakse siiski programmiperioodil tehtud avaliku sektori kogukulude puhul.

5. Vähemalt 5 % ja Horvaatia puhul 2,5 % maaelu arengu programmi EAFRD osaluse kogusummast reserveeritakse LEADERi jaoks.

▼B

6. Vähemalt 30 % maaelu arengu programmi EAFRD osaluse kogusummast reserveeritakse järgmiste artiklite kohaste meetmete jaoks: artikkel 17 seoses keskkonna ja kliimaga seotud investeeringutega, artiklid 21, 28, 29 ja 30, välja arvatud veepoliitika raamdirektiiviga seotud toetused, ning artiklid 31, 32 ja 34.

Esimest lõiku ei kohaldata äärepoolseimate piirkondade ja liikmesriikide ülemereterritooriumide suhtes.

7. Kui liikmesriik esitab nii riikliku programmi kui piirkondlike programmide kogumi, ei kohaldata lõikeid 5 ja 6 riikliku programmi suhtes. EAFRD osalust riiklikus programmis võetakse arvesse lõigetes 5 ja 6 osutatud protsendimäära arvutamisel iga piirkondliku programmi puhul, proportsionaalselt asjaomase piirkondliku programmi osaga riiklikus eraldises.

8. EAFRD poolt kaasrahastatavaid kulusid ei kaasrahastata struktuurifondide, Ühtekuuluvusfondi või liidu muu finantsvahendi osalusest.

9. Avaliku sektori kulud ettevõtete toetuse puhul peavad olema kooskõlas riigiabi jaoks kehtestatud toetuse piirmääradega, kui käesolevas määruses ei ole sätestatud teisiti.

Artikkel 60

Kulude rahastamiskõlblikkus

1. Erandina määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 65 lõikest 9 võib loodusõnnetustest tingitud erakorraliste meetmete puhul näha maaelu arengu programmis ette, et programmi muudatustega seotud kulud võivad saada rahastamiskõlblikuks alates loodusõnnetuse toimumise kuupäevast.

2. Kulud vastavad EAFRD osaluse saamise tingimustele ainult siis, kui need on tehtud kõnealuse programmi korraldusasutuse vastutusel otsustatud tegevuste jaoks vastavalt artiklis 49 osutatud kindlaksmääratud valikukriteeriumidele.

Erandina artikli 45 lõike 2 punktis c määratletud üldkuludest käsitatakse ELi toimimise lepingu artikli 42 reguleerimisalasse kuuluvate meetmete kohaste investeerimistegevuste puhul rahastamiskõlblikena üksnes selliseid kulusid, mis on tehtud pärast taotluse esitamist pädevale asutusele.

Liikmesriigid võivad oma programmides sätestada, et rahastamiskõlblikud on üksnes sellised kulud, mis on tehtud pärast seda, kui pädev asutus on toetusetaotluse heaks kiitnud.

3. Lõikeid 1 ja 2 ei kohaldata artikli 51 lõigete 1 ja 2 suhtes.

4. Toetusesaajate tehtud makseid tõendatakse arvete ja maksmist tõendavate dokumentidega. Kui seda ei ole võimalik teha, tõendatakse maksete tegemist samaväärse juriidilise jõuga dokumentidega, välja arvatud määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 67 lõike 1 punktide b, c ja d kohaste toetusviiside puhul.

▼B

Artikkel 61

Rahastamiskõlblikud kulud

1. Kui jooksvad kulud on hõlmatud käesoleva määruse kohase toetusega, on rahastamiskõlblikud järgmised kululiigid:

a) tegevuskulud;

b) personalikulud;

c) koolituskulud;

d) suhtekorraldusega seotud kulud;

e) finantskulud;

f) võrgustikutööga seotud kulud.

2. Uuringukulud on rahastamiskõlblikud üksnes sel juhul, kui need on seotud programmi kohase eritegevusega või programmi erieesmärkidega.

3. Mitterahalised osalused tööde, kaupade, teenuste, maa ja kinnisvara pakkumise vormis, mille kohta ei ole sularahamakseid tõendavaid arveid või samaväärse tõendusjõuga dokumente, võivad olla rahastamiskõlblikud tingimusel, et määruse (EL) nr 1303/2013 artikli 69 tingimused on täidetud.

Artikkel 62

Meetmete tõendatavus ja kontrollitavus

1. Liikmesriigid tagavad, et kõiki maaelu arengu meetmeid, mida nad kavatsevad rakendada, saab tõendada ja kontrollida. Selleks annavad iga maaelu arengu programmi korraldusasutus ja makseasutus eelhinnangu maaelu arengu programmi lisatavate meetmete tõendatavuse ja kontrollitavuse kohta. Korraldusasutus ja makseasutus hindavad meetmete tõendatavust ja kontrollitavust ka maaelu arengu programmi rakendamise ajal. Eelhinnangus ja rakendusperioodi ajal läbiviidaval hindamisel võetakse arvesse eelmisel ja jooksval programmiperioodil tehtud kontrollide tulemusi. Kui hindamisel ilmneb, et tõendatavuse ja kontrollitavuse nõuded ei ole täidetud, kohandatakse asjaomaseid meetmeid vastavalt.

2. Kui toetust antakse standardkulude või lisakulude ja saamata jäänud tulu alusel, tagavad liikmesriigid, et vastavad arvutused on piisavad ja õiged ning eelnevalt kindlaks määratud korraliku, õiglase ja tõendatava arvutuse alusel. Selleks teeb programmi rakendamise eest vastutavatest ametiasutustest oma ülesannete täitmisel sõltumatu ning vajalike eksperditeadmistega asutus arvutused või kinnitab, et arvutused on piisavad ja õiged. Kinnitus arvutuste piisavuse ja õigsuse kohta lisatakse maaelu arengu programmi.

▼B

Artikkel 63

Ettemaksed

1. Ettemaksete tingimuseks on 100 % ettemakse summale vastava pangatagatise või muu samaväärse tagatise kehtestamine. Seoses avalik-õiguslikest isikutest toetusesaajatega tehakse ettemakseid omavalitsustele, piirkondlikele asutustele ja nende liitudele ning avalik-õiguslikele juriidilistele isikutele.

Avalik-õigusliku asutuse antud tagatist käsitatakse samaväärsena esimeses lõigus osutatud tagatisega, eeldusel et kõnealune asutus kohustub maksma tagatisele vastava summa juhul, kui õigust makstud ettemaksele ei teki.

2. Tagatise võib vabastada, kui pädev makseasutus teeb kindlaks, et tegevuse jaoks ettenähtud riiklikule osalusele vastavad tegelikud kulud on ettemaksest suuremad.

VI JAOTIS

JUHTIMINE, KONTROLL JA AVALIKUSTAMINE

Artikkel 64

Komisjoni ülesanded

Usaldusväärse finantsjuhtimise tagamiseks ühise juhtimise kontekstis vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 317 võtab komisjon määruses (EL) nr 1306/2013 sätestatud meetmeid ja teostab kontrolle.

Artikkel 65

Liikmesriikide ülesanded

1. Liikmesriigid võtavad määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 58 lõike 1 kohaselt vastu kõik õigus- ja haldusnormid, et tagada liidu finantshuvide tõhus kaitse.

2. Liikmesriigid määravad iga maaelu arengu programmi jaoks järgmised asutused:

a) korraldusasutus, mis võib olla riiklikul või piirkondlikul tasandil tegutsev avalik-õiguslik või eraõiguslik asutus või liikmesriik ise, kui ta kõnealust ülesannet teostab, et vastutada asjaomase programmi haldamise eest;

b) akrediteeritud makseasutus määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 7 tähenduses;

c) sertifitseerimisasutus määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 9 tähenduses.

▼B

3. Liikmesriigid tagavad iga maaelu arengu programmi puhul, et on loodud asjakohased juhtimis- ja kontrollisüsteemid, mis tagavad ülesannete selge jaotuse ja eraldamise korraldusasutuse ja muude asutuste vahel. Liikmesriigid vastutavad süsteemide tõhusa toimimise tagamise eest kogu programmiperioodi jooksul.

4. Liikmesriigid määratlevad selgelt korraldusasutuse, makseasutuse ja LEADERi kohalike tegevusrühmade ülesanded seoses rahastamiskõlblikkuse ja valikukriteeriumide kohaldamise ning projekti valikumenetlusega.

Artikkel 66

Korraldusasutus

1. Korraldusasutus vastutab programmi tõhusal, tulemuslikul ja korrektsel viisil juhtimise ja rakendamise eest ja eelkõige:

a) tagab seireks ja hindamiseks programmi ja selle rakendamise statistiliste andmete, eelkõige määratletud eesmärkide ja prioriteetide suhtes tehtud edusammude seireks vajalike andmete salvestamise, säilitamise, haldamise ja esitamise asjakohase turvalise elektroonilise süsteemi olemasolu;

b) esitab komisjonile iga programmiaasta 31. jaanuariks ja 31. oktoobriks asjakohased andmeelemendid rahastamiseks valitud tegevuste kohta, sealhulgas teabe väljund- ja finantsindikaatorite kohta;

c) tagab, et toetusesaajad ja muud tegevuste rakendamisega seotud organid:

i) on teadlikud neile antud toetusest tulenevatest kohustustest ja peavad kas eraldi raamatupidamissüsteemi või vastavaid raamatupidamiskoode kõikide tegevusega seotud tehingute kohta;

ii) on teadlikud nõuetest, mis käsitlevad andmete esitamist korraldusasutusele ning väljundite ja tulemuste salvestamist;

d) tagab, et määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 55 osutatud eelhindamine vastab hindamis- ja seiresüsteemile, aktsepteerib ning edastab selle komisjonile;

e) tagab, et on olemas määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 56 osutatud hindamiskava, et määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 57 osutatud programmi järelhindamine viiakse läbi kõnealuses määruses sätestatud ajakava piires, tagab, et sellised hindamised vastavad seire- ja hindamissüsteemile, ning edastab need seirekomiteele ja komisjonile;

f) edastab seirekomiteele teabe ja dokumendid, mis on vajalikud programmi rakendamise seireks, pidades silmas programmi erieesmärke ja prioriteete;

▼B

g) koostab iga-aastase eduaruande ja selles sisalduvad seire koondtabelid ning esitab selle pärast seirekomitee heakskiitu komisjonile;

h) tagab, et makseasutus saab enne maksete lubamist kogu vajaliku teabe eelkõige kohaldatud menetluste ning rahastamiseks valitud tegevuste suhtes tehtud kõigi kontrollide kohta;

i) tagab programmi avalikustamise, sealhulgas riikliku maaeluvõrgustiku kaudu, teavitades võimalikke toetusesaajaid, kutseorganisatsioone, majandus- ja sotsiaalpartnereid, meeste ja naiste vahelise võrdõiguslikkuse edendamisega seotud organeid ja asjaomaseid valitsusväliseid organisatsioone, sealhulgas keskkonnaorganisatsioone, programmi pakutavatest võimalustest ning programmi finantseerimisele juurdepääsu eeskirjadest ning teavitades toetusesaajaid liidu osalusest ning laiemat avalikkust liidu osast programmis.

2. Liikmesriik või korraldusasutus võivad maaelu arengu tegevuste juhtimiseks ja rakendamiseks määrata ühe või mitu vahendusasutust, sealhulgas kohaliku omavalitsuse, regionaalarengu asutuse või valitsusvälise organisatsiooni.

Kui osa tema ülesannetest on delegeeritud teisele asutusele, jääb korraldusasutusele kogu vastutus nende ülesannete juhtimise ning rakendamise tõhususe ja korrektsuse eest. Korraldusasutus tagab, et on olemas asjakohased sätted, mille alusel võimaldatakse teisel asutusel saada kõnealuste ülesannete täitmiseks vajalikud andmed ja teave.

3. Kui artiklis 7 osutatud valdkondlik allprogramm on lisatud maaelu arengu programmi, võib korraldusasutus kõnealuse strateegia juhtimiseks ja rakendamiseks määrata ühe või mitu vahendusasutust, sealhulgas kohaliku omavalitsuse, regionaalarengu asutuse või valitsusvälise organisatsiooni. Sel juhul kohaldatakse lõiget 2.

Korraldusasutus tagab, et kõnealuse valdkondliku allprogrammi tegevused ja väljundid määratletakse eraldi artiklis 67 osutatud seire ja hindamissüsteemi tarbeks.

4. Sõltuvalt makseasutuste ja muude määruses (EL) nr 1306/2013 osutatud asutuste rollist võib juhul, kui liikmesriigil on rohkem kui üks programm, määrata koordineeriva asutuse, mille eesmärk on tagada rahaliste vahendite haldamise kooskõla ning olla ühenduslüliks komisjoni ja riiklike korraldusasutuste vahel.

5. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse ühtsed tingimused lõike 1 punktis i osutatud teavitamis- ja avalikustamisnõuete kohaldamiseks.

▼B

VII JAOTIS

SEIRE JA HINDAMINE

I PEATÜKK

Üldsätted

1. jagu

Seire- ja hindamissüsteemi kehtestamine ja eesmärgid

Artikkel 67

Seire- ja hindamissüsteem

Vastavalt käesolevale jaotisele loovad komisjon ja liikmesriigid ühiselt seire- ja hindamissüsteemi, mille komisjon võtab vastu rakendusaktidega. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 84 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 68

Eesmärgid

Seire- ja hindamissüsteemi eesmärk on:

a) tõendada maaelu arengu poliitika rakendamise saavutusi ning hinnata maaelu arengu poliitika sekkumiste mõju, tõhusust, tulemuslikkust ja asjakohasust;

b) suunata paremini maaelu arengu toetust;

c) toetada seire- ja hindamisega seotud ühist õppeprotsessi.

2. jagu

Tehnilised sätted

Artikkel 69

Ühised indikaatorid

1. Artiklis 67 sätestatud seire- ja hindamissüsteemis määratakse kindlaks selliste ühiste indikaatorite loetelu, mis on seotud esialgse olukorra ning programmi rahastamise, väljundite, tulemuste ja mõjuga ning mida kohaldatakse iga programmi suhtes, et võimaldada andmete koondamist liidu tasandil.

2. Ühised indikaatorid tuginevad kättesaadavatele andmetele ja on seotud maaelu arengu poliitikaraamistiku struktuuri ja eesmärkidega ning võimaldavad hinnata poliitika rakendamise edusamme, tulemuslikkust ja tõhusust võrrelduna liidu, riiklikul ja programmi tasandil seatud eesmärkide ja sihtidega. Ühised mõjuindikaatorid tuginevad kättesaadavatele andmetele.

▼B

3. Hindaja kvantifitseerib programmi mõju, mida mõõdetakse mõjuindikaatorite abil. Tuginedes ühist põllumajanduspoliitikat, sealhulgas maaelu arengu programme käsitlevates hindamistes sisalduvatele tõenditele, hindab komisjon liikmesriikide kaasabil kõigi ühise põllumajanduspoliitika vahendite koondmõju.

Artikkel 70

Elektrooniline teabesüsteem

1. Seireks ja hindamiseks vajalikku põhiteavet programmi rakendamise, iga rahastamiseks valitud tegevuse ning lõpetatud tegevuste, sealhulgas põhiteavet iga toetusesaaja ja projekti kohta salvestatakse ja säilitatakse elektrooniliselt.

Artikkel 71

Teabe esitamine

Maaelu arengu meetmest toetusesaajad ning kohalikud tegevusrühmad esitavad korraldusasutusele ja/või määratud hindajatele või muudele organitele, kellele on delegeeritud tema nimel ülesannete täitmine, kogu vajaliku teabe programmi seire ja hindamise võimaldamiseks, eelkõige seoses määratletud eesmärkide ja prioriteetide täitmisega.

II PEATÜKK

Seire

Artikkel 72

Seire kord

1. Korraldusasutus ja määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 47 osutatud seirekomitee jälgivad programmi rakendamise kvaliteeti.

2. Korraldusasutus ja seirekomitee teostavad iga maaelu arengu programmi üle seiret finants-, väljund- ja eesmärkindikaatorite abil.

Artikkel 73

Seirekomitee

Piirkondlike programmidega liikmesriigid võivad moodustada riikliku seirekomitee, et koordineerida kõnealuste programmide rakendamist seoses riikliku raamistiku ja finantsvahendite kasutamisega.

▼B

Artikkel 74

Seirekomitee vastutus

Seirekomitee vastutab, et maaelu arengu programm on tulemuslik ning et seda rakendatakse tõhusalt. Selleks teeb seirekomitee lisaks määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 49 osutatud ülesannetele järgmist:

a) peab nõu ja esitab nelja kuu jooksul alates programmi heakskiitmisotsuse tegemisest arvamuse rahastatavate tegevuste valikukriteeriumide kohta, kusjuures valikukriteeriume muudetakse vastavalt programmitöö vajadustele;

b) kontrollib programmi hindamiskava rakendamisel tehtavate edusammudega seotud tegevusi ja väljundeid;

c) kontrollib eelkõige programmi meetmeid, mis on seotud eeltingimuste täitmisega, mis kuuluvad korraldusasutuse pädevusse, ning hoiab end kursis muude eeltingimuste täitmisega seotud meetmetega;

d) osaleb riiklikus maaelu võrgustikus, et vahetada teavet programmi rakendamise kohta ning

e) vaatab läbi ja kiidab heaks rakendamise aastaaruanded enne nende esitamist komisjonile.

Artikkel 75

Rakendamise aastaaruanne

1. Liikmesriik esitab hiljemalt 30. juuniks 2016 ja hiljemalt iga järgmise aasta 30. juuniks kuni 2024. aastani (kaasa arvatud) komisjonile maaelu arengu programmi rakendamise aastaaruande eelmise kalendriaasta kohta. 2016. aastal esitatav aruanne hõlmab 2014. ja 2015. kalendriaastat.

2. Lisaks määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 50 sätestatud nõuete täitmisele hõlmavad rakendamise aastaaruanded muu hulgas teavet iga meetme finantskohustuste ja kulude kohta ning hindamiskavaga seotud tegevuste kokkuvõtet.

3. Lisaks määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 50 sätestatud nõuete täitmisele hõlmab 2017. aastal esitatav rakendamise aastaaruanne ka iga programmi allprogrammi rakendamise kirjeldust.

4. Lisaks määruse (EL) nr 1303/2013 artiklis 50 sätestatud nõuete täitmisele hõlmab 2019. aastal esitatav rakendamise aastaaruanne ka programmi iga allprogrammi rakendamise kirjeldust ning hinnangut edusammude kohta, mis on tehtud maapiirkondade territoriaalse arengu toetuseks EAFRD ja liidu muude rahastamisvahendite kasutamise suhtes integreeritud lähenemisviisi tagamisel, sealhulgas kohalike arengustrateegiate kaudu.

5. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, milles sätestatakse rakendamise aastaaruannete esitamist käsitlevad eeskirjad. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 84 osutatud kontrollimenetlusega.

▼B

III PEATÜKK

Hindamine

Artikkel 76

Üldsätted

1. Komisjon võib võtta vastu rakendusaktid, milles täpsustatakse aspektid, mis peavad sisalduma määruse (EL) nr 1303/2013 artiklites 55 ja 57 osutatud eel- ja järelhindamises, ning kehtestatakse määruse (EL) nr 1303/2013artiklis 56 osutatud hindamiskava miinimumnõuded. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 84 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Liikmesriigid tagavad, et hindamised vastavad artikli 67 kohaselt kokku lepitud ühisele hindamist käsitlevale lähenemisviisile, korraldavad nõutavate andmete koostamise ja kogumise ning edastavad hindajatele seiresüsteemi kaudu saadud eri laadi teavet.

3. Liikmesriigid teevad hindamisaruanded kättesaadavaks internetis ja komisjon oma veebisaidil.

Artikkel 77

Eelhindamine

Liikmesriigid tagavad, et eelhindaja on kaasatud varases staadiumis maaelu arengu programmi väljatöötamise protsessi, sealhulgas artikli 8 lõike 1 punktis b osutatud analüüsi arendamisse, programmi sekkumisloogika kujundamisse ja programmi eesmärkide seadmisse.

Artikkel 78

Järelhindamine

Liikmesriigid koostavad 2024. aastal oma iga maaelu arengu programmi kohta järelhindamise aruande. Kõnealune aruanne esitatakse komisjonile hiljemalt 31. detsembriks 2024.

Artikkel 79

Hindamiste sünteesid

Eel- ja järelhindamise aruannete sünteesid liidu tasandil koostatakse komisjoni vastutusel.

Hindamisaruannete sünteesid koostatakse hiljemalt vastavate hindamisaruannete esitamise aastale järgneva aasta 31. detsembriks.

▼B

VIII JAOTIS

KONKURENTSISÄTTED

Artikkel 80

Ettevõtjate suhtes kohaldatavad eeskirjad

Kui käesoleva määruse kohast toetust antakse ettevõtjate vahelise koostöö viisidele, võib kõnealust toetust anda üksnes sellistele koostöö viisidele, mis vastavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1308/2013 artiklite 206–210 alusel kohaldatavatele konkurentsieeskirjadele.

Artikkel 81

Riigiabi

1. Kui käesolevas jaotises ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse liikmesriikide poolt maaelu arengu toetamise suhtes ELi toimimise lepingu artikleid 107, 108 ja 109.

2. ELi toimimise lepingu artikleid 107, 108 ja 109 ei kohaldata maksete suhtes, mida liikmesriigid teevad kooskõlas käesoleva määrusega või artiklis 82 osutatud täiendavale riiklikule rahastamisele, mis kuuluvad ELi toimimise lepingu artikli 42 reguleerimisalasse.

Artikkel 82

Täiendav riiklik rahastamine

Liikmesriikide tehtavad maksed, mis on seotud ELi toimimise lepingu artikli 42 reguleerimisalasse kuuluvate tegevustega ning mis on ette nähtud liidu toetust saavate maaelu arengu meetmete täiendavaks rahastamiseks programmiperioodi mis tahes ajal, lisavad liikmesriigid maaelu arengu programmi, nagu on ette nähtud artikli 8 lõike 1 punktiga j, ning kui need vastavad käesoleva määruse kriteeriumidele, kiidab komisjon need heaks.

IX JAOTIS

KOMISJONI VOLITUSED, ÜHIS-, ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED

I PEATÜKK

Komisjoni volitused

Artikkel 83

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu artikli 2 lõikes 3, artikli 14 lõikes 5, artikli 16 lõikes 5, artikli 19 lõikes 8, artikli 22 lõikes 3, artikli 28 lõigetes 10 ja 11, artikli 29 lõikes 6, artikli 30 lõikes 8, artikli 33 lõikes 4, artikli 34 lõikes 5, artikli 35 lõikes 10, artikli 36 lõikes 5, artikli 45 lõikes 6, artikli 47 lõikes 6 ja artiklis 89 osutatud delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

▼B

2. Artikli 2 lõikes 3, artikli 14 lõikes 5, artikli 16 lõikes 5, artikli 19 lõikes 8, artikli 22 lõikes 3, artikli 28 lõigetes 10 ja 11, artikli 29 lõikes 6, artikli 30 lõikes 8, artikli 33 lõikes 4, artikli 34 lõikes 5, artikli 35 lõikes 10, artikli 36 lõikes 5, artikli 45 lõikes 6, artikli 47 lõikes 6 ja artiklis 89 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile seitsmeks aastaks alates käesoleva määruse jõustumisest. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne seitsmeaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 2 lõikes 3, artikli 14 lõikes 5, artikli 16 lõikes 5, artikli 19 lõikes 8, artikli 22 lõikes 3, artikli 28 lõigetes 10 ja 11, artikli 29 lõikes 6, artikli 30 lõikes 8, artikli 33 lõikes 4, artikli 34 lõikes 5, artikli 35 lõikes 10, artikli 36 lõikes 5, artikli 45 lõikes 6, artikli 47 lõikes 6 ja artiklis 89 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud õiguste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artikli 2 lõike 3, artikli 14 lõike 5, artikli 16 lõike 5, artikli 19 lõike 8, artikli 22 lõike 3, artikli 28 lõigete 10 ja 11, artikli 29 lõike 6, artikli 30 lõike 8, artikli 33 lõike 4, artikli 34 lõike 5, artikli 35 lõike 10, artikli 36 lõike 5, artikli 45 lõike 6, artikli 47 lõike 6 ja artikli 89 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 84

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab maaelu arengu komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) 182/2011 tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

▼B

II PEATÜKK

Ühissätted

Artikkel 85

Teabe ja dokumentide vahetus

1. Komisjon loob koostöös liikmesriikidega teabesüsteemi, mis võimaldab ühist huvi pakkuva teabe turvalist vahetamist komisjoni ja iga liikmesriigi vahel. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, milles sätestatakse kõnealuse süsteemi toimimist käsitlevad eeskirjad. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 84 osutatud kontrollimenetlusega.

2. Komisjon tagab asjakohase turvalise elektroonilise süsteemi olemasolu põhiteabe ning seire ja hindamise aruandluse salvestamiseks, säilitamiseks ja haldamiseks.

Artikkel 86

Isikuandmete töötlemine ja kaitse

1. Liikmesriigid ja komisjon koguvad isikuandmeid oma käesoleva määruse kohaste juhtimis-, kontrolli, seire- ja hindamiskohustuste täitmiseks, eelkõige seoses VI ja VII jaotises sätestatud kohustustega, ega töötle neid andmeid viisil, mis on kõnealuste eesmärkidega vastuolus.

2. Isikuandmete töötlemisel VII jaotise kohase seire ja hindamise eesmärgil, kasutades artiklis 85 osutatud turvalist elektroonilist süsteemi, andmed anonümiseeritakse ja neid töödeldakse üksnes koondatud kujul.

3. Isikuandmeid töödeldakse kooskõlas direktiivi 95/46/EÜ ja määruse (EÜ) nr 45/2001 eeskirjadega. Eelkõige ei säilitata selliseid andmeid andmesubjektide identifitseerimist võimaldaval kujul kauem, kui on vajalik eesmärgi, milleks andmeid kogutakse või hiljem töödeldakse, täitmiseks, võttes arvesse kohaldatavas siseriiklikus ja liidu õiguses sätestatud minimaalseid andmete säilitamise tähtaegu.

4. Liikmesriigid teavitavad andmesubjekte, et nende isikuandmeid võidakse töödelda liikmesriikide ja liidu asutustes vastavalt lõikele 1 ning et neil on sellega seoses direktiivi 95/46/EÜ ja määruse (EÜ) nr 45/2001 andmekaitse eeskirjades sätestatud õigused.

5. Käesoleva artikli suhtes kohaldatakse määruse (EL) nr 1306/2013 artiklite 111–114 sätteid.

▼B

Artikkel 87

ÜPP üldsätted

Määrust (EL) nr 1306/2013 ja selle kohaselt vastu võetud sätteid kohaldatakse käesolevas määruses sätestatud meetmete suhtes.

III PEATÜKK

Ülemineku- ja lõppsätted

Artikkel 88

Määrus (EÜ) nr 1698/2005

Määrus (EÜ) nr 1698/2005 tunnistatakse kehtetuks.

Määrust (EÜ) nr 1698/2005 kohaldatakse jätkuvalt kõnealuse määruse kohaselt enne 1. jaanuari 2014 komisjoni poolt heaks kiidetud programmide alusel rakendatavate tegevuste suhtes.

Artikkel 89

Üleminekusätted

Selleks et hõlbustada üleminekut määrusega (EÜ) nr 1698/2005 kehtestatud süsteemilt käesoleva määrusega kehtestatud süsteemile, on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 83 vastu delegeeritud õigusakte, milles sätestatakse tingimused, mille kohaselt komisjoni poolt vastavalt määrusele (EÜ) nr 1698/2005 heakskiidetud toetuse võib ühendada käesoleva määruse kohaselt antava toetusega, sealhulgas tehniliseks abiks ja järelhindamisteks. Kõnealuste delegeeritud õigusaktidega võib ette näha ka tingimused Horvaatiale määruse (EÜ) nr 1085/2006 kohaselt antavalt maaelu arengu toetuselt üleminekuks käesoleva määruse kohaselt antavale toetusele.

Artikkel 90

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Käesolevat määrust kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2014.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

▼M2

I LISA

LIIDU MAAELU ARENGU TOETUSE JAOTUS AJAVAHEMIKUL 2014–2020

(jooksevhinnad eurodes)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	KOKKU 2014–2020
Belgia	78 342 401	78 499 837	78 660 375	78 824 076	78 991 202	79 158 713	79 314 155	551 790 759
Bulgaaria	335 499 038	335 057 822	334 607 538	334 147 994	333 680 052	333 187 306	332 604 216	2 338 783 966
Tšehhi Vabariik	314 349 445	312 969 048	311 560 782	310 124 078	308 659 490	307 149 050	305 522 103	2 170 333 996
Taani	90 287 658	90 168 920	90 047 742	89 924 072	89 798 142	89 665 537	89 508 619	629 400 690
Saksamaa	1 221 378 847	1 219 851 936	1 175 693 642	1 174 103 302	1 172 483 899	1 170 778 658	1 168 760 766	8 303 051 050
Eesti	103 626 144	103 651 030	103 676 345	103 702 093	103 728 583	103 751 180	103 751 183	725 886 558
Iirimaa	313 148 955	313 059 463	312 967 965	312 874 411	312 779 690	312 669 355	312 485 314	2 189 985 153
Kreeka	605 051 830	604 533 693	604 004 906	603 465 245	602 915 722	602 337 071	601 652 326	4 223 960 793
Hispaania	1 187 488 617	1 186 425 595	1 185 344 141	1 184 244 005	1 183 112 678	1 182 137 718	1 182 076 067	8 290 828 821
Prantsusmaa	1 404 875 907	1 635 877 165	1 663 306 545	1 665 777 592	1 668 304 328	1 671 324 729	1 675 377 983	11 384 844 249
Horvaatia	332 167 500	282 342 500	282 342 500	282 342 500	282 342 500	282 342 500	282 342 500	2 026 222 500
Itaalia	1 480 213 402	1 483 373 476	1 486 595 990	1 489 882 162	1 493 236 530	1 496 609 799	1 499 799 408	10 429 710 767
Küpros	18 895 839	18 893 552	18 891 207	18 888 801	18 886 389	18 883 108	18 875 481	132 214 377
Läti	138 327 376	150 968 424	153 001 059	155 030 289	157 056 528	159 093 589	161 099 517	1 074 576 782
Leedu	230 392 975	230 412 316	230 431 887	230 451 686	230 472 391	230 483 599	230 443 386	1 613 088 240
Luksemburg	14 226 474	14 272 231	14 318 896	14 366 484	14 415 051	14 464 074	14 511 390	100 574 600

▼M2

(jooksevhinnad eurodes)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	KOKKU 2014–2020
Ungari	495 668 727	495 016 871	494 351 618	493 672 684	492 981 342	492 253 356	491 391 895	3 455 336 493
Malta	13 880 143	13 965 035	13 938 619	13 914 927	13 893 023	13 876 504	13 858 647	97 326 898
Madalmaad	87 118 078	87 003 509	86 886 585	86 767 256	86 645 747	86 517 797	86 366 388	607 305 360
Austria	557 806 503	559 329 914	560 883 465	562 467 745	564 084 777	565 713 368	567 266 225	3 937 551 997
Poola	1 569 517 638	1 175 590 560	1 174 010 059	1 172 398 238	1 170 756 130	1 169 026 987	1 166 981 202	8 598 280 814
Portugal	577 031 070	577 895 019	578 775 888	579 674 001	580 591 241	581 504 133	582 317 022	4 057 788 374
Rumeenia	1 149 848 554	1 148 336 385	1 146 793 135	1 145 218 149	1 143 614 381	1 141 925 604	1 139 927 194	8 015 663 402
Sloveenia	118 678 072	119 006 876	119 342 187	119 684 133	120 033 142	120 384 760	120 720 633	837 849 803
Slovakkia	271 154 575	213 101 979	212 815 053	212 522 644	212 225 447	211 912 203	211 540 943	1 545 272 844
Soome	335 440 884	336 933 734	338 456 263	340 009 057	341 593 485	343 198 337	344 776 578	2 380 408 338
Rootsi	257 858 535	258 014 757	249 173 940	249 336 135	249 502 108	249 660 989	249 768 786	1 763 315 250
Ühendkuningriik	667 773 873	752 322 030	752 139 156	751 939 938	751 702 511	751 876 113	752 375 870	5 180 129 491
EL 28 KOKKU	13 970 049 060	13 796 873 677	13 773 017 488	13 775 753 697	13 778 486 509	13 781 886 137	13 785 415 797	96 661 482 365
Tehniline abi	34 130 699	34 131 977	34 133 279	34 134 608	34 135 964	34 137 346	34 138 756	238 942 629
Kokku	14 004 179 759	13 831 005 654	13 807 150 767	13 809 888 305	13 812 622 473	13 816 023 483	13 819 554 553	96 900 424 994

▼B

II LISA

SUMMAD JA TOETUSMÄÄRAD

Artikkel	Valdkond	Maksimum-summa eurodes või maksimummäär	
15(8)	Nõustamisteenused, põllumajandusettevõtte juhtimis- ja asendusteenused	1 500	Nõustamise kohta
		200 000	Nõustajate koolituseks kolme aasta kohta
16(2)	Teavitamis- ja müügiedendustegevus	70 %	Meetme rahastamiskõlblikest kuludest
16(4)	Kvaliteedikavad või põllumajandustooted ja toiduained	3 000	Põllumajandusliku majapidamise kohta aastas
17(3)	Investeeringud materiaalsesse varasse		Põllumajandussektor
		50 %	Rahastamiskõlblikest investeeringutest vähem arenenud piirkondades ja kõigis piirkondades, mille SKP elaniku kohta oli perioodil 2007–2013 alla 75 % 25-liikmelise ELi keskmisest SKPst võrdlusperioodil, kuid mille SKP elaniku kohta on üle 75 % 27-liikmelise ELi keskmisest SKPst.
		75 %	Rahastamiskõlblikest investeeringutest äärepoolseimates piirkondades
		75 %	Horvaatias tehtavate rahastamiskõlblike investeeringute summast kõige rohkem nelja aasta jooksul alates ühinemiskuupäevast, selleks et rakendada nõukogu direktiivi 91/676/EMÜ ([1]) vastavalt nimetatud direktiivi artikli 3 lõikele 2 ja artikli 5 lõikele 1
		75 %	Rahastamiskõlblikest investeeringutest Egeuse mere väikesaartel
		40 %	Rahastamiskõlblikest investeeringutest muudes piirkondades Eespool loetletud määrasid võib suurendada 20 protsendipunkti võrra tingimusel, et ühendatud toetuse maksimummäär ei ületa 90 % järgmiste toetuste puhul: — noored põllumajandustootjad, kes on määratletud käesolevas määruses, või kes on juba alustanud tegevust viie aasta jooksul enne toetustaotluse esitamist; — ühisinvesteeringud ja integreeritud projektid, sealhulgas need, mis on seotud tootjaorganisatsioonide ühinemisega; — artiklis 32 osutatud looduslikust ja muust eripärast tingitud piirangutega alad;

▼B

Artikkel	Valdkond	Maksimum-summa eurodes või maksimummäär	
			— EIP raames toetatud tegevused; — artiklite 28 ja 29 kohaste tegevustega seotud investeeringud.
			ELi toimimise lepingu I lisas loetletud toodete töötlemine ja turustamine
		50 %	Rahastamiskõlblikest investeeringutest vähem arenenud piirkondades ja kõigis piirkondades, mille SKP elaniku kohta oli perioodil 2007–2013 alla 75 % 25-liikmelise ELi keskmisest SKPst võrdlusperioodil, kuid mille SKP elaniku kohta on üle 75 % 27-liikmelise ELi keskmisest SKPst.
		75 %	Rahastamiskõlblikest investeeringutest äärepoolseimates piirkondades
		75 %	Rahastamiskõlblikest investeeringutest Egeuse mere väikesaartel
		40 %	Rahastamiskõlblikest investeeringutest muudes piirkondades Eespool loetletud määrasid võib suurendada 20 protsendipunkti võrra, tingimusel et ühendatud toetuse maksimummäär ei ületa 90 % EIP raames toetatud tegevustest võitootjaorganisatsioonide ühinemisega seotud tegevustest.
17(4)	Investeeringud materiaalsesse varasse	100 %	Mittetootlikud investeeringud ning põllumajanduse ja metsanduse infrastruktuur
18(5)	Loodusõnnetuses kahjustunud põllumajandustootmise potentsiaali taastamine ning sobilike ennetusmeetmete kasutuselevõtt	80 %	Rahastamiskõlblikest investeeringutest üksikpõllumajandustootjate võetud ennetusmeetmetesse
		100 %	Rahastamiskõlblikest investeeringutest ennetusmeetmetesse, mille on võtnud ühiselt rohkem kui üks toetusesaaja
		100 %	Rahastamiskõlblikest investeeringutest tegevustesse, mille eesmärk on teha korda loodusõnnetuses ja katastroofides kahjustunud põllumajandusmaa ning taastada tootmise potentsiaal.
19(6)	Põllumajandusettevõtete ja ettevõtete areng	70 000	Artikli 19 lõike 1 punkti a alapunkti i kohaselt noore põllumajandustootja kohta
		70 000	Artikli 19 lõike 1 punkti a alapunkti ii kohaselt toetusesaaja kohta
		15 000	Artikli 19 lõike 1 punkti a alapunkti iii kohaselt väikese põllumajandusettevõtte kohta

▼B

Artikkel	Valdkond	Maksimum-summa eurodes või maksimummäär	
23(3)	Agrometsandussüsteemide loomine	80 %	Rahastamiskõlblikest investeeringutest agrometsandussüsteemide loomisesse
26(4)	Investeeringud metsandustehnoloogiatesse ning metsasaaduste töötlemisse, mobiliseerimisse ja turustamisse	65 %	Rahastamiskõlblikest investeeringutest vähem arenenud piirkondades
		75 %	Rahastamiskõlblikest investeeringutest äärepoolseimates piirkondades
		75 %	Rahastamiskõlblikest investeeringutest Egeuse mere väikesaartel
		40 %	Rahastamiskõlblikest investeeringutest muudes piirkondades
27(4)	Tootjarühmade ja -organisatsioonide loomine	10 %	Protsendina turustatud toodangust esimese viie aasta jooksul pärast tunnustamist. Toetus väheneb järk-järgult.
		100 000	Kõigil juhtudel maksimumsumma aasta kohta.
28(8)	Põllumajanduse keskkonna- ja kliimatoetused	600 (*)	Hektari kohta aastas üheaastaste kultuuride puhul
		900 (*)	Hektari kohta aastas mitmeaastaste erikultuuride puhul
		450 (*)	Hektari kohta aastas muu maakasutuse puhul
		200 (*)	Loomühiku kohta aastas põllumajandustootjate jaoks kadumisohus olevate kohalike tõugude kasvatamiseks
29(5)	Mahepõllumajandus	600 (*)	Hektari kohta aastas üheaastaste kultuuride puhul
		900 (*)	Hektari kohta aastas mitmeaastaste erikultuuride puhul
		450 (*)	Hektari kohta aastas muu maakasutuse puhul
30(7)	Natura 2000 ja veepoliitika raamdirektiivi kohased toetused	500 (*)	Hektari kohta aastas algusperioodil maksimaalselt viieks aastaks
		200 (*)	Hektari kohta aastas maksimaalselt
		50 (**)	Hektari kohta aastas minimaalselt veepoliitika raamdirektiivi kohasteks toetusteks
31(3)	Toetused looduslikust või muust eripärast tingitud piirangutega aladele	25	Miinimumsumma hektari kohta aastas toetust saava toetusesaaja ala kohta keskmiselt
		250 (**)	Maksimumsumma hektari kohta aastas
		450 (*)	Maksimumsumma hektari kohta aastas artikli 32 lõikes 2 määratletud mägialadel

▼B

Artikkel	Valdkond	Maksimum-summa eurodes või maksimummäär	
33(3)	Loomade heaolu	500	Loomühiku kohta
34(3)	Metsakeskkonna- ja kliimateenused ja metsakaitse	200 (*)	Hektari kohta aastas
37(5)	Saagi, loomade ja taimede kindlustamine	65 %	Makstavast kindlustusmaksest
38(5)	Ebasoodsate ilmastikutingimuste, looma- ja taimehaiguste, kahjurite leviku ning keskkonnajuhtumitega seotud ühisfond	65 %	Rahastamiskõlblikest kuludest
39(5)	Sissetuleku stabiliseerimise vahend	65 %	Rahastamiskõlblikest kuludest

([1]) Nõukogu 12. detsembri 1991. aasta direktiiv 91/676/EMÜ veekogude kaitsmise kohta põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest (EÜT L 375, 31.12.1991, lk 1).

(*) Neid summasid võib nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel suurendada, võttes arvesse maaelu arengu programmides põhjendatavaid erilisi asjaolusid.

(**) Seda summat võib nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel vähendada, võttes arvesse maaelu arengu programmides põhjendatavaid erilisi asjaolusid.NB!

Toetuse osakaal ei piira liidu riigiabi eeskirjade kohaldamist.

▼B

III LISA

LOODUSLIKUST ERIPÄRAST TINGITUD PIIRANGUTEGA ALADE PIIRITLEMISE BIOFÜÜSIKALISED KRITEERIUMID

KRITEERIUM	MÄÄRATLUS	LÄVEND
KLIIMA		
Madal temperatuur (*)	Vegetatsiooniperioodi pikkus (päevade arv), mis on määratletud päevase keskmise temperatuuriga > 5 °C (LGP_{t5}) päevade arvu alusel, või	≤ 180 päeva
	Vegetatsiooniperioodi temperatuurisumma (kraadipäevad), mis on määratletud akumuleeritud päevase keskmise temperatuuri > 5 °C alusel	≤ 1 500 kraadipäeva
Kuivus	Aastase sademetehulga ja (P) ja aastase võimaliku evapotranspiratsiooni (PET) vaheline suhtarv	P/PET ≤ 0,5
KLIIMA JA PINNAS		
Pinnase liigniiskus	Pinnase veemahutavuse tasemega või kõnealust taset ületavate päevade arv	≥ 230 päeva
PINNAS		
Piiratud pinnase kuivendamine (*)	Alad, mis on suurema osa aastast vee all	Pealispinnast 80 cm ulatuses märg rohkem kui 6 kuud või pealispinnast 40 cm ulatuses märg rohkem kui 11 kuud või vähe või väga vähe kuivendatud pinnas või pealispinnast 40 cm ulatuses gleilaikudega värvusmuster
Ebasoodne tekstuur ja kivisus (*)	Savi, mölli, liiva, orgaanilise aine suhteline rohkus (massiprotsent) ning suuretükilise materjali (volumeetriline protsent) osad	≥ 15 % pealispinnasest on suuretükiline materjal, sealhulgas kaljupaljand, veeris või
		tekstuuriklass, mille puhul pinnase pealispinnasest poole või (kumulatiivselt) üle 100 cm ulatuses moodustab liiv, saviliiv, määratletud: mölliprotsent + (2 × saviprotsent) ≤ 30 % või
		pealispinnase tekstuuriklass on raske savi (≥ 60 % savi) või
		orgaaniline pinnas (orgaaniline aine ≥ 30 %) vähemalt 40 cm või
		pealispinnas sisaldab 30 % või rohkem savi ning on vertikaalomadused 100 cm ulatuses pinnase pealispinnasest

▼B

KRITEERIUM	MÄÄRATLUS	LÄVEND
Juurdumise sügavus	Sügavus (cm) pinnase pealispinnast kuni ühtse kaljupinna või nõrgkivini	≤ 30 cm
Halvad keemilised omadused (*)	Soolad, naatriumisisaldus, liigne happesus	Soolsus: ≥ 4 dS/m pealispinnases või
		Naatriumisisaldus: ≥ 6 naatriumisisalduse protsent pinnase pealispinnasest poole või (kumulatiivselt) üle 100 cm ulatuses või
		Pinnase happesus: pH ≤ 5 (vees) pealispinnases
MAA-ALA		
Järsk nõlv	Kõrguse erinevus planimeetrilise kauguse suhtes (%)	≥ 15 %

(*) Liikmesriigid peavad kontrollima selle kriteeriumi täitmist üksnes nende lävendite suhtes, mis on teatava ala konkreetse olukorra puhul asjakohased.

▼B

IV LISA

ARTIKLIS 7 OSUTATUD VALDKONDLIKE ALLPROGRAMMIDE JAOKS ERITI OLULISTE MEETMETE JA TEGEVUSTE SOOVITUSLIK LOETELU

Noored põllumajandustootjad:

- Ärialase oskusteabe ja asjakohaste koolituste omandamine
- Investeeringud materiaalsesse varasse
- Teadmussiire ja teavitus
- Nõustamisteenused, põllumajandusettevõtte juhtimis- ja asendusteenused
- Koostöö
- Investeeringud mittepõllumajanduslikesse tegevustesse

Väikesed põllumajandusettevõtted:

- Ärialase oskusteabe ja asjakohaste koolituste omandamine
- Investeeringud materiaalsesse varasse
- Põllumajandustoodete ja toiduainete kvaliteedikavad
- Teadmussiire ja teavitus
- Nõustamisteenused, põllumajandusettevõtte juhtimis- ja asendusteenused
- Koostöö

Investeeringud mittepõllumajanduslikesse tegevustesse

- Tootjarühmade loomine
- LEADER

Mägialad:

- Toetused looduslikust või muust eripärast tingitud piirangutega aladele
- Põllumajanduse keskkonna- ja kliimameetmed
- Koostöö
- Investeeringud materiaalsesse varasse
- Põllumajandusettevõtete ja ettevõtete areng maapiirkondades
- Põllumajandustoodete ja toiduainete kvaliteedikavad
- Agrometsandussüsteemide loomine
- Põhiteenused ja külauuendus maapiirkondades
- Teadmussiire ja teavitus
- Nõustamisteenused, põllumajandusettevõtte juhtimis- ja asendusteenused
- Tootjarühmade loomine
- LEADER

Lühikesed tarneahelad:

- Koostöö
- Tootjarühmade loomine
- LEADER
- Põllumajandustoodete ja toiduainete kvaliteedikavad

▼B

Põhiteenused ja külauuendus maapiirkondades

Investeeringud materiaalsesse varasse

Teadmussiire ja teavitus

Nõustamisteenused, põllumajandusettevõtte juhtimis- ja asendusteenused

Maapiirkondades elavad naised:

Teadmussiire ja teavitus

Nõustamisteenused, põllumajandusettevõtte juhtimis- ja asendusteenused

Investeeringud materiaalsesse varasse

Põllumajandusettevõtete ja ettevõtete areng

Põhiteenused ja külauuendus maapiirkondades

Koostöö

LEADER

Kliimamuutuste leevendamine ja nendega kohanemine ning elurikkus:

Teadmussiire ja teavitus

Nõustamisteenused, põllumajandusettevõtte juhtimis- ja asendusteenused

Investeeringud materiaalsesse varasse

Loodusõnnetuses ja katastroofides kahjustunud põllumajandusliku tootmise potentsiaali taastamine ning asjakohaste ennetusmeetmete kasutuselevõtmine

Põhiteenused ja külauuendus maapiirkondades

Investeeringud metsaala arengusse ja metsade elujõulisuse parandamisse

Põllumajanduse keskkonna- ja kliimameede

Mahepõllumajandus

Natura 2000 ja veepoliitika raamdirektiivi kohased toetused

Toetused looduslikust ja muust eripärast (elurikkus) tingitud piirangutega aladele

Metsakeskkonna- ja kliimateenused ja metsakaitse

Koostöö

Riskijuhtimine

▼B

V LISA

MAAELU ARENGU EELTINGIMUSED

1. PRIORITEETIDEGA SEOTUD TINGIMUSED

ELi prioriteedid seoses maaelu arengu / ühise strateegilise raamistiku valdkondlike eesmärkidega	Eeltingimused	Täitmise kriteeriumid
Maaelu arengu prioriteet 3: toiduahela korraldamise, sealhulgas põllumajandustoodete töötlemise ja turustamise, loomade heaolu ja riskijuhtimise edendamine põllumajanduses Valdkondlik eesmärk 5: kliimamuutustega kohanemise, riskiennetamise ja -juhtimise edendamine	3.1. Riskiennetamine ja -juhtimine: suurõnnetuste likvideerimise juhtimisega seotud riiklike või piirkondlike riskianalüüside olemasolu, võttes arvesse kliimamuutustega kohanemist	— On olemas riiklik või piirkondlik riskianalüüs, mis hõlmab järgmisi elemente: — riskihindamiseks kasutatava protsessi, metoodika, meetodite ja mittetundlike andmete kirjeldust ning investeeringute prioriseerimise riskipõhiste kriteeriumide kirjeldust; — ühe ja mitme riskiga stsenaariumide kirjeldust; — vajaduse korral riiklike kliimamuutustega kohanemise strateegiatega arvestamist.
Maaelu arengu prioriteet 4: põllumajanduse ja metsandusega seotud ökosüsteemide taastamine, kaitse ja edendamine	4.1 Maa hea põllumajandus- ja keskkonnaseisund: määruse (EL) nr 1306/2013 VI jaotise I peatükis osutatud maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise standardid kehtestatakse riiklikul tasandil	— maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise standardid on määratletud siseriiklikus õiguses ja täpsustatud programmides;
Valdkondlik eesmärk 5: kliimamuutustega kohanemise, riskiennetamise ja -juhtimise edendamine	4.2 Väetistele ja taimekaitsevahenditele esitatavad miinimumnõuded: käesoleva määruse III jaotise I peatüki artiklis 28 osutatud väetistele ja taimekaitsevahenditele esitatavad miinimumnõuded määratletakse riiklikul tasandil	— käesoleva määruse III jaotise I peatükis osutatud väetistele ja taimekaitsevahenditele esitatavad miinimumnõuded on täpsustatud programmides;
Valdkondlik eesmärk 6: keskkonna säilitamine ja kaitsmine ning ressursitõhususe edendamine	4.3 Muud asjaomased riiklikud standardid: asjaomased kohustuslikud riiklikud standardid on sel eesmärgil määratletud käesoleva määruse III jaotise I peatüki artiklis 28	— vastavad kohustuslikud riiklikud standardid on täpsustatud programmides;
Maaelu arengu prioriteet 5: loodusvarade tõhusama kasutamise edendamine ning vähese CO_2-heitega ja kliimamuutuste suhtes vastupidavale majandusele ülemineku toetamine põllumajandus-, toidu- ja metsandussektoris Valdkondlik eesmärk 4: vähese CO_2-heitega majandusele ülemineku toetamine igas sektoris	5.1 Energiatõhusus: on võetud meetmeid energia lõpptarbimise tõhususe kulutõhusa parandamise edendamiseks ja kulutõhusate investeeringute tegemiseks energiatõhususse hoonete ehitamisel või renoveerimisel.	— Kõnealused meetmed on: — meetmed, millega tagatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2010/31/EL ([1]) artiklite 3, 4 ja 5 kohased ehitiste energiatõhususega seotud miinimumnõuded; — meetmed, mis on vajalikud direktiivi 2010/31/EL artikli 11 kohase hoonete energiamärgise väljastamise süsteemi kehtestamiseks;

▼B

ELi prioriteedid seoses maaelu arengu / ühise strateegilise raamistiku valdkondlike eesmärkidega	Eeltingimused	Täitmise kriteeriumid
Valdkondlik eesmärk 6: keskkonna säilitamine ja kaitsmine ning ressursitõhususe edendamine		— meetmed, millega tagatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2012/27/EL ([2]) artikli 3 kohane energiatõhususe strateegiline planeerimine; — meetmed, mis vastavad energia lõpptarbimise tõhusust ja energiateenuseid käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/32/EÜ ([3]) artiklile 13, et tagada individuaalsete arvestite andmine lõpptarbijatele niipalju kui on tehniliselt võimalik, majanduslikult põhjendatud ja võimaliku energiasäästu suhtes proportsionaalne.
	5.2 Veesektor: a) veehinnapoliitika olemasolu, mis annab kasutajatele piisavad stiimulid veeressursside tõhusaks kasutamiseks, ning b) eri veekasutusviiside piisav panus veeteenuste kulude katmisse programmidega toetatavate investeeringute jaoks heaks kiidetud vesikonna majandamise kavas kindlaks määratud määra kohaselt.	— EAFRD toetatavates sektorites on liikmesriik taganud eri veekasutusviiside panuse veeteenuste kulude katmisse sektorite kaupa kooskõlas veepoliitika raamdirektiivi artikli 9 lõike 1 esimese taandega, võttes vajaduse korral arvesse kulude katmise sotsiaalseid, keskkonnaalaseid ja majanduslikke tagajärgi ning kõnealuse piirkonna või kõnealuste piirkondade geograafilisi ja kliimatingimusi.
	5.3 Taastuvenergia: on võetud meetmeid taastuvate energiaallikate tootmise ja levitamise edendamiseks ([4]).	— Kooskõlas direktiivi 2009/28/EÜ artikli 14 lõikega 1 ning artikli 16 lõigetega 2 ja 3 on rakendatud läbipaistvad toetuskavad, seatud prioriteedid elektrivõrkudele juurdepääsul või tagatud juurdepääsul ja dispetšjuhtimises, kehtestatud tehniliste kohanduste kulude kandmise ning jagamisega seotud standardeeskirjad, mis on avalikustatud — Liikmesriik on võtnud vastu taastuvenergia tegevuskava kooskõlas direktiivi 2009/28/EÜ artikliga 4
Maaelu arengu prioriteet 6: sotsiaalse kaasatuse, vaesuse vähendamise ja majanduskasvu edendamine maapiirkondades Valdkondlik eesmärk 2: info- ja kommunikatsioonitehnoloogiale juurdepääsu ning selle kasutamise ja kvaliteedi parandamine (lairibaühendusega seotud eesmärk).	6. Järgmise põlvkonna võrgu infrastruktuur: riiklike või piirkondlike järgmise põlvkonna juurdepääsuvõrkude kavade olemasolu, milles võetakse arvesse piirkondlikke meetmeid kiire internetiühenduse liidu eesmärkide saavutamiseks, suunates tähelepanu piirkondadele, kus turg ei paku avatud infrastruktuuri taskukohase hinnaga ega kvaliteediga, mis vastab liidu konkurentsi- ja riigiabi-eeskirjadele, ning haavatavatele ühiskonnagruppidele kättesaadavate teenuste pakkumiseks.	— On olemas riiklik või piirkondlik järgmise põlvkonna võrgu kava, mis sisaldab: — majandusanalüüsil põhinevat infrastruktuuriinvesteeringute kava, milles võetakse arvesse avaliku ja erasektori olemasolevat infrastruktuuri ja kavandatavaid investeeringuid;

▼B

ELi prioriteedid seoses maaelu arengu / ühise strateegilise raamistiku valdkondlike eesmärkidega	Eeltingimused	Täitmise kriteeriumid
		— jätkusuutliku investeerimise mudeleid, mis suurendavad konkurentsi ja tagavad juurdepääsu avatud, taskukohasele, kvaliteetsele ja tulevikuks hästi ette valmistatud infrastruktuurile ning teenustele;

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 2010. aasta direktiiv 2010/31/EL hoonete energiatõhususe kohta (ELT L 153, 18.6.2010, lk 13).

(2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiiv 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ (ELT L 315, 14.11.2012, lk 1).

(3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2006. aasta direktiiv 2006/32/EÜ, mis käsitleb energia lõpptarbimise tõhusust ja energiateenuseid ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 93/76/EMÜ (ELT L 114, 27.4.2006, lk 64).

(4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2009. aasta direktiiv 2009/28/EÜ taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta ning direktiivide 2001/77/EÜ ja 2003/30/EÜ muutmise ja hilisema kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 140, 5.6.2009, lk 16).

▼B

VI LISA

ÜHE VÕI MITME MAAELU ARENGUT KÄSITLEVA LIIDU PRIORITEEDI JAOKS OLULISE TÄHTSUSEGA MEETMETE SOOVITUSLIK LOETELU

Liidu mitme prioriteedi jaoks olulised meetmed

Artikkel 15	Nõustamisteenused, põllumajandusettevõtte juhtimis- ja asendusteenused
Artikkel 17	Investeeringud materiaalsesse varasse
Artikkel 19	Põllumajandusettevõtete ja ettevõtete areng
Artikkel 35	Koostöö
Artiklid 42–44	LEADER

Olulised meetmed põllumajanduses, metsanduses ja maapiirkondades teadmussiirde ja innovatsiooni tugevdamise jaoks

Artikkel 14	Teadmussiire ja teavitus
Artikkel 26	Investeeringud metsandustehnoloogiatesse ning metsasaaduste töötlemisse, mobiliseerimisse ja turustamisse

Olulised meetmed kõigi põllumajandusvormide konkurentsivõime ning põllumajandusettevõtete elujõulisuse edendamise jaoks

Artikkel 16	Põllumajandustoodete ja toiduainete kvaliteedikavad

Olulised meetmed põllumajanduses toiduahela korraldamise ja riskijuhtimise edendamise jaoks

Artikkel 18	Loodusõnnetuses ja katastroofides kahjustunud põllumajandusliku tootmise potentsiaali taastamine ning asjakohaste ennetusmeetmete kasutuselevõtmine
Artikkel 24	Metsapõlengutest ja loodusõnnetustest ning katastroofidest tingitud metsakahjustuste ennetamine ja kõrvaldamine
Artikkel 27	Tootjarühmade loomine
Artikkel 33	Loomade heaolu
Artikkel 36	Riskijuhtimine
Artikkel 37	Saagi, loomade ja taimede kindlustamine
Artikkel 38	Ühisfondid taime- ja loomahaiguste ning keskkonnajuhtumite korral
Artikkel 39	Sissetuleku stabiliseerimise vahend

Olulised meetmed põllumajandusest ja metsandusest sõltuvate ökosüsteemide taastamise, kaitse ja edendamise jaoks

ning

loodusvarade tõhusama kasutamise edendamine ning vähese CO_2-heitega ja kliimamuutuste suhtes vastupidavale majandusele ülemineku toetamine põllumajandus-, toidu- ja metsandussektoris

Artikli 21 lõike 1 punkt a	Metsastamine ja metsaalade loomine
Artikli 21 lõike 1 punkt b	Agrometsandussüsteemide loomine
Artikli 21 lõike 1 punkt d	Investeeringud metsa ökosüsteemide vastupanuvõime ja keskkonnaväärtuse ning kliimamuutuste leevendusmeetmete potentsiaali parandamisse

▼B

Artikkel 28	Põllumajanduse keskkonna- ja kliimameede
Artikkel 29	Mahepõllumajandus
Artikkel 30	Natura 2000 ja veepoliitika raamdirektiivi kohased toetused
Artiklid 31-32 -	Toetused looduslikust või muust eripärast tingitud piirangutega aladele
Artikkel 34	Metsakeskkonna- ja kliimateenused ja metsakaitse
Olulised meetmed sotsiaalse kaasatuse, vaesuse vähendamise ja majanduskasvu edendamiseks maapiirkondades	
Artikkel 20	Põhiteenused ja külauuendus maapiirkondades
Artiklid 42–44	LEADER